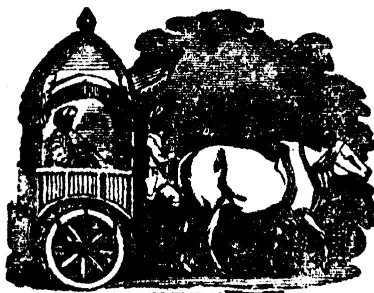
A
GLOSSARY
OF
ORDS, PHRASES, AND IDIOMS,
OCCURRING IN
DWARD'S SECOND-BOOK PART II.
TOGETHER WITH
N OUTLINE GEOGRAPHY OF THE WORLD.

Surat:

PRINTED AT THE

ISH PRESBYTERIAN MISSION PRESS,

1879.

Price 10 Annas.

LESSON I.

On learn′-ing Eng′-lish.

અંગ્રેજી શીખવા વિશે.

On, *prep.* (ઑન) વિશે.
Learn′-ing, *p. pr.* (લર્નિંગ) શીખવું.
Eng′-lish, *n.* (ઈંગ્લિશ) ઇંગ્રેજીભાષા.
Ev′-e-ry, *adj.* (એવરિ) દરેક.
Na′-tive, *n.* (નેટિવ) વતની; દેશી; રહેવાસી.
In′-di-a, *n.* (ઇન્ડિય) હિંદુસ્તાન; ભરતખંડ.
Liv′-ing, *p. pr.* (લિવિંગ) રહેનારો; રહેતો.
Un′-der, *prep.* (અન્ડર) સત્તાનિચે.
Brit′-ish, *adj.* (બ્રિટિશ) ઈંગ્રેજી.
Gó-vern-ment, *n.* (ગવર્નમેન્ટ) રાજ્ય; સરકાર.
Ought to learn, *v.* (ઑટ-ટુ-લર્ન) શીખવું જોઈએ.
If it be, જો તે હોય. Pow′-er, *n.* (પાઉઅર) શક્તિ.
At least, (ઍટ-લીસ્ટ) ઓછામાં ઓછી.
Zilla, *n.* (ઝિલ્લા) જીલ્લો.
Is taught, *v.* (ઇઝ-ટૉટ) શીખવાયછે (શીખવેછે).
Dif′-fi-cult, *adj* (ડિફિકલ્ટ) અઘરી; મુશ્કેલ; કઠણ.
Lang′-uage, *n.* (લૅંગ્વેજ) ભાષા.
In′-di-ans, *n.* (ઇન્ડિયન્ઝ) હિંદુસ્તાનના વતની.
To learn, *inf.* (ટુ-લર્ન) શીખવી.
Un′-like, *adj.* (અનલાઈક) જૂદી.
Ver-nac′-u-lar, *adj.* (વર્નાક્યુલર) દેશી.
Di′-a-lects, (ડાયલેક્ટસ) બોલી.
Worth while, (ઉવર્થ-ઉહ્વાઈલ) જરૂરનું; અગત્યનું, અવશ્યનું.

Great deal, (ગ્રેટ-ડીલ) ઘણી.
Troú-ble, *n.* (ટ્રબલ) મેહેનત; શ્રમ.
In stu′-dy-ing, (ઇન-સ્ટડિઈંગ) અભ્યાસ-અધ્યયન કરવામાં.
Rul′-ers, *n.* (રૂલર્ઝ) રાજ્ય કરનારા; રાજ્ય કર્તા.
Laws, *n.* (લૉઝ) કાયદા.
Are en-act′-ed, *v.* (આર-એનૅક્ટેડ) રચાયછે; બનેછે.
Pro-ceed′-ings, *n.* (પ્રોસીડિંગ્ઝ) કામો; વહિવટ. [ફની કોરટ.
High′-court, *n.* (હાઇ-કોર્ટ) સદર અદાલત, આખરી ઇનસા-
Are con-duct′-ed *v.* (આર-કનડક્ટેડ) ચલાવાયછે (ચાલેછે).
Vicé-roy, *n.* (વાઇસરૉય) સૂબો ; રાજ પ્રતિનિધિ.
Go′-vern-ors, *n.* (ગવર્નર્ઝ) હાકેમો, ગવર્નરો.
Sel′-dom, *adv.* (સેલ્ડમ) ક્વચીતજ.
Pe-ti′-tions, *n.* (પિટિશન્ઝ) અરજીઓ. [જોઇયે)
Must be writ′-ten, *v.* લખાયલી હોવી જોઇયે (લખવી
Pré-si-den-cies, *n.* (પ્રેઝિડેન્સીઝ) ઇલાકા.
Reá-sons, *n.* (રીઝન્સ) કારણો, સબબો.
Ought to be stu′-di-ed, *v.* (ઑટ-ટુ-બી-સ્ટડિડ) અભ્યા-
સ કરાયલી હોવી જોઇયે (અભ્યાસ કરવો જોઇયે).
Any one *n.* (ઍનિ-વન) કોઇ; કોઇ સખ્સ.
Wish′-es, *v.* (ઉવિશિઝ) ઇચ્છા રાખેછે, ચાહેછે.
To gain, *inf.* (ટુ-ગેઇન) મેળવવાને; સંપાદન કરવાને.
Know′-ledge, *n.* (નૉલેજ) જ્ઞાન.
Sci′-ence, *n.* (સાયન્સ) શાસ્ત્ર.
His′-to-ry, *n.* (હિસ્ટરિ) ઇતિહાસ; તવારીખ.
Ru′-di-ments, *n.* (રૂડિમેન્ટસ) મૂળતત્વો. [દીથી.
Through, *prep.* (થ્રૂ) મારફતે. Soon, *adv.* (સૂન) જલ-
Will have read, *v.* (ઉવિલ-હૅવ-રેડ) વાંચી રહેશે.
The few and easy books, થોડા અને સેહેલા ગ્રંથો.
Have been writ′-ten, *v.* (હૅવ-બીન-રિટન) લખાયલા છે.

Will be á-ble, *v.* (ઉવિલ-બી-એબલ) શક્તિવાન થશે.
Un-less', *conj.* (અનલેસ) શિવાય.
Un-der-stands', *v.* (અન્ડરસ્ટૅન્ડઝ) સમજેછે.
Learn'-ed books, *n.* (લર્નેડ બુક્સ) વિદ્વતાવાળા ગ્રંથો. [છે.
Have been com-posed', *v.* (હૅવ-બીન-કમ્પોઝડ)રચાયલા-
On all sub'-jects. (ઑાન-ઑાલ-સબ્જેક્ટસ) સઘળા વિષય
ઉપર, સઘળી બાબતો વિશે.
De-sires' *v.* (ડિઝાયર્ઝ) ઈચ્છેછે; બાએશ રાખેછે.
To know, *inf.* (ટુ-નો) જાણવાને, મેળવવાને.
News, *n.* (ન્યૂઝ) ખબર. Own, *adj.* (ઓન) પોતીકા.
From day to day, (ફ્રૉમ-ડે-ટુ-ડે) દરરોજ.
Fó-reign, *adj.* (ફૉરિન) પર; પારકા.
Coun'-tries, *n.* (કન્ટ્રીઝ) દેશો.
In-poss'-i-ble, *adj.* (ઈમ્પૉસિબલ) અશક્ય. [નહીં.
Can (not) un-der-stand', *v.* (અન્ડરસ્ટૅન્ડ) સમજી શકે
Jour'-nal, *n.* (જર્નલ) રોજીંદા વર્તમાન પત્ર ; ચોપાનિયું.
More-ó-ver, *adv.* (મોરોવર) વળી; વિશેષ એકે; બીજું એકે.
Rude, *adj.* (રૂડ) અસંસ્કૃત.
(are) Not fit'-ted, (આર-નોટ-ફિટેડ) લાયક થયેલી નથી.
Ed'-u-cat-ed, *adj.* (એજ્યુકેટેડ) કેળવણી પામેલા.
Hence, *adv.* (હેન્સ) તેથી. De-sire' *v.* (ડિઝાયર) ઈચ્છે.
To con-verse', *inf.* (ટુ-કનવર્સ) સંભાષણ કરવાને;બોલવાને.
(to) Write, *inf.* (રાઈટ) લખવાને.
Sci-en-tif'-ic. *adj.* (સાયન્ટિફિક) શાસ્ત્ર સંબંધી.
Li'-te-ra-ry, *adj.* (લિટરરિ) વિદ્યા સંબંધી; વિદ્યાદિક.
Will find, *v,* (ઉવિલ-ફાઈન્ડ) લાગશે; માલમ પડશે.
Easy, *adj.* (ઈઝિ) સેહેલી, સુગમ, સરળ.
To use, *inf.* (ટુ-યૂઝ) વાપરવી અથવા બોલવી. [માત્ર.
One way, (વન-ઉવે) એકજ રીત. On'-ly, *adj.* (ઓનલી)

Name'-ly, *adv.* (નેમલિ) એકે. [કરવાથી.
By trans-la'-tion, (બાઈ-ટ્રાન્સલેશન) તરજુમો-ભાષાંતર
Should trans-late' *v.* (શુડ-ટ્રાન્સલેટ)તરજુમો કરવો જોઈયે.
Read'-ing-books, *n.* (રીડિંગ-બુક્સ) વાંચન ચોપડીઓ.
Or, *conj.* (ઑાર) નહીં તો.
Real'-ly, *adv.* (રીયલિ) ખરેખર, બેશક.
Ne'-ces-sa-ry, *adj.* (નેસેસરિ) અગત્યનું;જરૂરનું;અવશ્યનું.
Pas'-sag-es, *n.* (પાસેજિઝ) વાક્યો. [વામાં-કરતી વખતે.
In mak'-ing trans-la'-tion, (ટ્રાન્સલેશન) તરજુમો કર-
Gram'-mar, *n.* (ગ્રામર) વ્યાકરણ.
Dic'-tion-a-ry, *n.* (ડિક્ષનરિ) શબ્દ કોશ, શબ્દાર્થ કોશ.
At hand, *adj.* (ઍટ-હૅન્ડ) પાસે.
Have writ'-ten out, *v.* (હૅવ-રિટન-આઉટ) લખી રહેશો.
Will pó-int out, *v.* (પૉઈન્ટ-આઉટ) બતાવશે; દેખાડશે.
Faults, *n.*(ફૉલ્ટસ) ભૂલો. Dai'-ly, *adv.*(ડેલિ) દરરોજ.
Will im-prove' *v.* (ઉવિલ-ઈમપ્રૂવ) સુધરતા જશો.
Idioms:- If it be in his power, જો તેનાથી બને તો.
It is very unlike the dialects, ભાષાથી તે ઘણી
જુદી પડેછે.
Why English ought to be studied by natives
of India, હિંદુસ્તાનના વતનીઓએ અંગ્રેજી ભાષાનો શા
માટે અભ્યાસ કરવો જોઈએ. [શકશે નહીં.
He will be able to learn no more, તે વધારે શીખી

LESSON II.

ANECDOTE OF GRACE DARLING.

ગ્રેસ ડાર્લિંગની વાત.

An'-ec-dote, *n.* (ઍનેકડોટ) વાત.
Grace Darling, *n.* (ગ્રેસ-ડાર્લિંગ) એક સ્ત્રીનું નામ છે.

Poor, *adj*. (પૂર) ગરીબ, નિર્ધન. [જેને ઓળખે નહીં એવી.
Ob-scure' *adj*. (ઑબસ્ક્યૂર) અપ્રસિદ્ધ; ખૂણામાં પડી રહેલી
Act, (ઍક્ટ) કામ; કૃત્ય.
An act of dar'-ing, હિમ્મત-બહાદુરી-ધારિષ્ટનું કામ.
Be-came fa'-mous, (બિકમ-ફેમસ) નામાંકિત-પ્રસિદ્ધ થઈ.
Lang'-uage, *n*. (લૅંગ્વેજ) ભાષા. [છે.
Is spok'-en, *v*. (ઈઝ-સ્પોકન) બોલવામાં આવેછે; બોલાય-
Daugh'-ter, *n*. (ડૉટર) છોકરી, પુત્રી.
Bu'-si-ness, (બિઝનેસ) કામ.
To keep, *inf*. (ટુ-કીપ) તપાસ રાખવાનું; સંભાળ લેવાનું.
Light'-house, *n*. (લાઈટ-હાઉસ) દીવાદાંડી, વહાણવટીને
રસ્તો દેખાડવા સારૂ જે દીવા મૂકેલો હોય તે.
East, *adj*. (ઈસ્ટ) પૂર્વ. Coast, *n*. (કોસ્ટ) કિનારો (સમુદ્ર).
Eng'-land, *n*. (ઈંગ્લન્ડ) ઈંગ્લન્ડ દેશ; (યુરોપ ખંડમાં છે).
Tow'-er, *n*. (ટાઉઅર) બુરજ. મિનારો. [આવેછે.
Light, *n*. (લાઈટ) દીવો. Is kept, *v*. (કેપ્ટ) રાખવામાં
Is kept burn'-ing, બળતો રાખવામાં આવેછે.
Re-ward' *n*, (રિવૉર્ડ) ઇનામ.
Shore, *n*. (શોર) કીનારો, કાંઠો (દરિયાનો). [કહ્યું.
Was of'-fered, *v*. (વૉઝ-ઑફર્ડ) આપવામાં આવશે એવું
Would res'-cue, *v*. (વુડ-રેસ્ક્યૂ) બચાવે.
Waves, *n*. (વેવ્ઝ) હોડા, મોજાં, છોળો.
Were run'-ning, (રનિંગ) ઉછળતા-આવતા હતા.
Fierce, *adj*. (ફીઅર્સ) તોફાની; બીહામણો; પ્રચંડ.
Sea'-men, *n*. (સીમેન) ખલાસીઓ.
Feared, *v*. (ફીઅર્ડ) બ્હીતા હતા; ભય લાગતો હતો.
To launch, *inf*. (ટુ-લૉન્ચ-લાન્શ) મૂકવાને.
Per-suad'-ed, *v*. (પરસ્વેડેડ) સમજાવ્યો.
At-tempt' *n*. (ઍટેમ્પ્ટ) યત્ન; કોશીસ.

Put off, *v.* (પુટ-ઑફ) કિનારો છોડયો. [મછુવો.
To-geth′-er, *adv.* (ટુ-ગેધર) સાથે. Skiff, *n.* (સ્કિફ) ન્હાનો
At night, (ઍટ-નાઇટ) રાત્રે. [રસ્તો બતાવવાને.
In or′-der to guide, *inf.* (ઇન-ઑર્ડર-ટુ-ગાઇડ) માર્ગ-
Má-rin-ers, *n.* (મૅરિનર્સ) ખલાસિયો; વહાણવટીઓ.
To warn, *inf.* (ટુ-ઉવૉર્ન) આગળથી જણાવવાને-ચેતાવવાને.
Dan′-ger-ous, *adj.* (ડેન્જરસ) જોખમકારક.
Rocks, *n.* (રૉક્સ) ખડકો. A few, (આ-ફ્યૂ) થોડાક.
Since, *adv.* (સિન્સ) ઉપર. Ves′-sel, *n.* (વેસલ) વહાણ.
Was wrecked, *v.* (ઉવૉઝ-રૈક્ડ) ભાંગી ગયું.
Re-mained′ *v.* (રિમેઇન્ડ) રહ્યાં.
On board, (ઑન-બોર્ડ) વહાણમાંના-ઉપરના.
Were drowned, *v.* (ઉવેર-ડ્રાઉન્ડ) ડૂબીગયા.
Ex-cept′ *prep.* (એક્સેપ્ટ) સિવાય.
Cling′-ing, *p. pr.* (ક્લિંગિગ) લટકી-બાઝીને. [ભાગ.
Wreck, *n.* (રેક) ભાંગી ગયલા વહાણનું પાટીઉં-નો કોઇ પણ
Were seen, *v.* (ઉવેર-સીન) દેખાયા; નજરે પડયા. [ખીને.
Bravé-ly, *adv.* (બ્રેવલિ) છાતીના આધા થઇને, હિમ્મત રા-
Rowed out, *v.* (રૌઉડ) હલેસાં મારતા ચાલ્યા.
Lá-bour, *n.* (લેબર) મેહેનત; શ્રમ. [જોખમ.
Great, *v.* (ગ્રેટ) અતિશય; ભારે. Dan′-ger, *n.* (ડેન્જર)
Fear′-ful, *adj.* (ફીઅરફુલ) ભયભરેલો.
At length, (ઍટ-લેન્ગ્થ) આખરે.
Reached, *v.* (રીચ્ડ) જઇ-આવી પહોંચ્યા.
Ship′-wrecked men, (શિપ-રેક્ડ-મેન) વહાણ ભાંગવાથી
 ડુબતા-જોખમમાં આવી પડેલા માણસ-પુરૂષો.
Safe, *adv.* (સેફ) સહીસલામત. To land, *n.* જમીનપર.
Joy, *n.* (જૉય) હર્ષ, ખુશી.
Won′-der, *n.* (ઉવન્ડર) આશ્ચર્યતા; તાજુબી.

Brave, *adj.* (બ્રેવ) બહાદુર; ધારિષ્ટ.
Be-nev′-o-lence, *n.* (બિનેવોલન્સ) પરોપકાર.
Are re-lat′-ed, *v.* (આર-રિલેટેડ) કહેવામાં આવેછે.
Will not be for-got′-ten, ભૂલવામાં નહીં આવે.
Idioms:—Whose business it was, જેનું કામ હતું.
A few years since, થોડા વરસપર. [કહ્યું.
A reward was offered, ઇનામ આપવામાં આવશે એવું
The waves were running high, મોટા હોડાઓ આ-
વતા હતા.
The wind was fierce, પવન જોરમાં વાતો હતો.
The two put off together in a ship, બંને નહાની
હોડીમાં બેસીને સાથે નિકળ્યા.
Rowed out to sea, હલેસાં મારતા દરીઆમાં ચાલ્યા.
Amongst the joy and wonder of all, સઘળાની ખુશી
અને આશ્ચર્યતામાં. તેથી સઘળાને ખુશી અને અચંબો પેદા થયો.

LESSON III.

THE STAG DRINKING.

સાબર પાણી પીતું હતું તે વિશે.

Fá-ble, *n.* (ફેબલ) જોડી કહાડેલી વાર્તા, ખોટી વાત.
Stag, *n.* (સ્ટૅગ) સાબર; કલિયાર.
Drink′-ing, *adj.* (ડ્રિંકિંગ) પાણી પીતી.
Quench′-ing, *p. pr.* (ક્વેન્ચિંગ) મટાડતાં; છિપાવતાં.
Thirst, *n.* (થર્સ્ટ) તરસ; તૃષા. Lake, *n.* (લેઇક) સરોવર.
Clear, *adj.* (કલીઅર) નિર્મળ; સ્વચ્છ. [તાજુબ થયો.
Was struck (with), *v.* (ઉવૉઝ-સ્ટ્રક) આશ્ચર્ય પામ્યો,
Beau′-ty, *n.* (બ્યૂટિ) ખુબસુરતી; સૌંદર્ય. [પડેલું.
Re-flect′-ed, *p.p.* (રિફ્લેક્ટેડ) પરાવર્તન પામેલો; પ્રતિબિંબ

At the same time, તેજ વખતે, તતક્ષણ. [જોઈને.
Ob-serv'-ing, *p. pr.* (ઑબ્ઝર્વિંગ) લક્ષ પૂર્વક જોઈને,
Ex-treme' *adj.* (એક્સટ્રીમ) અતિશય; ઘણુંજ.
Slen'-der-ness, *n.* (સ્લેન્ડરનેસ) નાજુકાઈ, પાતળાઈ.
Pi'-ty, *n.* (પિટિ) અફસોસની વાત; દિલગીરીની વાત.
Fine, *adj.* (ફાઈન) દેખાવડું, સુંદર.
Crea'-ture, *n.* (ક્રીચર, ક્રીટ્યૂર) પ્રાણી.
Should be fur'-nish-ed (with), *v.* (શુડ-બી-ફરનિશ્ડ)
અપાયલા જોઈએ; (અપાવા જોઈએ).
Des'-pic-a-ble, *adj.* (ડેસ્પિકેબલ) ધિક્કારવા જોગ.
Set, *n.* (સેટ) એક જાતની અને સરખા આકારની વસ્તુ-
ઓનો સમુહ—જોડ.
Spin'-dle shanks, *n.* (સ્પિન્ડલ શૅન્કસ) લાંબા પાતળા પગ.
Tru'-ly, *adv.* (ટ્રુલિ) ખરેખર; બેશક.
No'-ble, *adj.* (નોબલ) ઉમદા; સુંદર.
Should be, *v.* (શુડ-બી) થાત.[લો કરી શકાય એવા; જેવા.
Com'-pa-ra-ble, *adj.* (કૉમ્પરબલ)સરખાવી શકાય-મુકાબ-
In any de-grée, (ડિગ્રી) થોડા ઘણાં; જરાપણ.
In the midst (of), (મિડસ્ટ) દરમ્યાનમાં; માં.
Thoughts, *n.* (થૅાટસ) વિચાર.
Was a-larmed', *v.* (વૉઝ-ઍલાર્મ્ડ) બિહવાયો, બિહયો.
Cry, *n.* (ક્રાઈ) બૂમ. Pack, *n.* (પૅક) ટોળું(શિકારી કુત્રાનું).
Hounds, *n.* (હાઉન્ડઝ) શિકારી કુત્રા.
Im-me'-di-ate-ly, *adv.* (ઈમીજ્યટલિ) તરતજ; તતક્ષણ.
Bound'-edó-ver, *v.* (બાંઉન્ડેડ-ઓવર) કુદી ગયું.
Plain, *n.* (પ્લેઈન) મેદાન.
Pur-sú-ers, *n.* (પર્સૂઅર્ઝ) પાછળ લાગનારા; અનુગામી.
So far, એટલા બધા, એટલાતો.
Be-hind', *adv.* (બિહાઈન્ડ) પાછલ, પછાડી.

Might have es-caped′, *v.* (એસ્કેઇપ્ડ) બચી ગયો હોત.
Rush′-ing, *p. pr.* (રશિંગ) જોસભેર દોડતાં, એકદમ જતાં.
A thick wood, *n.* (આ-થિક-ઉવુડ) ઝાડીથી ભરપુર જંગલ.
Got en-tang′-led, *v.* (એન્ટૅન્ગલ્ડ) ભેરવાઈ-ગુંચવાઈ ગયા.
Branch′-es, *n.* (બ્રૅન્ચિઝ, બ્રૅન્શિઝ) ઝાડની શાખા-ડાળીઓ.
Was held, *v.* (ઉવૉઝ-હેલ્ડ) નાસી જતાં અટકાવી રખાયો; [ઉભો રહ્યો.
Came up, *v.* (કેઇમ-અપ) આવી પહોંચ્યા.
Tore in pié-ces, (ટોર-ઇન-પીસિઝ) ફાડીને કકડે કકડા કરીનાંખ્યા.
In his last mó-ments, (ઇન હિઝ લાસ્ટ-મોમેન્ટસ) તેની [મરતી-આખર વખતે; તેના અંતકાળે.
Ex-claimed′ *v.* (એક્સક્લેઇમ્ડ) બોલ્યો; બૂમ પાડી.
Ill, *adv.* (ઇલ) ખોટી રીતે.
Do judge, *v.* (ડુ-જજ) પરિક્ષા કરિયે છિયે; પારખિયે છિયે.
Ad-van′-tage, *n.* (ઍડવૅન્ટેજ) ફાયદાકારક વસ્તુ.
Dé-spised, *v.* (ડિસ્પાઇઝડ) ધિક્કાર કરતો-તુચ્છ ગણતો હતો.
Would have borne a-way′, (બોર્ન-આવે) લઇજાત.
In safe′-ty, (ઇન-સેફ્ટિ) સહીસલામત; નિર્ભયપણે.
Ruin, *n.* (રૂઇન) નાશ.
Ant′-lers, *n.* (ઍન્ટલર્ઝ) સાબર-હરણના શિંગડાની શાખા.
Was vain, (ઉવૉઝ વેઇન) મગરૂબી રાખતો હતો.
Be-trayed′, *p. p.* (બિટ્રેડ) ફસાવ્યો. [ફસાવ્યો ન હોત.
Idioms:-Had not be-trayed′ to rú-in, ફસાવી નાશ
What a pity it is, એ કેવી અફસોસની વાત છે.
In the midst of these thoughts, આવા વિચાર કરતો હતો તેવામાં.

LESSON IV.

COLUMBUS. કોલમબસ વિશે.

Christopher Columbus, *n.* (ક્રિસ્ટોફર-કોલમબસ) એ નામના મહાન પુરૂષે અમેરિકા ખંડ ૧૪૯૨માં શોધી કહાડયો.

Was born, *v.* (ઉવાઝ-બૉર્ન) જનમ્યો હતો.
Genoa, *n.* (જેનોઆ) ઇટાલીમાં એક શેહેર છે.
Ig′-no-rant, *adj.* (ઇગ્નરન્ટ) અજ્ઞાન; અજાણ્યા [કૃતિ.
True shape, (ટ્રુ-શેપ) ખરેખરો આકાર; ખરેખરી આ-
A-waré, *v.* (અવેર) જાણીતા.
Ex-ist′-ence, *n.* (એગ્ઝિસ્ટન્સ) હોવાપણું: અસ્તિત્વ.
Con′-ti-nent, *n.* (કૉન્ટિનન્ટ) ખંડ, મહાદ્વિપ.
Seá-man, *n.* (સીમેન) વહાણવટી.
Zea′-lous-ly, *adv.* (ઝેલસલિ) ઉલટથી; ઉત્કંઠાથી.
Stú-di-ed, *v.* (સ્ટડિડ) અભ્યાસ-અધ્યયન કીધું.
Na-vi-gá-tion, *n.* (નૅવિગેશન) નૌકાશાસ્ત્ર; નાવિક વિદ્યા.
Gé-og-ra-phy, *n.* (જીઑગ્રફિ) ભૂગોળ વિદ્યા.
Genoese, *n.* (જીનોઇઝ) જેનવા શેહેરના લોકો.
Suc-cess′-ful, *adj.* (સક્સેસફુલ) ફતેહમંદ; યશસ્વી.
Com′-merce *n.* (કૉમર્સ) વેપાર.
Used to sail, *v.* (યૂઝ્ડ-ટુ-સેઇલ) સફર કરતા.
Egypt, *n.* (ઇજિપ્ત) મીસરદેશ; (આફ્રિકાનો એક દેશ છે).
Syria, *n.* (સિરિયા) એશીઆના તુર્કસ્થાનનો એક ભાગ છે.
Whence, *adv.* (ઉ૦હેન્સ) જ્યાંથી.
Brought back, (બ્રૉટ-બૅક) પાછી લાવતા.
Rich, *adj.* (રિચ) કિમતી-મુલ્યવાન.
Pro′-ducts, *n.* (પ્રૉડક્ટસ) માલ, પેદાશ.
Arabia, *n.* (અરેબિયા) અરબસ્થાન. [તાવાણું થઇ શકશે.
Might be pos′-si-ble, *v.* (માઇટ-બી-પૉસિબલ) શક્ય-
To sail, *inf.* (ટુ-સેઇલ) હંકારવું; જવું.
A-cross`-the Atlantic, (એક્રૉસ ધી ઍટલાન્ટિક) અટ-
લાન્ટિક માહાસાગરમાં થઇને.
East′-ern, *adj.* (ઇસ્ટર્ન) પૂર્વ.
Pen′-in-sula, *n.* (પેનિનસ્યૂલા) દ્વિપકલ્પ.

Then, *adv.* (ધેન) તે વખતે.
Was called, *v.* (ઉવૉઝ-કૉલ્ડ) કહેતા હતા. [કર્સનીસ.
The Golden Chersonese, *n.* (ગોલ્ડન-કર્સનીઝ); ગોલ્ડન
Gold′-en land, *n.* (ગોલ્ડન-લૅન્ડ) સોવર્ણ ભૂમિ.
Could be reached, *v.* (કુડ-બી-રીચ્ડ) પહોંચાય; જવાય.
Great pró-fits, *n.* (ગ્રેઈટ-પ્રૉફિટસ) ભારે ફાયદો; મોટો નફો.
Would ac-crue′ *v.* (ઉવુડ-ઍક્રૂ) થાય.
Mer′-chants, *n.* (મર્ચન્ટસ) વેપારીઓ.
Re-solved′ *v.* (રિઝૉલ્વ્ડ) નિશ્ચય કીધો; મન સાથે નકી કીધું.
To dare, *inf.* (ટુ-ડેર) હિમ્મતથી ખમવાને.
Pe′-rils, *n.* (પેરિલ્ઝ) જોખમો; ભય.
Voy′-age, *n.* (વૉએજ) સફર; જળપર્યટન.
Un-known′ *adj.* (અનનોન) અજાણ્યા.
Seas, *n.* (સીઝ) સમુદ્રો, દરીઆ.
Asked, *v.* (આસ્કડ) માંગી. Aid, *n.* (એઈડ) મદદ.
Coun′-try-men, *n.* (કન્ટ્રિમેન) સ્વદેશી; એક દેશના રહેવાસી.
Would not help, મદદ આપવાને મરજી કીધી નહીં.
Next, *adv.* (નેક્સ્ટ) પછી.
Ap-plied′, *v.* (એપ્લાઈડ) અરજ કીધી. [રંગી.
Por-tu-guesé, *n.* (પોર્ચ્યુગીઝ) પોર્ટુગાલ દેશના લોકો; ફી-
A-mongst′ whom, (એમંગસ્ટ-હુમ) જેમાં.
Came to dwell, વસવાને આવ્યો; (આવીને વસ્યો).
Ná-tion, *n.* (નેશન) પ્રજા.
Bold, *adj.* (બોલ્ડ) હિમ્મતવાન.
Sail′-ors, (સેલર્ઝ) ખલાસીઓ. King, *n.* (કિંગ) રાજા.
Por′-tu-gal, *n.* (પોર્ટ્યુગલ) યુરોપનો એક દેશ છે.
Heed, *n.* (હીડ) ધ્યાન-લક્ષ.
Pray′-ers, *n.* (પ્રેઅર્ઝ) અર્જ; વિનંતિ.
At last, (ઍટ-લાસ્ટ) આખરે.

King and Queen, (કિંગ-ઍન્ડ-ક્વીન) રાજા અને રાણી.
Spain, *n.* (સ્પેઈન) યુરોપમાં એક દેશ છે.
A-greed′, *v.* (એગ્રીડ) કબૂલ કીધું.
To lend, *inf.* (ટુ-લેન્ડ) આપવાને.
With, *prep.* (ઉવિથ) સહીત.
Crews, *n.* (ક્રૂઝ) ખલાસી.
Fur′-ni-ture, *n.* (ફરનિચર) સરસામન.
Pró-mised, *v.* (પ્રૉમિઝ્ડ) કબૂલ કીધું.
Should be, *v.* (શુડ-બી) થાય.
Vicé-roy, *n.* (વાઈસરૉય) રાજ પ્રતિનિધિ, સૂબો.
New lands, (ન્યૂ-લેન્ડઝ) નવા દેશો.
Might dis-cov′-er, *v.* (માઈટ-ડિસકવર) શોધી કહાડે.
Sailed, *v.* (સેઈલ્ડ) વહાણ હંકાર્યાં.
For two months, (ફૉર-ટુ-મન્થ્સ) બે મહિના સુધી.
Sight, *n.* (સાઈટ) દેખાવ.
Were struck, *v.* (ઉવેર સ્ટ્રક) ચોંકાયા; ચોંક્યા.
Wished, *v,* (ઉવિશ્ડ) મરજી કીધી.
To re-turn′, *inf.* (ટુ-રિટર્ન) પાછા ફરવાની.
Was forced, *v.* (ઉવૉઝ-ફોર્સ્ડ) જરૂર પડી.
Threats, *n.* (થ્રેટસ) ધમકી.
If the land did not ap-pear′, જો જમીન દેખાશે નહીં.
He would turn back, *v.* તે (હું) પાછો ફરીશ.
On the third night, ત્રીજી રાત્રે (ત્રીજે દહાડે રાત્રે).
Was watch′-ing, *v.* (ઉવૉઝ-વૉચિંગ) તપાસતો જોતો બેઠો હતો.
An′-xi-ous heart′, (અંક્શ્યસ-હાર્ટ) ચિંતાતુર મન.
When, એટલામાં.
Sud′-den-ly, *adv.* (સડનલિ) એકાએક.
Per-ceived′, *v.* (પરસીવ્ડ) નજરે પડ્યો; દીઠો.

Light, *n.* (લાઈટ) દીવો. [મર્યાદામાં.
On the ho-ri'-zon, (ઑન-ધી-હોરાઈઝન) ક્ષિતીજમાં, દૃષ્ટિ
Bahama Isles, *n.* (બાહામા-આઈલ્ઝ) બાહામાના ટાપુઓ.
Which lie off the coast, *v.* જે કિનારાથી દૂર આવેલા છે.
Má-rin-ers, *n.* (મૅરિનર્ઝ) વહાણવટીઓ.
Aft'-er-wards, *adv.* (આફ્ટરવર્ડ્ઝ) ત્યાર પછી.
Vi'-sit-ed, *v.* (વિઝિટેડ) જોવા ગયા.
Is'-lands, *n.* (આઈલૅન્ડ્ઝ) ટાપુઓ.
Re-turned', *v.* (રિટર્ન્ડ) પાછા ગયા; પાછા આવ્યા.
Strange, *adj.* (સ્ટ્રેઈન્જ) નવત્રા, નવી તરેહના; વિચિત્ર.
Tó-kens, *n.* (ટોકન્ઝ) નિશાણી.
Had dis-cov'-ered, *v.* (હૅડ-ડિસ્કવર્ડ) શોધી કહાડ્યા હતા.
Fá-mous, *adj.* (ફેમસ) નામાંકિત, પ્રખ્યાત. [આપ્યું).
Was hon'-oured, *v.* (ઉવૉઝ-ઑનર્ડ) માન અપાયું; (માન
Eas'-i-ly, *adv.* (ઈઝિલિ) સેહેલથી, વિલંબ સિવાય.
Ob-tained', *v.* (ઑબટેઈન્ડ) મેળવ્યાં (મળ્યાં).
A-cross', *prep.* (એક્રૉસ) પેલી તરફ. [પેલી તરફ.
A-cross' the o'-ce-an, (એક્રૉસ-ધી-ઓશન) મહાસાગરની
Main'-land, *n.* (મેઈનલૅન્ડ) મુખ્ય ભૂમિ; ખંડ.
La'-bour, *n.* (લેબર) શ્રમ; મેહેનત.
Sor'-row, *n.* (સૉરો) દુઃખ.
En'-e-mies, *n.* (એનિમીઝ) દુશ્મન; શત્રુ, રિપુ.
Did much e'-vil, (ડિડ-મચ-ઈવલ) ઘણી ખરાબી કીધી.
Through en'-vey, અદેખાઈ-ઈર્ષાને લીધે.
Glo'-ry, *n.* (ગ્લોરિ) કીર્ત્તિ; મહિમા.
Is named, *v.* (ઈઝ-નેઈમ્ડ) નામ પડેલું છે.
Americus Vespucius, (અમેરિકસ–વેસપુશ્યસ).
Somé-times, *adv.* (સમટાઈમ્ઝ) કોઈ કોઈ વખતે.
Po'-et-ry, *n.* (પોએટ્રિ) કવિતા.

Co-lum′-bi-a, *n*. (કોલંબિયા).

Idioms:—His ships were out of sight of land વહાણ ઉપરથી જમીન દીઠામાં આવી નહીં.

His sailors were struck with fear, તેના ખલાસી ધાસ્તી ખાઈ ગયા.

It was not till a third attempt that he saw &c., ત્રીજી કોશીસ (સફર) કીધી ત્યાંસુધી અમેરીકા ખંડ તેણે દીઠો નહીં.

He would turn back, તેણે પાછું ફરવું.

After a life of labour and sorrow, દુઃખ અને મેહેનતમાં જીંદગી કાઢ્યા પછી.

LESSON V.

AN′-EC-DOTE OF QUEEN ELIZABETH.

એલિઝાબેથ રાણીની વાત.

An′-ec-dote, *n*. (ઍનેકડોટ) વાત.

Elizabeth, *n*. (એલિઝાબેથ) ઈંગ્લાંડની રાણી. ઇ. સ. ૧૫૫૮-૧૬૦૩ સુધી રાજ્ય કર્યું.

How, *adv*. (હાઉ) કેવી રીતે.

May have read, *v*. (મે-હૅવ-રેડ) વાંચ્યું હશે; વાંચવામાં [આવ્યું હશે.

Reign, *n*. (રેઈન) રાજ્ય.

The great fleet, (ધ-ગ્રેઈટ-ફ્લીટ) મોટો લડાઈના વહાણનો [કાફલો; યુદ્ધનૌકાસમૂહ.

Boast′-ful-ly, *adv*. (બોસ્ટફુલિ) અભિમાનથી.

The In-vin′-ci-ble ar-má-da. (ઇન્વિન્સિબલ આરમેડા) અજીત્ય-અરમાર; અજીત્ય યુદ્ધનૌકાસમૂહ.

In-vad′-ed, *v*. (ઇનવેડેડ) ચઢાઈ કરી; હલ્લો કર્યો.

Was de-stroy′-ed, *v*. (ઉવૉઝ-ડિસ્ટ્રૉય્ડ) નાશ થયો-પામ્યો.

Aft′-er-wards, *adv*. (આફ્ટરવર્ડ્ઝ) ત્યાર પછી.

To ce′-le-brate, *inf*. (ટુ-સેલીબ્રેટ) ખુશીની નિશાણી બતાવવાને.

(to) Keep in re-mem′-brance, યાદ રહે એવું કરવાને.
Sig′-nal, *adj*. (સિગ્નલ) ભારે, મ્હોટી.
Vic′-to-ry, *n*. (વિક્ટરિ) ફતેહ, જીત. [(મેડલ) ચાંદ.
En′-e-mies, *n*. (એનીમીઝ) શત્રુઓ. Me′-dal, *n*.
Peó-ple, *n*. (પીપલ) લોકો.
Or′-dered, *v*. (ઑારડર્ડ) હુકમ કીધો.
To be struck, *inf*. (ટુ-બી-સ્ટ્રક) બનાવવાને; પાડવાને.
Where-on′ *adv*. (હ્વેર-ઑાન) જે ઉપર.
De-feat′ *n*. (ડિફીટ) હાર; પરાજય.
Span′-ish ships. (સ્પૅનિશ-શિપ્સ) સ્પેઈન દેશના વહાણો.
Was por-tray-′ed, *v*. (વૉાઝ-પોરટ્રેઈડ) ચીતરવામાં આવ્યો.
Re-mem′-ber-ing, *pr. p*. (રિમેમ્બરિંગ) યાદ રાખતાં.
Storm′-y, *adj*. (સ્ટૉર્મિ) તોફાની.
Weath′-er, *n*. (વેધર) પવન.
Had dis-persed′ *v*. (હૅડ-ડિસ્પર્સ્ડ) વિખેરી નાંખ્યો હતો.
In-scrip′-tion, *n*. (ઈનસ્ક્રિપશન) લેખ.
To be en-graved′ *inf*. (ટુ-બી-એનગ્રેઈવ્ડ) કોતરાવવાને.
Lord, *n*. (લૉર્ડ) પ્રભુ, ઈશ્વર. Blew, *v*. (બ્લુ) વાયો.
Were scat′-tered, *v*. (વેર-સ્કૅટર્ડ) વિખરઈ ગયા.
Would not boast, (વુડ-નૉટ-બોઉસ્ટ) મગરૂબી કીધી નહીં.
Ex-ploits′ *v*. (એક્સપ્લૉઈટસ) પરાક્રમ.
Glo′ry, *n*. (ગ્લોરિ) મહિમા, યશ; માન. [પવન વાયો).
The Lord blew, ઈશ્વર પવનને રૂપે વાયો (ઈશ્વરના કરવાથી

LESSON VI.

STORY OF THE EMPEROR AURANGZEB.

ઓરંગઝેબ સેહનશાની વાત.

Stó-ry, *n*. (સ્ટોરિ) વાત.
Em′-per-or Aurangzeb, *n*. (એમ્પરર-ઑારંગઝેબ)

Tolapur, *n.* (ટોલાપુર) ગામનું નામ છે.
Vil′-lage, *n.* (વિલેજ) ગામડું.
Bhima, *n.* (ભિમાં) નદીનું નામ છે.
Banks, *n.* (બૅંક્સ) કાંઠો; તીર (નદી).
Poona, *n.* (પૂના) પુણા, (પેશવાનો અસલ મુલક).
Ló-cal, *adj.* (લોકલ) સ્થાનિક; જગ્યા સંબંધી.
Tra-di′-tion, *n.* (ટ્રૅડિશન) દંતકથા.
Thus, *adv.* (ધસ) આ પ્રમાણે, નિચે મુજબ.
Ac-counts′ for, (એકાઉન્ટસ-ફૉર) કારણ બતાવેછે.
Might be trans-lat′-ed, *v.* (ટ્રાન્સલેટેડ) તરજુમો થઈ શકે.
Weigh′-ing town, (ઉવેઈંગ-ટાઉન) તોલનારૂં ગામ.
In his pró-gress, (ઈન-હિઝ-પ્રોગ્રેસ) તેની મુસાફરીમાં.
Through the Dekkan, (થ્રુ-ધ-ડેકન) દક્ષિણમાં થઈને.
Fer′-ry, *n.* (ફેરિ) હોડી, તર.
Then as now, (ધેન-ઍઝ-નાઉવ) હમણાની પેઠે તેવારે.
Crossed, *v.* (ક્રૉસ્ડ) આવ જા કરતી હતી; ફરતી હતી.
Wait′-ing, *adj.* (ઉવેટિંગ) રાહ જોતો.
Troops, *n.* (ટ્રુપ્સ) ઘોડેસ્વાર લશ્કર.
To pass, *inf.* (ટુ-પાસ) જવાને.
En′-tered into con-ver-sa′-tion, (એન્ટર્ડ-ઈન્ટુ-કૉન્વ-રસેશન) વાતમાં પડયો, સંભાષણ કરવા લાગ્યો.
Fer′-ry-man, *n.* (ફેરિમેન) હોડી-મછુવાવાળો.
Re-pu-ta′-tion, *n.* (રેપ્યુટેશન) આબરૂ, કીર્ત્તિ.
Hu′-mour, *n.* (હ્યુમર) ખુશામીજાશ.
Moth′-er-wit, *n.* (મધર-વિટ) સ્વાભાવિક બુદ્ધિ.
Ex-chang′-ing, *pr. p.* (એક્સચેન્જિંગ) એક બીજાને દઈને, આપીને.
Se′-ver-al, *adj.* (સેવરલ) કેટલાક.
Re-par-tees′, *n.* (રેપાર્ટીઝ) હાજરજવાબ, સમયોચિત ઉત્તર.

As-sert'-ed, *v.* (ઍસર્ટેડ) ખાતરીથી કહ્યું.
Liv'-ing crea'-ture, (લિવિંગ-ક્રીચર-ક્રીટ્યૂર) જીવતું પ્રાણી.
Could not tell, (કુડ-નૉટ-ટેલ) કહી શકું નહીં.
Ex-act' *adj.* (એગ્ઝૅક્ટ) બરોબર.
Weight, *n.* (ઉવેઈટ) વજન.
Where-up'-on, *adv.* (ઉ્હેર-અપૉન) એ પરથી; આથી.
De-mand'-ed, *v.* (ડિમાન્ડેડ) માંગ્યું; પુછ્યું. [તરત.
Forth'-with, *adv.* (ફોર્થ-ઉવિથ) તાબડતોબ; એકદમ; તરતનું
El'-e-phant, *n.* (એલિફન્ટ) હાથ્થી.
Where-on' *adv.* (ઉ્હેર-ઑન) જે ઉપર.
Was rid'-ing, *v.* (ઉવૉઝ-રાઈડિંગ) બેઠો હતો.
Begged, *v.* (બેગ્ડ) વિનંતી-અર્જ કરી.
Fe'-rry-boat, *n.* (ફેરિ-બોટ) મછવો.
Ac-cord'-ing-ly, *adv.* (ઍકૉર્ડિંગ્લિ) એ પ્રમાણે.
Was done, *v.* (ઉવૉઝ-ડન) કરાયું (કરવામાં આવ્યું; કીધું).
Marked, *v.* (માર્ક્ડ) નિશાણી કીધી.
To which, (ટુ-ઉવિચ) જ્યાં લગી. [ત્યાર પછી.
Had sunk, *v.* (હૅડ-સંક) ડુબી હતી. Then, *adv.* (ધેન)
Was led out, બહાર કઢાયો (બહાર કાઢ્યો).
Load'-ed, *v.* (લોડેડ) ભર્યો; ભરી.
Weigh'-ing, *pr. p.* (ઉવેઇંગ) તોલતાં; જોખતાં.
Sing'-ly, *adv.* (સિંગ્લિ) એકેક.
Re-port'-ed, *v.* (રિપોર્ટેડ) કહ્યું.
Ag'-gre-gate, *adj.* (ઍગ્રિગેઈટ) એકંદર.
Coun'-ter-poise, *n.* (કાઉન્ટરપોઈઝ) સમતોલ.
Was so much pleased, એટલો બધો પ્રસંન થયો.
Rea'-di-ness, *n.* (રેડિનેસ) હાજર જવાબી, તત્પરતા, સિદ્ધતા.
In-ge-nu'-i-ty, *n.* (ઈનજીન્યૂઈટિ) બુદ્ધિ, હોશીઆરી.
A free grant, (આ-ફ્રી-ગ્રૅન્ટ) ઈનામ; મફત બખશીસ.

Heirs, *n.* (એર્ઝ) વારસો, વંશ. [કરવામાં આવ્યું.
Idioms:—This was accordingly done, તે પ્રમાણે
Under the elephants weight, હાથીનાબોજથી.
He made a free grant of the village, તેને તે ગામ
જાગીરમાં અથવા ઇનામમાં આપ્યું.

LESSON VII.

ALFRED THE GREAT, મ્હાન આલફ્રેડ.

Alfred The Great, *n.* (ઍલફ્રેડ-ધી-ગ્રેઇટ) ઈંગ્લાંડનો
રાજા; સને ૮૭૧-૯૦૧ સુધી રાજ કર્યું.
West Saxons, *n.* (ઉવેસ્ટ-સૅક્સન્ઝ) પશ્ચિમ તરફના સેક્સન
Left a name, (લેફ્ટ-આ-નેઇમ) નામ મૂકી ગયો. [લોક.
Dear, *adj.* (ડીઅર) પ્યારૂં, પ્રિય.
Eng′-lish-man, *n.* (ઈંગ્લિશમૅન) અંગ્રેજી લોક.
In his reign, (ઇન-હિઝ-રેઇન) તેના રાજ્યમાં.
A. D. એ.ડી. (એનો-ડૉમિનાઇ) ઇ. સ. (ઇસ્વી સન).
South, *n.* (સાઉથ) દક્ષિણ ભાગ.
Ruled, *v.* (રૂલ્ડ) રાજ્ય કરતો. [ઢાઇ કરી).
Was in-vad′-ed, *v.* (ઉવૉઝ-ઇનવેઇડેડ) ચઢાઇ કરાઇ (ચ-
Danes, *n.* (ડેઇન્ઝ) ડેન્માર્કના લોકો.
A ná-tion of bar-bá-ri-ans, *n.* (આ-નેશન-ઑફ-બાર-
બેરિયન્ઝ) જંગલી પ્રજા.
Lived, *v.* (લિવ્ડ) ગુજરાન ચલાવતા; નિર્વાહ કરતા.
(by) Fish′-ing, *n.* (ફિશિંગ) મત્સ પકડવાનો (અથવા)
મચ્છી મારનો ધંધો કરીને. [નો ધંધો કરીને.
(by) Pi′-ra-cy, *n.* (પાઇરેસિ) ચાંચીઆનો—વહાણ લૂટવા-
Was forced, *v.* (ઉવૉઝ-ફોર્સ્ડ) જરૂર પડી.
To hide, *inf.* (ટુ-હાઇડ) સંતાવવાને.
Herds′-man's, *n.* (હર્ડસ-મૅન્સ) ગોવાળીઆના.

While, *adv.* (ઉ્હાઇલ) તે વખતે; તે દરમ્યાનમાં.
Suf′-fered, *v.* (સફર્ડ) ભોગવ્યાં; વેઠયાં.
Great e′-vils, (ગ્રેઇટ-ઇવલ્ઝ) ભારે દુઃખો.
Dan′-ish in-vad′-ers, (ડેનિશ-ઇનવેઇડર્ઝ) ડેનમાર્કના ચઢાઇ કરનારાઓ.
It is said, એવું કહેવામાં આવેછે.
Treat′-ed, *v.* (ટ્રીટેડ) ગણ્યો. Set, *v.* (સેટ) બેસાડયો.
·As a ser-vant, (ઍઝ-આ-સર્વન્ટ) ચાકર તરીકે.
To watch, *inf.* (ટુ-ઉવૉચ) તપાસવાને.
Cakes, *n.* (કેઇક્સ) ભાખરી; રોટલી.
Bak′-ing, *pr. p.* (બેઇકિંગ) સેકાતી; સેકવા મુકેલી.
(being) Full of thought, (ફુલ-ઑફ-થૉટ) વિચારમાં ગરક થઇ ગયેલો હોવાથી.
For-got′ *v.* (ફરગૉટ) ભૂલી ગયો.
To turn, *inf.* (ટુ-ટર્ન) ફેરવવાને; ઉથલાવવાને.
Let be burnt, (લેટ-બી-બર્ન્ટ) બળવા દીધી.
The good wife, (ધ-ગુડ-ઉવાઇફ) ભલી બઇરી.
Re-turn′-ing, *pr. p.* (રિટર્નિંગ) પાછી આવીને.
Find′-ing, *pr. p.* (ફાઇન્ડિંગ) જોઇને.
Burnt, *p. p.* (બર્ન્ટ) બળેલી.
Was wroth, *v.* (ઉવૉઝ-રૉથ) ગુસ્સે થઇ.
Scold′-ed, *v.* (સ્કોલ્ડેડ) ધમકાવ્યો; બખડાવ્યો; સારી પેઠે લીધો.
A lá-zy fel′-low, (આ-લેઇઝિ-ફેલો) સુસ્ત-આળસુ માણસ.
Caré-less, *adj.* (કેરલેસ) બે ફિકરો. [એવો.
Pa′-ti-ent, *adj.* (પેશન્ટ) સહનશીલ; ખામોશ ખાઇ જાય
An′-swered, *v.* (ઍનસર્ડ) જવાબ-પ્રત્યુત્તર દીધો.
Dis-guised′, *p. p.* (ડિસગાઇઝ્ડ) વેશ લઇને.
Harp′-er, *n.* (હાર્પર) સારંગી વાળો.
En′-tered, *v.* (એન્ટર્ડ) ગયો; પેઠો.

Danish, *adj.* (ડેનિશ) ડેન્સ લોકોની (ડેન્માર્કના).
Camp, *n.* (કૅમ્પ) છાવણી. Gained, *v.* (ગેઇન્ડ) મેળવ્યું.
A full knowl'-edge, (ફુલ-નૉલેજ) સંપૂર્ણ જ્ઞાન.
Num'-bers, *n.* (નમ્બર્ઝ) સંખ્યા. [લિસિ) યુક્તિ; કળા.
Strength, *n* (સ્ટ્રેન્ગ્થ) બળ; જોર. Po'-li-cy, *n.* (પૉ-
Se'-cret-ly, *adv.* (સીક્રેટલિ) ગુપ્ત રિતે; છાનામાના.
Sum'-mon-ing, *pr. p.* (સમનિંગ) બોલાવીને.
No'-bles, *n.* (નોબલ્ઝ) અમીરો.
Vas'-sals, *n.* (વૅસલ્ઝ) અનુયાયી, તાબાના માણસો.
Fell on, *v.* (ફેલ ઑન) તુટી પડયો; હુમલો કીધો.
Sud'-den-ly, *adv.* (સડન્લિ) એકાએક.
De-feat'-ed, *v,* (ડિફીટેડ) હરાવ્યા; પરાજય કીધો.
Great slaugh'-ter, (ગ્રેઇટ-સ્લૉટર) મોટી–ભારે કતલ.
Trou'-bled, *v.* (ટ્રબલ્ડ) હેરાન કીધા.
Were rout'-ed, *v.* (ઉવેર-રાઉટેડ) હરાવાયા; (હરાવ્યા.).
To have fought, (ટુ-હૅવ-ફૉટ) લડેલો.
Bat'-tles, *n.* (બૅટલ્ઝ) લડાઇયો; યુદ્ધો.
By sea and land, દરિયા અને જમીન ઉપર.
Found'-ed, *v.* (ફાઉન્ડેડ) સ્થાપી; પાયો નાંખ્યો.
Na'-val pow'-er. (નેઇવલ-પાઉઅર) દરિયા પરનું પ્રાબલ્ય.
Ex-tirp'-at-ed, *v.* (એક્સટર્પેટેડ) જડ મુળથી નાશ કીધો.
Rob'-ber-y, *n.* (રૉબરિ) અપહરણ; લુટફાટ.
In the coun'-try, દેશમાંથી.
Learn'-ing, *n.* (લર્નિંગ) વિદ્યા.
Loved, *v.* (લવ્ડ) પ્રેમ હતો, શોક હતો.
Li'-ber-al, *adj.* (લિબરલ) ઉદાર; મોટો.
Ben-e-fac'-tor, *n.* (બેનિફૅક્ટર) આશ્રય આપનાર.
U-ni-vers'-i-ty of Ox'-ford, *n.* (યુનિવર્સિટિ-ઑફ ઑ-
ક્સફર્ડ) ઑક્સફર્ડ પાઠશાળા–વિદ્યાશાળા.

Ox'-ford, *n.* (ઑક્સફર્ડ) એ ઈંગ્લાંડનો એક દેશ છે.
In-vit'-ed, *v.* (ઇનવાઇટેડ) બોલાવ્યા; તેડાવ્યા.
Learn'-ed men, (લર્નેડ-મેન) વિદ્વાન પુરૂષો; પંડિતો.
To teach his peo'-ple, પોતાની રૈયતને વિદ્યા શીખવવાને.
Lá-tin, *n.* (લૅટિન) લાટિન ભાષા.
Cul'-ti-vat-ed, *adj.* (કલ્ટિવેટેડ) સુધરેલી; કેળવાયલી.
Trans-lat'-ed, *v.* (ટ્રાન્સલેટેડ) તરજુમાં-ભાષાંતર કીધા.
West'-ern, *adj,* (વેસ્ટર્ન) પશ્ચિમ તરફના.
Sans'-krit, *n.* (સૅન્સક્રિટ) સંસ્કૃત ભાષા.
Al-lot'-ed, *v.* (એલૉટેડ) ભાગ કીધા.
E'-qual, *adj.* (ઇક્વલ) સરખા.
Por'-tions, *n.* (પોર્શન્ઝ) ભાગ.
To the serv'-ice of God. ઈશ્વરની ભક્તિમાં-સેવામાં.
Pub'-lic af-fairs', (પબ્લિક-ઍફેર્ઝ) સાર્વજનીક કામો.
Re-cre-á-tion, *n.* (રેક્રિએશન) આરામ.
In peace and in war, (પીસ ઍન્ડ ઇન વાર) લડાઈની અને સલાહ વખતે, સંધિવિગ્રહની વખતે. [સન) શરીરે.
A-like' *adj.* (એલાઇક) સમાન. In per'-son (ઇન-પર્
Fá-ther, *n.* (ફાધર) બાપ; રક્ષણ કરનાર અને બરદાશ લેનાર.
Hand-some, *ad.* (હૅન્ડસમ) ખુબસુરત; રૂપવાન.
Temp'-er, *n.* (ટેમ્પર) સ્વભાવ. Mild, *adj.* (માઇલ્ડ) શીળો.
Man'-ners, *n.* (મૅનર્સ) રીતભાત.
Pleá-sant, (પ્લેઝન્ટ) ખુશ લાગે એવી.

LESSON VIII.

No. I.—Crœsus and Solon.

ક્રીસસ અને સોલન વિશે.

Time, *n.* (ટાઇમ) વખત, રાજ્ય. [નામછે.
Cyrus or Khosru, *n.* (સાઇરસ-ઑર-ખુશરૂ) માણસનું
Shah, *n.* (શાહ) શાહા; બાદશાહ.

Persia, (પર્શ્યા) ઈરાન; (એશિયા ખંડમાં).
Crœsus, *n.* (ક્રીસસ) માણસનું નામછે.
Lydia, *n.* (લિડિયા) એશિયા માઈનરનો એક ભાગ છે.
Asia Minor, *n.* (એશિય-માઈનર) તુર્કસ્થાનનો એક ભાગછે.
Rich, *v.* (રિચ) શ્રીમંત, પૈસાદાર. ધનવાન; લક્ષ્મીવાન.
Ex-ceed'-ing-ly, *adj.* (એક્સીડિંગ્લિ) ઘણોજ; અતિશય.
Pow'-er-ful, *adj.* (પાઉઅર ફુલ) શક્તિમાન; પ્રતાપી; બળવાન.
Mon'-arch, *n.* (મૉનર્ક) બાદશાહ; રાજા.
Solon, *n.* (સોલન) માણસનું નામછે.
Wise, *ad.* (વાઈઝ) ડાહ્યો; અકલમંદ; દાનો.
A-then'-i-an, (ઍથીનિયન) આથેન્સ દેશનો.
Law'-giv-er, *n.* (લૉગિવર) કાયદા બનાવનાર-બાંધનાર.
Vi'-sit, *n.* (વિઝિટ) મુલાકાત; દર્શન.
Re-ceived', *v.* (રિસીવ્ડ) આવકાર કીધો; સત્કાર કીધો.
Hos'-pit-a-bly, *adv.* (હૉસ્પિટેબ્લિ) સત્કારથી, પરોણાચારથી
Hav'-ing shown, *p. p.* (હૅવિંગ-શોન) દેખાડીને.
All the rich'-es, (ઑલ-ધ-રિચેઝ) સઘળી દોલત.
Trea'-sury, *n.* (ટ્રેઝરિ) ખજાનો; કોશાગાર; ભંડાર.
Sage, *n.* (સેઈજ) ડાહ્યો-જ્ઞાની પુરૂષ; ઋષિ; સાધુ પુરૂષ.
Hap'-pi-est, *adj.* (હૅપીએસ્ટ) સઉથી સુખી.
Men'-tioned, *v.* (મેનશન્ડ) કહ્યાં.
In re-ply', (ઈન-રિપ્લાઈ) જવાબ-પ્રત્યુત્તરમાં.
Ob-scure', *adj.* (ઑબસ્ક્યૂર) અપ્રસિદ્ધ.
Greeks, *n.* (ગ્રીક્સ) ગ્રીસ દેશના રહેવાશીઓ; ગ્રીક લોકો.
Sur-prised', *v.* (સરપ્રાઈઝડ) આશ્ચર્ય પામ્યો; તાજુબ થયો.
Had not been named, નામ દીધામાં ન આવ્યું.
Do con-si'-der, *v.* (ડુ-કન્સિડર) માનોછો; ધારોછો.
Re-plied' *v.* (રિપ્લાઈડ) જવાબ દીધો. [બિ-કૉલ્ડ) કહેવાયછે.
Hap'-py, *adj.* (હૅપિ) સુખી. Is to be called. (ઈઝ-ટુ-

Be-foré death, (બિફોર-ડેથ) મુવાં પહેલાં.
May hap′-pen, *v.* (મે-હૅપન) બનશે; થશે.
Won′-dered, *v.* (ઉવન્ડર્ડ) અચંબો પામ્યો; તાજુબ થયો.
At this an′-swer, આવા જવાબથી.
King′-dom, *n.* (કિંગડમ) રાજ્ય.
In-vad′-ed, *v.* (ઇન્વેઇડેડ) ચઢાઇ કીધી.
B. C. (બિ-સિ) (બિફોર-ક્રાઇસ્ટ) ઇસ્વી સનની પૂર્વે; ઇસુખ્રિ-સ્તના જન્મ્યાં પહેલાં.
De-feat′-ed, *v.* (ડિફીટેડ) હરાવ્યા, પરાજય કીધો.
Ca′-val-ry, *n.* (કૅવલરિ) ઘોડે સ્વાર લશ્કર. [લૂટ્યું.
Took, *v.* (ટુક) લઇ લીધું. Plun-dered, *v.* (પ્લન્ડર્ડ)
Cap′-it-al, *n.* (કૅપિટલ) રાજધાની.
Sardis, *n.* (સાર્ડિસ) શેહેરનું નામ છે. [(કેદી કરવામાં આવ્યો).
Was made cap′-tivo, (ઉવૉઝ-મેઇડ-કૅપ્ટિવ) કેદી કરાયો ;
(was) Bound, *v.* (બાઉન્ડ) બંધાયો; બાંધવામાં આવ્યો.
(was) Placed, *v.* (પ્લેઇસ્ડ) બેસાડવામાં આવ્યો; બેસાડ્યો.
Pile, *n.* (પાઇલ) ઢગલો; ગંજ. Wood, *n.* (ઉવુડ) લાકડાં.
Ac-cord′-ing to, (ઍકોર્ડિંગ-ટુ) પ્રમાણે. [રિવાજ.
Crú-el, *adj.* (ક્રૂઅલ) ઘાતકી; દુષ્ટ. Cus′-tom, *v.* (કસ્ટમ).
Was light′-ed, *v.*(ઉવૉઝ-લાઇટેડ) સળગાવાયો;(સળગાવ્યો).
To burn a-live′ (ટુ-બર્ન-ઍલાઇવ) જીવતો બાળવાને.
Re-mem′-bered, *v.* (રિમેમ્બર્ડ) યાદ આવ્યા.
Ang-′uish, *n.* (ઍંગ્વિશ) અત્યંત પીડા-દુ:ખ; મહાવ્યથા.
Call′-ed a-loud′, *v.* (કૉલ્ડ-ઍલાઉડ) મ્હોટેથી બોલી ઉઠયો.
Won′-der-ing, *pr. p.* (ઉવન્ડરિંગ) અજાબ પામીને.
Or′-dered, *v.* (ઑરડર્ડ) હુકમ કીધો.
To be un′-bound′, *inf.* (ટુ-બી-અનબાઉન્ડ) છુટો કરવાને.
In re-ply′, (રિપ્લાઇ) જવાબમાં, જવાબ દેતાં.
Call′-ed on, *v.* (કૉલ્ડ-ઑન) નામ દીધું; યાદ કીધો.

Re-lat′-ed, *v.* (રિલેટેડ) કહ્યું; બ્યાન કર્યું.
Had re-fused′ *v.* (હેંડ-રિફ્યૂઝડ) નાકહી હતી.
Re-flect′-ing, *pr. p.* (રિફ્લેક્ટિંગ) વિચાર કરતાં.
Chang′-es, *v.* (ચેન્જિસ) ફેરફાર.
Hu′-man life, *n.* (હ્યૂમન-લાઈફ) મનુષ્યની જીંદગાની.
Com-pas′-sion, *n.* (કમ્પૅશન) દયા.
Spared *n.* (સ્પેર્ડ) બચાવી. [ધંધે)
En-ter-tained′, *v.* (એન્ટરટેઈન્ડ) રાખ્યો (નોકરીમાં અથવા
Prin′-ci-pal, *adj.* (પ્રિન્સિપલ) મુખ્ય. [સલાહકારી.
Coun′-sel-lors, *v.* (કાઉન્સેલર્ઝ) સલાહ આપનારો; મંત્રી;
Came on a visit, મુલાખાત આપવાને આવ્યો. [ઉપજી.
Cyrus was struck with compassion, સાઈરસને દયા

No. 2.

Leonidas, *n.* (લિયોનિડાસ) ગ્રીસદેશમાં, સ્પાર્ટાનાલોકોનોસરદાર.
Xerxes, *n.* (ઝરક્ષિઝ) ઈરાનનો બાદશાહ.
Greece, *n.* (ગ્રીસ) યુરોપ ખંડની દક્ષિણે એક દેશ છે.
E-nor′-mous, *adj.* (ઈનૉર્મસ) ઘણીજ મોટી; ભારે.
Host, *n.* (હોસ્ટ) ફોજ; સૈન્ય. Road, *n.* (રોડ) રસ્તો.
Thessaly, *n.* (થેસલિ) ગ્રીસમાં એક દેશ છે.
Had to march, (હેંડ-ટુ-માર્ચ) જવાનું હતું.
Nar′-row, *adj.* (નૅરો) સાંકડો. Pass, *n.* (પાસ) રસ્તો.
Thermopylæ, *n.* (થર્મૉપિલી) ગ્રીસમાં એક સાંકડો રસ્તો છે.
Moun′-tains, *n.* (માઉન્ટન્ઝ) પાહાડ. [કરતા હતા).
Was guard′-ed, *v.* (વૉઝ-ગાર્ડેડ) ચોકી કરાતી હતી (ચોકી
Spartans, *n.* (સ્પાર્ટન્ઝ) સ્પાર્ટાના રહેવાશી, સ્પાર્ટન લોકો.
Un′-der, *prep.* (અન્ડર) હાથ નિચે, સરદારી નિચે.
Slaves, *n.* (સ્લેઈવ્ઝ) ગુલામો.
Al-lies′, *n.* (ઍલાઈઝ) કુમકે આવનાર; દોસ્તી રાખનાર.

On find'-ing, (ઑન-ફાઇન્ડિંગ) માલમ પડવાથી; જોઇને.
Stopped, *p. adj.* (સ્ટૉપ્ડ) બંધ થયલો.
Sent, *v.* (સેન્ટ) કેહેણ મોકલ્યું.
To de-mand', *inf.* (ટુ-ડિમૅન્ડ) હુકમનીસાથે માંગવાને.
Arms, *n.* (આર્મ્ઝ) હથિયાર; શસ્ત્ર. Force, *n.* (ફોર્સ) લશ્કર.
Re-turned', *v.* (રિટર્ન્ડ) પાછો વાળ્યો.
Mes'-sage, *n.* (મેસેજ) સંદેશો; કહેણ.
At-temp'-ted. *v.* (ઍટેમ્પ્ટેડ) કોશેસ કીધી.
To force, *inf.* (ટુ-ફોર્સ) જોરજૂલમથી કરવાને.
Way, *n.* (ઉવે) રસ્તો, માર્ગ.
Sé-ver-al times, (સેવરલ-ટાઇમ્ઝ) કેટલીક વખતે-વાર.
Were driv'-en back, (ઉવેર-ડ્રિવન-બૅક) પાછા હઠાવી કઢાયા; (પાછા હઠાવી કાઢ્યા).
Im-mense', *adj.* (ઇમેન્સ)ભારે. Loss, *n.* (લૉસ) નાશ, કતલ.
Trai'-tor, *n.* (ટ્રેઇટર) દેશ દ્રોહી.
Showed, *v.* (શોડ) બતાવ્યો, દેખાડ્યો. [તરફ.
Path, *n.* (પૅથ) રસ્તો; માર્ગ. A-cross', *prep.* (એક્રૉસ) પેલી
Chos'-en, *adj.* (ચોઝન) પસંદ કરેલી.
Body, *n.* (બૉડિ) ટોળી. Marched, *v.* (માર્ચ્ડ) ગઇ.
Rear, *n.* (રીઅર) લશ્કરની પછાડીનો ભાગ; સેનાનો પૃષ્ટભાગ.
Dis-missed', *v.* (ડિસ્મિસ્ડ) વિદાય કર્યા; રજા આપી.
Re-tained', *v.* (રિટેઇન્ડ) રાખ્યા. Un-til, *adj.* (અન્ટિલ) સુધી.
Was slain, *v.* (ઉવૉઝ-સ્લેઇન) કપાઇ ગયો.
He-ro'-ic, *adj.* (હિરોઇક) બહાદુરીનું; પરાક્રમનું.
Ac'-tion, *n.* (ઍક્શન) યુદ્ધ; સંગ્રામ; કામ.
Has been ce'-le-brat-ed, *v.* (હૅઝ-બીન-સેલિબ્રેટેડ) પ્રસિદ્ધ કરાયલું છે (પ્રસિદ્ધ થયું છે). Since, (સિન્સ) થી.
Re-moté, *adj.* (રિમોટ) અસલના; જૂના; પ્રાચીન.
Mound, *n.* (માઉન્ડ) કીર્તિસ્તંભ, દેવડી; સ્મરણ-સ્તંભ.
Was raised, *v.* (ઉવૉઝ-રેઇઝડ) બંધાઇ; બાંધવામાં આવી.
Bones, *n.* (બોન્સ) હાડકાં. Dead, *n.* (ડેડ) મુએલાં માણસો.
May be ren'-dered, *v.* (મે-બી-રેન્ડર્ડ) અર્થ થઇ શકે.

Strang'-er, *n.* (સ્ટ્રેંજર) પરદેશી; મુસાફર.
Sparta, *n.* (સ્પાર્ટા) ગ્રીસનું એક શેહેર.
Are laid, *v.* (આર-લેઈડ) પડ્યા છે.
O-beyed', *v.* (ઓબેઈડ) તાબે થયા.
Idioms:—His road lay through Thessaly. તેનો રસ્તો થેસલીમાં થઈને હતો or તેને થેસલીમાં થઈને જવાનું હતું.
This pass was guarded by 300 Spartans. ત્રણસે સ્પાર્ટનો આ રસ્તો સાચવવાને મુક્યા હતા.
To force their way, જોરજુલમથી રસ્તો કરવાને.
By which, જે (રસ્તે) થઈને.
Seeing that all was lost, કંઈ ઉપાય રહ્યો નથી એવું જોઈને.

No. 3. PERICLES.

Pericles, *n.* (પેરિક્લિઝ) આથન્સ શેહેરનો મોટો રાજમંત્રી, સરદાર, અને ભાષણ કરનાર.
States'-man, *n.* (સ્ટેઈટ્સમન) રાજનીતિ કુશળ પુરૂષ.
Athens, *n.* (અથેન્સ) યુરોપખંડની દક્ષિણે ગ્રીસ દેશાનું રાજ્યધાનીનું શેહેર.
Head, *n.* (હેડ) ઉપરીપણું.
Ad-min'-is-tra-tion, *n.* (અડમિનિસ્ટ્રેશન) રાજકારભાર.
E'-lo-quence, *n.* (એલોક્વેન્સ) ભાષણ કરવાની છટા; વાકચાતુરી.
Su-pé-ri-or (to), (સુપીરિયર) શ્રેષ્ટ; ચઢતો.
Of his day, (ઑફ-હિઝ-ડે) પોતાના વખતના.
O-rá-tions, *n.* (ઑરેશન્ઝ) ભાષણ. Po'-et, *n.* (પોએટ) કવિ.
Light'-ened, *v.* (લાઈટન્ડ) વીજળીની પેઠે ચમકારા કરતો.
Thun'-dered, *v.* (થન્ડર્ડ) મેઘની પેઠે ગર્જના કરતો.
Shook, *v.* (શુક) ધુજાવતો.
All Greece, *n.* (ઑલ-ગ્રીસ) આખો ગ્રીસ દેશ.
En-cou'-rage-ment, *n.* (એન્કરેજમેન્ટ) ઉત્તેજન; આશ્રય.
Li'-te-ra-ture, *n.* (લિટરેચર-લિટરેટ્યૂર) વિદ્યા.
Fine arts, (ફાઈન-આર્ટસ) ઉંચા પ્રકારના હુન્નર,—જેવા કે કવિતા-ગાયન-ચિત્રવિદ્યા અને પત્થરમાં નકશીકોતરવી.
Plague, *n.* (પ્લેઈગ) મરકી; રોગ.

Is re-port'-ed, *v.* (ઇઝ રિપૉર્ટેડ) કહેવાય છે; (કહેછે).
Had put on, *v.* (હૅડ-પુટ-ઑન) ધારણ કર્યું હતું.
Mourn'-ing, *n.* (મોર્નિંગ) દિલગીરી-શોકનું ચિન્હ.
Through his means, (થ્રુ-હિઝ-મીન્ઝ) તેને લીધે.
Laughed, *v.* (લાફ્ડ) હસતા. [રહ્યા.
Be-nev'-o-lence, *n.* (બિનેવોલન્સ) પરોપકાર બુદ્ધિ, પરહિત-
He was at the head of. તેણે રાજ્યકારભાર ઉપરીપણે ચલા-
He was superior to all. તે સઘળા કરતાં શ્રેષ્ટ હતો. [વ્યો.

No. 4. SOCRATES.

Socrates, *n.* (સૉક્રેટિઝ) માણસનું નામ છે.
Wise, *adj.* (વાઇઝ) ડાહ્યો, બુદ્ધિવાન.
Spent, *v.* (સ્પેન્ટ) ગાળી; કાઢી. [કરવામાં.
Con-vers'-ing, *n.* (કૉન્વર્સિંગ) વાતચીત કરવામાં; સંભાષણ
Vir'-tue, *n.* (વર્ચ્યુ) સદ્ગુણ. Ar-rived', *v.* (અરાઇવ્ડ) આવ્યો.
Pro-fessed', *v.* (પ્રોફેસ્ડ) ખુલ્લી રીતે બોલતો-કબૂલ કરતો.
A'-ble, *adj.* (એઇબલ) શક્તિવાન, સમર્થ.
Cha'-rac-ter, *n.* (કૅરૅક્ટર) ગુણ; શીળ.
On see-ing, (સીઇંગ) જોઇને.
Coun'-ten-ance, *n.* (કાઉન્ટેનન્સ) ચેહેરો.
To prove, *inf.* (ટુ-પ્રૂવ) પરિક્ષા કરવાને; પારખું જોવાને.
Skill, *n.* (સ્કિલ) કસબ; ચતુરાઈ; હુન્નર.
Fol'-lowed, *v.* (ફૉલોડ) પાછળ જતા; મત સ્વીકારતા.
Teach'-ing, *n.* (ટીચિંગ) બોધ.
Point'-ing, *pr. p.* (પૉઇન્ટિંગ) બતાવીને.
Youths, *n* (યુથ્સ) જુવાન માણસો.
Ug'-ly *adj.* (અગ્લિ) બદશિકલ; કદરૂપો.
Look'-ing, *pr. p.* (લુકિંગ) જોઇને.
Re-plied', *v.* (રિપ્લાઇડ) જવાબ દીધો.
Vi'-cious, *adj.* (વિશ્યસ) દુરાચારી; દુરાચરણી: વિષયી.
(is) Bad-tem'-perd, *v.* (બૅડ-ટેમ્પર્ડ) ખરાબ સ્વભાવનો.
Smil'-ing, *pr. p.* (સ્માઇલિંગ) મોં મલકાવીને.

Does not err, ભૂલ કરતો નથી; ખોટું કહેતો નથી.
By ná-ture, (બાઈ-નેઈચર) સ્વભાવત; સ્વભાવથી.
Was in-clined, *v.* (વૉઝ-ઈન્કલાઈન્ડ) વળણ હતું.
Long prac'-tice, (લૉંગ-પ્રેક્ટિસ) ઘણા વખતનો અનુભવ.
Have sub-dued', *v.* (હૅવ-સબ્ડયૂડ) જીત્યા છે; વશ કર્યા છે.
Pas'-sions, *n.* (પૅશન્ઝ) મનોવિકાર.
Was tried, *v.* (વૉઝ-ટ્રાઈડ) તપાસ ચાલી, કામ ચાલ્યું.
[was] Ex'-e-cut-ed, (એક્સિક્યૂટેડ) દેહાંત શિક્ષા કરવામાં [આવી.
Charge, *n.* (ચાર્જ) તોહોમત.
Im-pi'-e-ty, *n.* (ઇમ્પાએટિ) અનાસ્થા; પતિતત્વ;ધર્મનિંદા.
In teach'-ing, (ટીચિંગ) બોધ આપતી વખતે.
Pu'-pils, *n.* (પ્યુપિલ્ઝ) શિષ્યો; વિદ્યાર્થીઓ.
Had laughed, (હૅડ-લાફ્ડ) હસીકાઢયા હતા.
I'-dle, *adj.* (આઇડલ) નકામાં.
Su-per-sti'-tions, *n.* (સુપરસ્ટિશન્ઝ) વ્હેમો.
Com'-mon, *adj* (કૉમન) સાધારણ.
Calm'-ly, *adv.* (કામ્લિ) શાંત રીતે; સ્વથપણે.
Poi'-son, *n.* (પૉઈઝન) ઝેર; વિખ.
Com'-fort-ed, *v.* (કમ્ફર્ટેડ) દિલાસો-ધીરજ આપતો.
Im-mor'-tal, *adj.* (ઈમૉર્ટલ) અમર.
Idioms :—By nature I was inclined to evil, સ્વભાવત દુરાચરણ કરવા તરફ મારૂં વળણ હતું.
S. was executed on a charge of impiety. અનાસ્થાના તોહોમતને વાસ્તે સોક્રેટીઝને દેહાંત શિક્ષા કરવામાં આવી.

No. 5. PHOCION.

Phocion, *n.* (ફોશિયન) આથન્સનો એક બહાદુર સરદાર.
Brave, *adj.* (બ્રેઈવ) બાહદુર.
Gen'-e ral, *n.* (જેનરલ) સરદાર; સેનાધિપતિ.
Alexandar the Great, *n.* (ઍલેગ્ઝાન્ડર-ધ-ગ્રેઈટ) સિકંદર બા- [દશાહ.
Nò-ble-ness, *n.* (નોબ્લનેસ) ઉમદાપણું; ખાનદાની.
In-te'-gri-ty, *n.* (ઇન્ટેગ્રિટિ) પ્રમાણિકપણું.

Were ack-nowl′-edged, *v.* (ઉવેર-ઍક્નૉલેજ્ડ) કબૂલ કરવા-
માં–માન્ય કરવામાં આવ્યા. [તરફથી.
Gen′-e-ral-ly, *adv.* (જેનરલિ) સાધારણરીતે, બધા માણસો
Re-ceived′, *v.* (રિસીવ્ડ) મેળવ્યું (મળ્યું).
Sur′-name, *n.* (સર્નેઇમ) ઉપનામ.
De-sign′-ing, *pr. p.* (ડિઝાઇનિંગ) ઇરાદા–મનસુબો કરતો.
To sub′-ju-gate, *inf.* (ટુ-સબ્જુગેટ) તાબે કરવાને.
To gain ó-ver, *inf.* (ટુ-ગેઇન-ઓવર) મેળવી લેવાને.;
To his side, (ટુ-હિઝ-સાઇડ) પોતાના પક્ષમાં.
Pur′-pose, *n.* (પર્પોસ) હેતુ; મતલબ.
Of′-fered. *v* (ઑફર્ડ) આપવા માંડી.
Choice, *n.* (ચૉઇસ) પસંદતા.
Fi-del′ i-ty, *n.* (ફિડેલિટિ) પ્રમાણિકપણું, નિમકહલાલી.
Was not shak′-en, (ઉવૉઝ-નૉટ-શેઇકન) ચળ્યું નહીં.
Re-plied′, *v.* (રિપ્લાઇડ) જવાબ-ઉત્તર આપ્યો.
Es-teems′, *v.* (એસ્ટીમ્ઝ) પ્રશંસા–વખાણ કરવા.
Ré-al-ly, *adv.* (રીઅલિ) ખરેખરો.
Let leave, *v.* (લેટ-લીવ) રહેવા દે.
Hon′-es-ty, *n.* (ઑનેસ્ટિ) પ્રમાણિકપણું.
Offered him the choice of four cities. ચાર શેહેરમાંથી
જે પસંદ પડે તે તેને આપવા કહ્યું.
Let him leave me my honesty. તેણે મારૂં પ્રમાણિકપણું
મારી પાસે રહેવા દેવું જોઇએ.

LESSON IX.

In′-dus-try, *n.* (ઇન્ડસ્ટ્રિ) ઉદ્યોગ; મેહેનત.
Doth=Does. છે, આ ક્રિયાપદ પૂર્વે વપરાતું હતું.
Busy, *adj.* (બિઝિ) ઉદ્યોગી. How, *pron.* (હાઉ) કેવી.
Bee, *n.* (બી) મધમાખી. [રી રીતે વાપરે છે.
(doth) Im-provè, *v.* (ડથ્ ઇમ્પ્રૂવ) સારો ઉપયોગ કરેછે; સા-
Shin′-ing, *adj.* (શાઇનિંગ) ચકચકીત.
(doth) Gath′-er, *v.* (ડથ-ગૅધર) એકઠું કરેછે.

Hon′-ey, *n.* (હની) મધ.
All the day. સઘળો દીવસ, આખો દહાડો.
O′-pen-ing, *adj.* (ઓપનિંગ) ખીલતાં.
Skil′-ful-ly, *adv.* (સ્કિલફુલિ) ચતુરાઈથી.
Cell, *n.* (સેલ) મધપુડો. Neat-′ly, *adv.* (નીટ્લિ) સફાઈથી.
Spreads, *v.* (સ્પ્રેડ્સ) પાથરે છે. Wax, *n.* (વૅક્સ) મીણ.
Lá-bours, *v.* (લેબર્ઝ) મેહેનત કરે છે.
To store, *inf.* (ટુ-સ્ટોર) ભરી મુકવાને.
It=મધપૂડો. Sweet, *adj.* (સ્વીટ) મીઠો.
Would be bú-sy, ઊદ્યોગી થવાને ચાહુંછું.
Too, *adv.* (ટૂ) પણ. Hands, *n.* (હૅન્ડ્સ) હાથ (માણસો).
Mis-′chief, *n.* (મિસ્ચિફ) નુકસાન.
Ev′-er, *adv.* (એવર) હમેશા.
Shining hours=તડકાવાળા (ઉનાળાના દહાડાના) કલાક.
Sweet food=મધ.

LESSON X.

GALILEO. ગાલિલીઓ વિશે.

Galileo, *n.* (ગૅલિલીઓ) એક મહા પુરૂષનું નામ છે, એણે દુર્બિન શોધી કહાડી.
Italian, *adj.* (ઈટૅલિયન) ઈટાલી દેશનો.
Was born, *v.* (વૉઝ-બૉર્ન) જન્મ્યો હતો.
Gen′-tle-man, *n.* (જેન્ટલમૅન) ગૃહસ્થ.
Stu′-di ed, *v.* (સ્ટડિડ) અભ્યાસ કીધો, અધ્યયન કીધું.
Ma-the-mat′-ics, *n.* (મૅથમૅટિક્સ) ગણિતશાસ્ત્ર.
With such suc-cess′, (વિથ-સચ-સકસેસ) એવી સફળતાથી.
Was ap-point′-ed, *v.* (વૉઝ-અૅપૉઇન્ટેડ) નિમાયો.
Pro-fes′-sor, *n.* (પ્રોફેસર) શિક્ષા ગુરૂ; અધ્યાપક.
U-ni-vers′-i-ty, *n.* (યુનિવર્સિટિ) પાઠશાળા, વિદ્યાલય.
Pisa, *n.* (પાઈસા) ઈટાલિ દેશમાં એક શેહેર છે.
Learn′-ed men, (લર્નેડ-મેન) વિદ્વતાવાળા માણસો, વિદ્વજ્જનો.
Shastris, *n.* (શાસ્ત્રિઝ) શાસ્ત્રીઓ.
Cared, *v.* (કેર્ડ) દરકાર રાખતા. But, *prep.* (બટ) શિવાય.

Was taught, *v.* (વૉઝ-ટૉટ) શીખવાતું હતું.
Would try, *v.* (વુડ-ટ્રાઇ) પ્રયત્ન કરવા ચાહતા.
To dis-cov′-er, *inf.* (ટુ-ડિસ્કવર) શોધી કહાડવાને.
Laws of ná-ture, *n.* (લૉઝ-ઑફ-નેચર) સૃષ્ટિના નિયમો.
Ob-serv-á-tion, *n.* (ઑબ્ઝર્વેશન) લક્ષપુર્વક અવલોકન.
Ex-pé-ri-ment, *n.* (એક્સ પેરિમેન્ટ) પ્રયોગ.
On the oth′-er hand, (ઑન-ધી-અધર-હૅન્ડ) એથી ઉલટું.
De-vot′-ed (himself). (ડિવોટેડ) મંડ્યો; લાગ્યો.
Ná-tur-al Sci′-ence, (નૅચરલ-સાયન્સ) સૃષ્ટિનિયમ શાસ્ત્ર.
Es-pé-ci-al-ly, *adv.* (એસ્પેશ્યલિ) મુખ્યત્વે કરીને.
As-tron′-o-my, *n.* (ઍસ્ટ્રૉનૉમિ) ખગોળ વિદ્યા.
Té-le-scope, *n.* (ટેલીસ્કોપ) દુર્બિન.
Ob-served′, *v.* (ઑબ્ઝર્વ્ડ) તપાસીને જોયાં.
Plá-nets, *n.* (પ્લૅનેટ્સ) ગ્રહો.
Im-port′-ant, *adj.* (ઇમ્પૉર્ટન્ટ) અગત્યની.
Dis-cov′-e-ries, *n.* (ડિસ્કવરિઝ) શોધો.
Au-tho′-ri-ty, *n.* (ઑથૉરિટિ) આધાર; પ્રમાણ
Sá-cred, *adj.* (સેક્રેડ) ધર્મ સંબંધી, પવિત્ર.
Was fixed at rest, સ્થિર હતી (છે).
Re-volved′, *v.* (રિવૉલ્વ્ડ) ફરતી (ફરે છે).
An′-gry, *adj.* (ઍંગ્રિ) ધુસ્સે.
De-clared′, *v.* (ડિક્લેર્ડ) ખુલ્લી રીતે કહ્યો; ઠેરવ્યો.
Wick′-ed, *adj.* (વિકેડ) દુષ્ટ; પાપી.
God′-less, *adj.* (ગૉડ્લેસ) નાસ્તિક, અધર્મી.
Was writ′-ten, *v.* (વૉઝ-રિટન) લખાયલું હતું.
Twice, *adv.* (ટ્વાઇસ) બેવાર.
Pre-vailed′ (against) *v.* (પ્રિવેઇલ્ડ) પ્રાબલ્યવાન થયા: ફાવ્યા.
Com-pelled′, *v.* (કૉમ્પેલ્ડ) જરૂર પાડી.
To leave off, *inf.* (ટુ-લીવ-ઑફ) છોડી દેવાને.
Doc′-trines, *n.* (ડૉક્ટ્રિન્સ) મતો.
To pró-mise, *inf.* (ટુ-પ્રૉમિસ) કબૂલ કરવાની.
Kneel′-ing, *pr. p.* (નીલિંગ) ઘુંટણીએ પડીને

Knees, *n.* (નીઝ) ઘુટણ.
Would be si′-lent, (ઉવુડ-બી-સાઇલન્ટ) (હું) મુંગો રહીશ.
On ris′-ing, (ઑન-રાઇઝિંગ) ઉભા થઇને.
Stamped, *v.* (સ્ટૅમ્પ્ડ) ઠોકયો; અફાળ્યો. [માવવાથી.
Im-pá-ti-ent-ly, *adv.* (ઇમ્પેશન્ટ્લિ) અધીરાઇથી; ન ખ-
Aft-er all, (આફ્ટર-ઑલ) ગમે તે કરો તોપણ.
Does move, *v.* (ડઝ-મૂવ) ફરેજ છે.
Fool′-ish-ness, *n.* (ફૂલિશનેસ) બેવકુફાઇ.
Strives (against) *v.* (સ્ટ્રાઇવ્ઝ) આથડે છે.
In vain, (ઇન વેઇન) ફોકટ, વૃથા.
Sir Isaac Newton, *n.* (સર-આઇઝૅક-ન્યૂટન) ઇંગ્લાંડનો
એક પ્રખ્યાત તત્વજ્ઞાની પુરૂષ થઇ ગયો છે. [રીતે.
Ful′-ly, *adv.* (ફુલિ) મનની ખાતરી થાય એવી રીતે; ખુલ્લી
Ex-pound′-ed, *v.* (એક્સપાઉન્ડેડ) સમજાવ્યું.
Sys′-tem, *n.* (સિસ્ટમ) રચના; ગોઠવણ.
U′-ni-verse, *n.* (યૂનિવર્સ) સૃષ્ટિ, જગત.
School′-boy, *n.* (સ્કુલ-બૉય) નિશાળીઓ.
In vain, (ઇન-વેઇન) ફોકટ. Póet, *n.* (પોએટ) કવિ.
Light, *n.* (લાઇટ) અજવાળું; જ્ઞાનરૂપી પ્રકાશ.
Let Newton be. ન્યુટન જનમ પામો.
All was light. સઘળે જ્ઞાનરૂપી પ્રકાશ થયો.

LESSON XI.

THE STORY OF THE FLIES AND THE ANTS.

માખી અને કીડીઓની વાત.

Stó-ry, *n.* (સ્ટોરિ) વાત, ખ્યાન. [ઓ.
Flies, *n.* (ફ્લાઇઝ) માખીઓ. Ants, *n.* (ઍન્ટ્સ) કીડી-
Cor′-ner, *n.* (કૉર્નર) ભાગ; ખૂણો. [બાગ; વાડી.
Farm′-er's, *n.* (ફાર્મર્સ) ખેડુતની. Gar′-den, *n.* (ગાર્ડન)
Once, *adv.* (વન્સ) એક વખત. Nest, *n.* (નેસ્ટ) માળો;
Sum′-mer, *n.* (સમર) ઉનાળો; ગ્રીષ્મઋતુ. [(દર).

Were em-ploy′-ed, *v.* (એમ્પ્લૉઍડ) કામે લાગી હતી :
In draw′-ing, (ઇન-ડ્રૉઇંગ) ઘસડી લઈજવામાં. [મંડી હતી.
Seeds, *n.* (સીડ્ઝ) બીયાં. Grains, *n.* (ગ્રેઇન્ઝ) દાણાં.
Corn, *n.* (કૉર્ન) અનાજ. Bed, *n.* (બેડ) ક્યારી.
Hole, *n.* (હોલ) દર.
A great num′-ber. (આ-ગ્રેઇટ-નમ્બર) ઘણીજ.
Sport′-ing, *pr. p.* (સ્પોર્ટિંગ) ગમત કરવાની.
Hum′-ming, *pr. p.* (હમિંગ) ગગણવું. [રાખવું.
Di-vert′-ing, *pr. p.* (ડિવર્ટિંગ) આનંદ પમાડવું ; મગ્ન
Fré-quent-ly, *adv.* (ફ્રીક્વેન્ટલિ) વારંવાર; ઘણી અતીવાર.
To ob-serve′, *inf.* (ટુ-ઑબ્ઝર્વ) જોવાને.
In′-sects, *n.* (ઇન્સેક્ટ્સ) જીવડાં; ક્ષુદ્રજંતુ.
Very young, *adj.* (વેરિ-યંગ) બાળક; નહાનો.
Ig′-no-rant, *adj.* (ઇગ્નોરન્ટ) અજ્ઞાન.
Ex-pressed′, *v.* (એક્સપ્રેસ્ડ) કહ્યું; બોલ્યો. [દિવસ.
Fool′-ish, *adj.* (ફૂલિશ) મૂર્ખ. All day long. આખો
Are work′-ing, *v.* (આર-ઉવર્કિંગ) કામ-ઉદ્યમ કરે છે.
(are) Toil′-ing, *v.* (ટૉઇલિંગ) મેહેનત-શ્રમ કરેછે.
In-stead′ of. (ઇનસ્ટેડ-ઑફ) બદલે.
En-joy′-ing, *pr. p.* (એન્જૉઇંગ) મજે લેવાને; લેવાને.
Weath′-er, *n.* (ઉવેધર) હવા.
Hap′-pi-est, *adj.* (હૅપીએસ્ટ) સઉથી સુખી. [થોડે વખતે.
Somé-time aft′-er, *adv.* (સમ-ટાઇમ આફ્ટર) ત્યાર પછી.
Ob-serv′-a tion, *n.* (ઑબ્ઝર્વેશન) લક્ષપૂર્વક તપાસ.
Grew, *v.* (ગ્રૂ) થઈ. Cold, *adj.* (કોલ્ડ) ઠંડી.
Was seen, *v.* (ઉવોઝ-સીન) દેખાતો.
Ex-tremé-ly, *adv.* (એક્સટ્રીમ્લિ) અતિશય; ઘણીજ.
Scarcé-ly, *adv.* (સ્કેર્સલિ) ભાગ્યેજ.
To shine, *inf.* (ટુ-શાઇન) પ્રકાશતો.

Chill, *adj.* (ચિલ) શીતળ; ઠંડી. Frost′-y, *adj.*(ફ્રોસ્ટી) ઝાકળવાળી.

Sing′-le, *adj.*(સિંગલ) એક પણ. Lay, *v.*(લે)પડેલી હતી.

Dead, *adj.* (ડેડ) મરી ગયલી.

Dy′-ing, *pr. p.* (ડાઈંગ) મરી જતી.

Good ná-tured, *adj.* (ગુડ-નેચર્ડ) સારા સ્વભાવનો.

Pi′-ty-ing, *pr. p.* (પિટિઈંગ) દયા આણતા.

Un-for′-tu-nate, *adj.* (અન્ફોર્ચ્યુનેટ) કમ નસીબ.

Had hap′-pened, *v.* (હેપન્ડ) બન્યું-થયું હતું. [છે.

Used to see. જોતો. Are dead, *v.* (આર-ડેડ) મરી ગઈ

Caré-less, *adj.* (કેરલેસ) બેફીકરી; પ્રમાદી.

Troú-ble, *n.* (ટ્રબલ) મેહેનત; શ્રમ.

Lay′-ing up, (લેઈંગ-અપ) ભરી રાખવો; સંગ્રહ કરવો.

Pro-vi′-sions, *n.* (પ્રોવિઝન્સ) ખોરાક.

Had been busy. ઉદ્યોગી રહી હતી, કામ કીધું હતું.

In pro-vid′-ing, (ઈન-પ્રોવાઈડિંગ) આગળથી ખોરાક સંગ્રહ

Win′-ter, *n.* (વિન્ટર) શિયાળો. [કરવામાં.

Warm weath′-er. (વૉર્મ-વેધર) ઉષ્ણઋતુ; ઉનાળો.

Re-turns′, *v.* (રિટર્ન્સ) બેસશે; પાછી આવશે.

Idioms:—Used to be sporting. ગમત કરતી હતી.

He thus expressed himself. તેણે આ પ્રમાણે પોતાના મનમાં કહ્યું.

The sun was scarcely seen to shine. સૂર્ય ભાગ્યેજ દેખાતો, સૂર્ય વાદળાથી ઢંકાઈ ગએલો રહેતો.

The nights became chill and frosty. રાત્રે ટહાડ અને ઝાકળ પડતી.

He could not help pitying. તેને દયા ઉપજ્યા વગર રહીજ નહીં.

LESSON XII.

(FA′-BLE). THE BEL′-LY AND THE MEM′-BERS.

પેટ અને અવયવો.

Bel′-ly, *n.* (બેલિ) પેટ. Mem′-bers, *n.* (મેમ્બર્ઝ) અવ-
Rome, *n.* (રોમ) ઈટાલિ દેશાનું રાજધાનીનું શેહેર. [યવો.
(being) Ang′-ry, *adj.* (ઍંગ્રિ) ક્રોધાયમાન-ધુસ્સે થઈને.
Op-pres′-sion, *n.* (ઑપ્રેશન) જૂલમ.
De-ter′-mined, *v.* (ડિટર્મિન્ડ) મન સાથે નક્કી કીધું.
Nó-bles, *v.* (નોબ્લ્ઝ) અમીરો.
To form, *inf.* (ટુ-ફૉર્મ) વસાવવાને; બાંધવાને.
De-pend′-ants, *n.* (ડિપેન્ડન્ટસ) આશ્રિતો.
Wil-ling, *adj.* (ઉવિલિંગ) ખુશી; રાજી.
To lose, *inf.* (ટુ-લૂઝ) ખોવાને; જૂદા પડવાને.
Cul′-ti-vat-ors, *n.* (કલ્ટિવેટર્ઝ) ખેડુતો.
Sol′-diers, *n.* (સોલ્જર્ઝ) સિપાઈઓ, યોદ્ધા.
Re-peat′-ed, *adj.* (રિપીટેડ) એકપર એક. [નિધિ.
Em′-bas-sies, *n.* (એમ્બસીઝ) એલચીઓ; વકીલો; પ્રતિ-
To per-suadé, *inf.* (ટુ-પર્સ્વેઈડ) સમજાવવાને.
Se-ced′-ers, *n.* (સિસીડર્ઝ) સંગત છોડી જનારા.
To re-turn′, *inf.* (ટુ-રિટર્ન) પાછા આવવાને.
Deaf, *adj.* (ડેફ) બેહેરો. Too oft′-en, *adv.* ઘણીવાર.
Had been de-ceived′, *v.* (હૅડ-બિન-ડિસીવ્ડ) છેતરાયા;
Pró-mis-es, *n.* (પ્રૉમિસિઝ) વચનો, કબૂલતો. [ઠગાયા હતા.
Po′-pu-lar, *adj.* (પૉપ્યુલર) લોકપ્રિય.
Chá-rac-ter, *n.* (કૅરૅક્ટર) આચરણ; ચાલ શીલ.
Came, *v.* (કેઈમ) આવ્યો; (પડ્યો).
For′-ward, *adv.* (ફૉર્વર્ડ) આગળ.
Ad-dressed′, *v.* (ઍડ્રેસ્ડ) કહ્યું; બોલ્યો.

Once on a time. એક વખતપર; એક સમે. [ગ્યા.
Be-gan′ to mur′-mur, (બિગૅન-ટુ-મરમર) બરબડવા લા-
Stom′-ach, *n.* (સ્ટમક) જઠર; પેટ. [મમાં લેવું.
Em-ploy′-ing, *pr. p.* (એમ્પ્લૉઈંગ) કામે લગાડવું; કા-
All the rest. બાકીના સઘળા (અવયવો). [પુરો કરવાને.
Con-sum′-ing, *pr. p.* (કન્સ્યૂમિંગ) ખવડાવી દેવાને;
To pro-vidé, *inf.* (પ્રોવાઈડ) આગળથી સંગ્રહ કરવાને.
In re-turn′. (ઈન-રિટર્ન) બદલામાં; અવેજમાં.
A-greed′, *v.* (ઍગ્રીડ) સમ્મત-એકમત થયા.
To strike work. (ટુ-સ્ટ્રાઈક-ઉવર્ક) કામ કરતા બંધ થવાને, કામ નહીં કરવાને; હડતાલ પાડવાને.
(to) Re-fusé, *inf.* (રિફ્યૂઝ) ના કહેવાને.
To wait up-on′. (ટુ-ઉવેઈટ-અપૉન) સેવામાં રહેવાને; ખીજ-
An′-y long′-er. હવે પછી. [મતમાં રહેવાને.
To car′-ry a-bout′. અહીં તહીં લઈ જવાને. [કીધો.
Re-solved′, *v.* (રિઝૉલ્વ્ડ) મન સાથે નક્કી કીધુ, નિશ્ચય
To smell, *inf.* (ટુ-સ્મેલ) વાસ લેવાને.
To look out, તપાસ કરવાને; નજર રાખવાને.
Ser′-vice, *n.* (સર્વિસ) ધંધો; ચાકરી.
De-clared′, *v.* (ડિક્લેર્ડ) ખુલ્લી રીતે કહ્યું.
Would lis′-ten, *v.* (ઉવુડ-લિસ્‌ન) સાંભળીસું.
Din′-ner bell, *n.* (ડિનર-બેલ) ભોજન સમય સૂચક ઘંટ.
Had been left, *v.* રખાયું (રહ્યું).
Emp′-ty, *adj.* (એમ્પ્ટિ) ખાલી. [વા લાગ્યા.
Be-gan′ to suf′-fer, (બિગૅન-ટુ-સફર) દુઃખ-પીડા ભોગવ-
Grew, *v.* (ગ્રુ) થયા. Feé-ble, *adj.* (ફીબલ) અશક્ત; નબળા.
Dim, *adj.* (ડિમ) ઝાંખ વળેલી; નિસ્તેજ. [થઈ ગયલા.
Lan′-guid, *adj.* (લૅંગ્વિડ) મંદ, નરમ પડી ગયલા; શિથિલ
Ex-haust′-ed, *adj.* (એગ્ઝૉસ્ટેડ) ખાલી પડી ગયલો.

Per-ceivé, *v.* (પરસીવ) જુઓછો.
Used to sup-ply', (યૂઝ્ડ-ટુ-સપ્લાઇ) પુરૂં પાડતા.
Did con-sumé, *v.* (ડિડ-કૉન્સ્યૂમ) પુરો કરતો; ખાઇ જતો.
In re-al'-i-ty. (ઇન-રિઍલિટિ) ખરૂં જોતાં. [ડતા).
Was sup-plied', *v.* (વૉઝ-સપ્લાઇડ) પુરૂં પડાતું; (પુરૂં પા-
Di-gest'-ed, *v.* (ડિજેસ્ટેડ) પચાવતો; હજમ કરતો.
Pre-pared', *v.* (પ્રિપેર્ડ) તૈયાર કરતો.
For being changed. બદલાયલું થવાને; (થવાને).
Blood, *n.* (બ્લડ) લોહી; રૂધિર.
Was sent, *v.* (વૉઝ-સેન્ટ) મોકલાતું હતું;(મોકલું છું).
Through, *prep.* (થ્રૂ) થઇને; માંથી.
Chan'-nels, *n.* (ચૅનલ્ઝ) રસ્તો; દ્વાર.
Sup-ply', *n.* (સપ્લાઇ) પોષણ. [કાઓછો.
Are oc'-cu-pied, *v.* (આર-ઑક્યૂપાઇડ) ગુંથાઓછો; રો-
In feed'-ing. (ઇન-ફીડિંગ) પોષણ કરવામાં.
In turn. (ઇન-ટર્ન) બદલામાં; અવેજમાં.
Blood ves'-sels, (બ્લડ-વેસલ્ઝ) લોહી જવાની નસો-રગો.
Noú-rish, *v.* (નરિશ) પોષણ કરેછે.
Are fed, *v.* (આર-ફેડ) પોષણ કરાયછે; (પોષણ થાયછે).
Mó-ral, *n.* (મૉરલ) સાર; તાત્પર્ય. Plain, *adj.* (પ્લેઇન)
Reá-di-ly, *adv.* (રેડિલિ) તરતજ; તત્ક્ષણ. [ખુલો; સ્પષ્ટ.
Ap-plied', *v* (ઍપ્લાઇડ) લાગુ પાડી.
Lead'-ers, *n.* (લીડર્ઝ) આગેવાન.
Pro-posed', *v.* (પ્રોપોઝડ) કહી; સુચના કીધી.
Terms, *n.* (ટર્મ્ઝ) શરતો.
A-greé-ment, *n.* (ઍગ્રીમેન્ટ) કરાર; કરારનામું.
Mes'-sen-gers, *n.* (મેસેન્જર્ઝ) સંદેસો-પેગામ લઇ જનારા.
Idioms :—They turned a deaf ear. તેઓએ કાને
ધર્યું નહીં.

And so of all the rest. અને બાકીનાઓએ પણ તે
 પ્રમાણે કીધું.
The eyes became dim. આંખે ઝાંપ વળવા લાગી.

LESSON XIII.

LEGISLATORS. રાજ્ય નિયમકારો વિશે.

Lé-gis-lat-ors, *n.* (લેજિસ્લેટર્ઝ) કાયદા બાંધનારા, રાજ્ય [નિયમકાર.
Sá-vag-es, *n.* (સૅવેજિઝ) જંગલી લોકો.
Are gó-verned, *v.* (આર-ગવર્ન્ડ) રાજ ચલાવાયછે; રાજ [થાય છે.
Just, *adj.* (જસ્ટ) વાજબી; અદલ.
Wise, *adj.* (ઉવાઈઝ) ડહાપણ ભરેલા.
Un-just', *adj.* (અનૂજસ્ટ) ગેરવાજબી.
Will be dis-con-tent'-ed, *v.* (ઉવિલ-બી-ડિસ્કોન્ટેન્ટેડ)
 નારાજી-અસંતોષી થશે.
Reá-son, *n.* (રીઝન) બાબત, કારણ.
Mak'-ers, *n.* (મેઈકર્ઝ) કરનારા; બનાવનારા.
Are hon'-oured, *v.* (આર-ઑનર્ડ) માન પામેછે. [રહેછે.
Fame, *n.* (ફેઈમ) કીર્ત્તિ. Is pre-served', *v.* (ઈઝ-પ્રિઝર્વ્ડ)
Ben'-e-fits, *v.* (બેનિફિટસ) ફાયદો કરેછે.
A-livé, *adj.* (ઍલાઈવ) જીવતા, સજીવ.
An'-ci-ent, *adj.* (એનૂશ્યન્ટ) અસલના; પ્રાચીન.
Be-lievé, *v.* (બિલીવ) માનતા.
Sage, *n.* (સેઈજ) ડાહ્યા-જ્ઞાની પુરૂષ; રૂષી.
Named, *p. p.* (નેઈમ્ડ) નામનો.
Manu, *n.* (મનુ) એ પ્રાચીનકાળમાં હિંદુસ્તાનમાં ઘણો વિદ્વા-
 ન ને ડાહ્યો પુરૂષ થઈ ગયોછે. એના કાયદાને મનુસ્મૃતિ કહેછે.
Rules, *n.* (રૂલ્ઝ) કાયદા, નિયમો.
Zoroaster, *n.* (ઝોરોએસ્ટર) પારસીઓનો પેગંબર.

Hon′-our, *v.* (ઑનર) માન-આબરૂ આપેછે. [ધનાર.
Confucius, *n.* (કનૂફ્યૂશ્યસ) ચિન દેશનો એક કાયદા બાં-
Be-yond′, *prep.* (બિયોન્ડ) કરતાં; પડતાં મૂકી. [પાહુંચી.
Hebrews, *n.* (હીબ્રૂઝ) અસલ પાલેસ્ટાઈનના રહેવાસીઓ;
Moses, *n.* (મોઝિઝ) મુસા પેગંબર. Is held, *v.* (ઈઝ-હેલ્ડ)
Ré-ve-rence, *n.* (રેવરન્સ) માન. [રખાયછે.
Lived, *v.* (લિવ્ડ) હતા, થઈગયા. [લોકો.
Chris′-ti-ans, *n.* (ક્રિસ્ચ્યન્ઝ) ઈસુ ખ્રિસ્તને માનનારા; ખ્રિસ્તિ
Thoú-sands. (થાઉઝન્ડ્ઝ) હજારો. [બરાબર.
E′-ras, *n.* (ઈરાઝ) શાક. Ex-act′-ly, *adv.* (એગ્ઝૅક્ટ્લિ)
Romans, *n.* (રોમન્ઝ) રોમ દેશના રહેનારા; રોમન લોકો.
Fol′-lowed, *v.* (ફૉલોડ) પ્રમાણે ચાલતા-વર્તતા.
Twelve Tá-bles, (ટ્વેલ્વ-ટેબલ્ઝ) બાર પાટીઆ; બાર પત્રાં.
Near′-ly, *adv.* (નીયર્લિ) લગભગ.
Em′-per-or, *n.* (એમ્પરર) શેહેનશાહ.
Justinian, *n.* (જસ્ટિન્યન) કૉનસ્ટૅન્ટિનોપલનો શેહેનશાહ.
Pub′-lished, *v.* (પબ્લિશ્ડ) પ્રગટ કીધો.
Fá-mous, *adj.* (ફેઈમસ) પ્રખ્યાત, નામાંકિત.
Code, *n.* (કોડ) કાયદાસંગ્રહ.
Is re-spect′-ed, *v.* (ઈઝ-રિસ્પેક્ટેડ) માન પામેછે.
Ci′-vil-ized, *adj.* (સિવિલાઈઝ્ડ) સુધરેલી.
Ná-tions, *n.* (નેશન્ઝ) પ્રજા, લોકો.
Spart′-an, *adj.* (સ્પાર્ટન) સ્પાર્ટાના લોકોનો. [ધનાર.
Ly′-curgus, *n.* (લાઈકર્ગસ) સ્પાર્ટાનો પ્રખ્યાત કાયદા બાં-
Se-veré, *adj.* (સિવીઅર) સખત. [હતા; મનાતા.
Were o-beyed′, *v.* (વેર-ઓબેઈડ) માનવામાં આવતા
Cen′-tu-ries′, *n.* (સેન્ચ્યૂરિઝ) સૈકા; સદી.
Cared, *v.* (કેર્ડ) દરકાર રાખતો.
Hard′-y, *adj.* (હાર્ડિ) સહનશીલ, બાહાદુર.

Sol′-diers, *n.* (સોલ્જર્ઝ) સીપાઈઓ.

Solon, *n.* (સોલન્) આથન્સ દેશનો કાયદા બનાવનાર.

Chief, *adj.* (ચીફ) મુખ્ય. Was famed, *v.* (વૉઝ-ફેઈમ્ડ) પ્રખ્યાત હતો.

Wis′-dom, *n.* (વિઝ્ડમ) ડહાપણ.

Se′-ven wise men. (સેવન-વાઈઝ-મેન) સાત ડાહ્યા પુરૂષો:—૧ સોલન; ૨ થેલ્સ; ૩ પીરીઆન્ડર; ૪ બાયસ; ૫ ક્લિઆબ્યુલસ; ૬ માઈસન; ૭ ચીલોન.

Mahomet, *n.* (મહોમેટ) મુસલમાન લોકોનો પેગંબર મહ[મદ.

Law′-giv-er, *n.* (લૉગિવર) કાયદા રચનાર.

Re-li′-gi-ous, *adj.* (રિલિજ્યસ) ધર્મ સંબંધી.

Named, *p. p.* (નેઈમ્ડ) કહેવાતા.

Teach′-er, *n.* (ટીચર) ઉપદેશ કરનાર; બોધ કરનાર; ગુરૂ.

Mus′-sal-mans, *n.* (મુસલમૅન્ઝ) મુસલમાન લોકો.

Mecca, *n.* (મેક્કા) મક્કા (અરબસ્તાનનું) મુખ્ય શેહેર.

Con-tains′, *v.* (કન્ટેઈન્ઝ) રાખેછે; (માં છે).

Pre′-cepts, *n.* (પ્રીસેપ્ટસ) આજ્ઞા; ફરમાન.

Koran, *n.* (કોરાન) કુરાન :–મુસલમાન લોકોનું ધર્મશાસ્ત્ર.

Charlemagne, *n.* (શાર્લમેન) એક શેહેનશાહનું નામ છે.

Franks, *n.* (ફ્રૅન્કસ) અસલના ફ્રાંન્સ દેશના લોકો.

West, *n.* (વેસ્ટ) પશ્ચિમ. Mod′-ern, *adj.* (મૉડર્ન) અર્વાચીન.

Napoleon I, *n.* (નેપોલિયન-ધ-ફર્સ્ટ) ફ્રાંન્સનો શેહેનશાહ.

Are vá-lued, *v.* (આર-વેલ્યૂડ) કિમતી ગણાયછે.

Law-mak′-ing, *adj.* (લૉ-મેકિંગ) કાયદા બાંધનારી.

As-sem′-bly, *n.* (ઍસેમ્બ્લિ) મંડળી; સભા.

Par′-lia-ment, *n.* (પાર્લ્યમેન્ટ) વિલાયતમાં, રૈયત, અમીરો, અને રાજા અથવા રાણી, એ પ્રમાણે ત્રણ મંડળી મળી એક મતે કાયદા બાંધનારી સભા.

LESSON XIV.

THE FORCE OF HABIT. (A STORY).

ટેવનું પ્રાબલ્ય (એક વાત).

Force, *n.* (ફોર્સ) પ્રાબલ્ય. Há-bit, *n.* (હૅબિટ) ટેવ.
Chinvang the Chaste, *n.* (શિન્વૅન્ગ-ધ-ચેસ્ટ) ચીનના
As-cend′-ing, *pr.p.* (ઍસેન્ડિંગ) બેસતાં. [રાજાનું નામ છે.
Throne, *n.* (થ્રોન) ગાદી; તખ્ત. [છે.
China, *n.* (ચાઇના) ચીન એશિયા ખંડની ઉત્તરે એક દેશ
Com-mand′-ed, *v.* (કૅામૅન્ડેડ) ફરમાવ્યું; હુકમ કીધો.
Were de-tained′, *v.* (ઉવેર-ડિટેઇન્ડ) રખાયા હતા; (રા-
ખ્યા–નાખ્યા હતા). [જબી રીતે.
Un-just′-ly, *adv.* (અન્જસ્ટલિ) બે ઇનસાફથી ; ગેરવા-
Pri′-son, *n.* (પ્રિઝન) કેદખાનું; બંદિખાનું.
Pre-ced′-ding, *adj.* (પ્રીસીડિંગ) આગલા.
Should be set free, *v.* છુટા મૂકવા જોઇએ.
Num′-ber, *n.* (નમ્બર) લોકોની સંખ્યા–સમુદાય.
To thank, *inf.* (ટુ-થૅંક) આભાર–ઉપકાર માનવાને.
De-liv′-er-er, *n.* (ડિલિવરર) છોડાવનાર; છુટકો કરનાર.
Oc-ca′-sion, *n.* (ઍાકેઝન) તક; વખત; પ્રસંગ.
Ap-peared′, *v.* (ઍપીયર્ડ) આવ્યો.
Ma-jes′-tic, *adj.* (મૅજેસ્ટિક) ઠાઠદાર; ગંભીર દેખાવનો.
Fall′-ing at feet. (ફૅાલિંગ-ઍટ-ફીટ) પગે પડીને-લાગીને.
As fol′-lows. (ઍઝ-ફૅાલોઝ) નીચે પ્રમાણે.
Ad-dress′-ed, *v.* (ઍડ્રેસ્ડ) અરજ કીધી.
Great fá-ther, (ગ્રેઇટ-ફાધર) પાળનપોષણ કરનાર.
Be-hold′, *v.* (બિહોલ્ડ) જો. Wretch, *n.* (રેચ) કંગાળ.
Was shut up, *v.* ગોંધાયો હતો (ગોંધ્યો–પુરી મૂક્યો હતો).
Dun′-geon, *n.* (ડન્જન) કેદ કરવાનું અંધારૂં ભોંયરૂં.

Was im-pri′-soned, *v.* (ઇમ્પ્રિઝન્ડ) કેદ થયો હતો-કર્યો.
Strang′-er, *n.* (સ્ટ્રેઇન્જર) અજાણ્યો. [હતો.
With′-out being con-front′-ed. (કૉન્ફ્રન્ટેડ) રૂબરૂ.
Ac-cus′-ers, *n.* (ઍકયૂઝર્ઝ) તોહોમત મૂકનાર. [કર્યા વગર.
Só-li-tude, *n.* (સૉલિટ્યૂડ) એકાંતવાસ.
Dark′-ness, *n.* (ડાર્કનેસ) અંધારૂ; અંધકાર.
Am grown, *v.* (ઍમ-ગ્રોન) થયોછું.
Fa-mil′-i-ar, *adj.* (ફૅમિલ્યર) સહવાસ પડી ગયલો.
Dis-tress′, *n.* (ડિસ્ટ્રેસ) દુઃખ; આફત.
As yet. (ઍઝ-યટ) હજુ. [માવવાથી.
Dazz′-led, *p. p.* (ડૅઝલ્ડ) આંખે ઝાંઝવા વળવાથી ; ન ખ-
Splen′-dour, *n.* (સ્પ્લેન્ડર) તેજ; પ્રકાશ.
Have re-stored′, *v.* (હૅવ-રિસ્ટોર્ડ) પાછા લાવ્યા છો.
Have been wan′-der-ing, *v.* (ઉવૉન્ડરિંગ) ભટકું છું.
Streets, *n.* (સ્ટ્રીટ્સ) મોહોલ્લા.
Would as-sist′, *v.* (ઉવુડ-ઍસિસ્ટ) મદદ કરે; સાહ્ય કરે.
(would) Re-lieve′, *v.* (રિલીવ) છોડવે (દુઃખમાંથી).
Fa′-mi-ly, *n.* (ફૅમિલિ) કુટુંબ.
Re-la′-tions, *n.* (રિલેશન્ઝ) સગાવાહાલા. [છે).
Am for-got′-ten, *v.* વિસારી મુકાયલો છું; (વિસારી મુકેલો
Per-mit′, *v.* (પર્મિટ) રજા આપ; દો.
To wear out, *inf.* (ટુ-ઉવેર-આઉટ) કાઢવાને.
Wretch′-ed, *adj.* (રૅચેડ) દુઃખી; દુઃખના.
Re-mains′, *n.* (રિમેઇન્ઝ) બાકીનો વખત-ના દિવસો.
For′-mer, *adj.* (ફૉર્મર) આગલું. [ખુશકારક.
Walls, *n.* (ઉવૉલ્ઝ) દીવાલો. Pleas′-ing, *adj.* (પ્લીઝિંગ)
Splen′-did, *adj.* (સ્પ્લેન્ડિડ) ભપકાદાર; શોભાયમાન; ઉમદા.
Pá-lace, *n.* (પૅલેસ) મેહેલ; રાજમંદીર. [કાહું, ગુજારૂં.
Un-hap′-py, *adj.* (અનહૅપિ) દુઃખી. Spend, *v.* (સ્પેન્ડ)

Was passed, *v.* (ઉવૅાઝ-પાઝ્ડ) ગુજારાઈ હતી;(ગુજરી હતી).
From whence. (ફ્રૉમ-ઉ૦હેન્સ) જેમાંથી; ન્યાંથી.
To re-leasé, *inf.* (ટુ-રિલીઝ) છુટો કરવાને; કાઢવાને.
Idioms:—The rest of days. બાકીના દહાડા. [વગર).
A stranger to crime. ગુનાથી અજાણ્યો ; (ગુનો કર્યા
I am grown familiar with distress. મને દુઃખ
  જણાતું-લાગતું નથી; મને દુઃખનો સહવાસ પડચો છે.
I have not long to live. મારે ઝાઝા દીવસ જીવવું નથી.

LESSON XV.

THE PRO′-DI-GAL SON. ઉડાઉ છોકરા વિશે.

Pró-di-gal, *adj.* (પ્રૉડિગલ) ઉડાઉ.
Cer′-tain, *adj.* (સર્ટન) કોઈએક.
Por′-tion, *n.* (પોર્શન) ભાગ; હિસ્સો.
Goods, *n.* (ગુડઝ) મીલકત; (જંગંમ).
Fall′-eth, *v.* (ફૉલિથ) પડેછે (આવે).
Di-vid′-ed, *v.* (ડિવાઈડેડ) વેંહેંચણ કરી આપી; ભાગ કીધા.
Liv′-ing, *n.* (લિવિંગ) માલમીલકત.
Gath′-erd to-geth′er. (ગૅધર્ડ ટુ-ગેધર) એકઠું કીધું.
Jour′-ney, *n.* (જર્ની) મુસાફરી; દેશપર્યટન. [ઉડાવી દીધી.
Far, *adj.* (ફાર) દૂર. Wast′-ed, *v.* (ઉવેઈસ્ટેડ) ખરચીનાંખી;
Sub′-stance, *n.* (સબ્સ્ટન્સ) માલમીલકત; દોલત.
Ri′-ot-ous liv′-ing. (રાયોટસ-લિવિંગ) મોજશોકમાં સ્વછંદ
A-rosé, *v.* (અરોઝ) પડચો. [પણે રહેવું.
Might′-y, *adj.* (માઈટિ) ભારે.
Fá-mine, *n.* (ફૅમિન) દુકાલ; દુષ્કાલ.
Joined (to), *v.* (જૉઈન્ડ) એકઠો-સામેલ થયો.
Ci′-ti-zen, *n.* (સિટિઝન) શેહેરી.
Fields, *n.* (ફીલ્ડઝ) ખેતરો To feed, *inf.* (ટુ-ફીડ) ચરાવવાને.

Swine, *n.* (સ્વાઇન) ડુક્કર. Fain, *adv.* (ફેઇન) ખુશીથી.
Would have filled, *v.* ભરત. Husks, *n.* (હસ્કસ) છુાલ.
Hired, *adj.* (હાઅર્ડ) મહીનો-પગાર આપીને રાખેલા. [વાને.
Bread, *n.* (બ્રેડ) ખાવાનું. To spare, *inf.* (ટુ-સ્પેર) બચાવ-
Pé-rish, *v.* (પેરિશ) મરૂં છુઉં. Hung'-er, *n.* (હંગર) ભૂખ.
Will a-rise', *v.* (ઉવિલ-અૅરાઇઝ) ઉઠીશ (ઉઠુંછું).
Have sinned, *v.* (હૅવ-સિન્ડ) પાપ-ગુન્હો કીધો છે.
Heav'-en, *n.* (હેવન) ઈશ્વર.
Wor'-thy, *adj.* (ઉવર્ધિ) લાયક; યોગ્ય.
To be called, *inf.* કહેવડાવવાને. [કોટ.
Com-pas'-sion, *n.* (કૉમ્પૅશન) દયા. Neck, *n.* (નેક) ગળું,
Forth, *adv.* (ફોર્થ) આગળ. Robe, *n.* (રોબ) ઝભ્ભો.
Put on, *v.* (પુટ-ઑન) પહેરાવો. Shoes, *n.* (શુઝ) જોડા.
Hi'-ther, *adv.* (હિધર) અહીંઆ-આણી તરફ.
Fat'-ted, *adj.* (ફૅટેડ) પુષ્ટ. Calf, *n.* (કાફ) વાછુરડું.
Mer'-ry, *v.* (મેરિ) ખુશ; મગ્ન. [મારે હિસ્સે આવે.
Idioms:—Goods that falleth to me. જે માલમીલકત
He took his journey. તેને પ્રવાસ કીધો.
He began to be in want. તે તંગાસમાં આવી પડ્યો.
When he came to himself. જ્યારે તેને ભાન આવ્યું.
I perish with hunger. હું ભૂખે મરૂંછું.
A great way off. ઘણો દૂર.
Father had compassion. બાપને દયા ઉપજી.
He fell on his neck. તે તેની કોટે બાઝી-વળગી પડ્યો.

LESSON XVI.

Napoleon. નેપોલીઅન વિશે.

Napoleon Bonaparte, *n.* (નેપોલિયન-બોનાપાર્ટ) ફ્રાંન્સ-
નો શેહેનશાહ; મ્હોટો શૂરવીર અને નામાંકિત પુરૂષ થઇ ગયો.
Is'-land, *n.* (આઇલૅન્ડ) ટાપુ.

Corsica, *n.* (કૉર્સિકા) ભૂમધ્ય સમુદ્રમાં એક બેટ છે.
En'-tered, *v.* (એન્ટર્ડ) દાખલ થયો; રહ્યો. [અમલદાર.
Serv'-ice, *n.* (સર્વિસ) નોકરી. Of'-fi-cer, *n.* (ઑફિસર)
Ar-til'-le-ry, *n.* (આર્ટિલરિ) તોપખાનું.
Louis XVI, *n.* (લુઈ-ધ-સિક્સ્ટીન્થ) ફ્રાંસનો રાજા હતો.
Soon aft'-er. (સૂન-આફ્ટર) પછી થોડી મુદતમાં.
Was be-head'-ed, *v.* (ઉવૉઝ-બિહેડેડ) શિરચ્છેદ કરાયો.
Re'-bels, *n.* (રેબલ્ઝ) બળવાખોરો.
The whole land. તે આખો દેશ.
Was filled, *v.* (ઉવૉઝ-ફિલ્ડ) ભરાયલા હતા; (વ્યાપી ગયા હતાં).
Ter'-ror, *n.* (ટેરર) ધાસ્તી.
Vi'-o-lence, *n.* (વાયોલન્સ) જોર જૂલમ.
Paris, *n.* (પૅરિસ) ફ્રાંન્સની રાજધાનીનું શેહેર.
In the com-mand'. (ઈન-ધ-કૉમૅન્ડ) સરદારી ઉપર.
Force, *n.* (ફોર્સ) સૈન્ય; લશ્કર.
The low'-est. (ધ-લોએસ્ટ) સઉથી નીચ લોક.
Weá-ry, *adj.* (ઉવીરિ) કંટાલી ગયલું.
Dis-or'-der, *n.* (ડિસ્ઑર્ડર) ગેરબંદોબસ્ત; અવ્યવસ્થા.
Longed, *v.* (લોંગ્ડ) આતુરતાથી ચાહતું-ઈચ્છતું.
Set'-tled, *adj.* (સેટ્લ્ડ) સ્થાયી.
Gov'-ern-ment, *n.* (ગવર્નમેન્ટ) રાજ્ય.
Pro-tect'-ed, *v.* (પ્રોટેક્ટેડ) રક્ષણ કીધું; બચાવ કીધો.
Coun'-cil, *n.* (કાઉન્સિલ) સભા. State, *n.* (સ્ટેઈટ) રાજ્ય.
Fired, *v.* (ફાયર્ડ) ફોડી; મારી. Can'-nons, *n.* (કૅનન્ઝ) તોપો.
Rab'-ble, *n.* (રૅબલ) હલકા-ફીતૂરી લોકો.
Had ruled, *v.* (રૂલ્ડ) રાજ્ય કીધું હતું.
Or'-der, *n.* (ઑર્ડર) બંદોબસ્ત.
Hap'-pi-ness, *n.* (હૅપિનેસ) સુખ. [માંડયા).
Be-gan' to re-turn', *v.* પાછા આવવા લાગ્યા; (પાછા થવા-

Hos′-tile, *adj.* (હૉસ્ટાઈલ) વૈરી; પ્રતિકુળ; દુશ્મનાઈ રાખ-
Her=France, [નાર.
Near′-ly, *adv.* (નીઅર્લિ) ઘણું કરીને.
Austrians, *n.* (ઑસ્ટ્રિઅન્ઝ) ઑસ્ટ્રિયાના લોકો.
Skil′-ful, *adj.* (સ્કિલ્ફુલ) ચતુરાઈ ભરેલી; કુશળતાવાળી.
Guid′-ance, *n.* (ગાઈડન્સ) સરદારી.
Beat, *v.* (બીટ) મારી ચલાવ્યા. Fame, *n.* (ફેઈમ) કીર્તિ.
Was spread, *v.* (উવૉઝ-સ્પ્રેડ) પથરાઈ; ફેલાઈ.
Eú-rope, *n.* (યૂરપ) ખંડનું નામ છે.
Set out, *v.* (સેટ-આઉટ) નિકળ્યો.
Fleet, *n.* (ફ્લીટ) વહાણનો કાફલો.
To con′-quer, *inf.* (ટુ-કૉંકર) જીતવાને.
Egypt, *n.* (ઈજીપ્ટ) મીસર દેશ (આફ્રિકામાં છે).
Met (with), *v.* (મેટ-ઉવિથ) મળ્યા; સામા આવ્યા. [યો નહીં.
Could not o-ver-come′, (ઓવરકમ) જીતી-જેરકરી શક-
By sea and land, દરીઆ અને જમીન પર. [થયો.
Was beat′-en, *v.* (ઉવૉઝ-બીટ્ન) મારીચલાવાયો; પરાજય
Ar′-my, *n.* (આર્મિ) લશ્કર; સૈન્ય. [માર્યું ગયું).
Was de-stroy′-ed, *v.* (ડિસ્ટ્રોયડ) નાશ કરાયો; (નાસ થયો;
Sud′-den-ly, *adv.* (સડ્ન્લિ) એકા એક.
Re-turned′, *v.* (રિટર્ન્ડ) પાછો ગયો.
Changed, *v.* (ચેઈન્જડ) ફેરફાર કીધો.
Chief, *n.* (ચીફ) અધ્યક્ષ. Ti′-tle, *n.* (ટાઈટ્લ) ખિતાબ.
Con′-sul, *n.* (કૉન્સલ) મુખ્ય અધિકારી. [હાઢી મૂક્યા.
Led, *v.* (લેડ) લઈ ગયો. Drove out, *v.* (ડ્રોવ-આઉટ) ક-
Was crowned, *v.* (ઉવૉઝ-ક્રાઉન્ડ) રાજ્યાભિષેક કરાયો; (રાજ્યાભિષેક કીધો-થયો).
Be-gan′ to plan, યુક્તિ-ગોઠવણ કરવા માંડી.
Con′-quest, *n.* (કૉંક્વેસ્ટ) જીત.

As-sem′-bled, *v.* (ઍસેમ્બલ્ડ) એકઠું કીધું; જમાવ કીધો.
Vast, *adj.* (વાસ્ટ) મોટું, ભારે.
Boulogne, *n.* (બુલોન) ફ્રાંન્સની ઉત્તરે એક બંદર છે.
In-vá-sion, *n.* (ઇન્વેઝન) ચઢાઈ.
Could be seen, *v.* (કુડ-બિ-સીન) દેખાતા હતા.
Chan′-nel, *n.* (ચેનલ) ખાડી. [મે કાંઠેથી.
A-cross′ the chan′-nel, ખાડી (ઈંગ્લીશ ચેનલ) ને સા-
Mas′-ters, *n.* (માસ્ટર્ઝ) ધણી; રાજા.
Trafal′gar, (ટ્રફાલ્ગર) સ્પેનની દક્ષિણે ભૂશિર છે.
Great Nel′son, (ગ્રેઇટ-નેલ્સન) મહા પુરૂષ નેલ્સન, ઈંગ્લાં-
ડનો દરિયાઈ મહા યોધો સન ૧૭૫૮-૧૮૦૫. [છે.
Rus′sia, *n.* (રશિયા) યૂરોપ ખંડની ઉત્તરે એક વિશાળ દેશ
Aus′tria, *n.* (ઑસ્ટ્રિયા) યુરોપના મધ્ય ભાગમાં એક દેશ છે.
Al′-rea-dy, *adv.* (ઑલ્રેડી) પહેલાથી, ક્યારનું. [પડી.
League, *n.* (લીગ) એકસંપ. Was forced, *v.* (ફોર્સ્ડ) જરૂર
Vic-tó-ries, *n.* (વિક્ટરિઝ) ફતેહ, જય.
Splen′-did, *adj.* (સ્પ્લેન્ડિડ) ભારે.
Hum′-bled, *v.* (હમ્બલ્ડ) નમાવ્યા; અભિમાન ભાંગ્યું-તોડ્યું.
Náples, *n.* (નેપલ્ઝ) ઇટાલીમાં એક રાજ્ય છે.
Hol′-land, *n.* (હૉલન્ડ) યુરોપ ખંડમાં એક દેશ છે.
Westphalia, *n.* (ઉવેસ્ટફેલિયા) પ્રૂશિયામાં એક પ્રાંત છે.
(being) Not con-tent′, (નૉટ-કૉન્ટેન્ટ) સંતોષ નહીં પા-
Suc-ces′-ses, *n.* (સક્સેસિઝ) જીતો. [મીને.
To ab′-di-cate, *inf.* (ટુ-ઍબ્ડિકેટ) ત્યાગ કરવાની.
Joined, *v.* (જૉઇન્ડ) મળ્યું.
Em′-pire, *n.* (એમ્પાયર) અધિરાજ્ય; શેહેનશાત.
Duke of Wellington, *n.* (ડ્યૂક-ઑફ-ઉવેલિંગ્ટન) ઈંગ્લાંડ-
નો એક પ્રખ્યાત સેનાધિપતિ.
Op-posed′, *v.* (ઑપોઝ્ડ) સામા થયા.

Fi′-nal-ly, *adv.* (ફાઇનલિ) આખરે.
The Pe′-nin-su-la, *i. e.* સ્પેન અને પોર્ચુગલ.
Am-bi′-tion, *n.* (ઍમ્બિશન) રાજ્યલોભ.
Would never be sa′-tis-fied. (સૅટિસફાઇડ) કદી સંતોષ
Vast, *adj.* (વાસ્ટ) મોટા. [પામે એવો નહોતો.
Ar-rived′ (at), *v.* (ઍરાઇવ્ડ) આવી પહોંચ્યો.
Moscow, *n.* (મૉસ્કો) રૂશીઆમાં એક શેહેર છે. [શિયાળો.
Just as, *adv.* (જસ્ટ-ઍઝ) જેવો. Win′-ter, *n.* (ઉવિન્ટર)
Was set′-ting (in), *v.* બેસતો હતો.
Burnt, *v.* (બર્ન્ટ) બાળી મૂક્યું.
Shel′-ter, *n.* (શેલ્ટર) આશ્રય સ્થાન; રક્ષણનું ઠેકાણું.
Had to re-treat′, *v.* (રિટ્રીટ) પાછું હઠવું પડ્યું.
Suf′-fer-ings, *n.* (સફરિંગ્ઝ) દુઃખો.
Dread′-ful, *adj.* (ડ્રેડફુળ) ભયાનક.
Bit′-ter, *adj.* (બિટર) કડકડતી. Cold, *n.* (કોલ્ડ) ટાઢ.
Killed, *v.* (કિલ્ડ) મારીનાંખ્યા; (મરીગયા).
By thoú-sands, (બાઇથાઉઝન્ડઝ) હજારોબંધ.
As they marched, જેવા તેઓ કુચ કરતા.
Cossacks *n.* (કૅાસેક્સ) (રશિયાના) ઘોડેસ્વાર સીપાઇ.
Slew, *v.* (સ્લૂ) કાપીનાખ્યા. Ranks, *n.* (રૅંક્સ) હાર; ઓળ.
Fol′-lowed, *v.* (ફૉલોડ) પાછુળ લાગ્યા.
For′-tune, *n.* (ફૉર્ચુન) દશા; નસીબ.
Seemed to change, બદલાતી માલમ પડી.
Raised, *v.* (રેઇઝડ) ઊભું કીધું.
Octo′ber, *n.* (ઑક્ટોબર) અક્ટોબર માસ.
Leipsic, *n.* (લીપ્સિક) જર્મની દેશમાં શેહેર છે. [કુલ).
Sig′-nal-ly, *adv.* (સિગ્નલિ) યાદ રહે એવી રીતે; (બીલ-
Lost, *v.* (લૅાસ્ટ) મરીગયા; માર્યાગયા.
(being) Un-a′-ble, *adj.* (અનેબલ) અશક્ત હોવાથી.

To con-tend′, *inf.* (ટુ-કોન્ટેન્ડ) લડવાને.
Elba, *n.* (એલ્બા) ફ્રાંન્સની દક્ષિણે ભૂમધ્ય સમુદ્રમાં બેટ છે.
Thence, *adv.* (ધેન્સ) ત્યાંથી.
Pri′-vate-ly, *adv.* (પ્રાઇવેટલિ) છાનામાના.
Al′-lies, *n.* (ઍલાઇઝ) એકસંપી રાજવાળા.
Waterloo, *n.* (ઉૅવાટર્લૂ) બેલજ્યમ દેશમાં શેહેર છે.
Hard, *adj.* (હાર્ડ) ભારે; મોટું; તુમુલ.
Bat′-tle, *n.* (બૅટલ) લડાઇ; યુદ્ધ.
Prussians, *n.* (પ્રશ્યન્ઝ) પ્રશીઆના લોકો. [લાગ્યા).
Were pur-sued′, *v.* (ઉવેર-પર્સ્યૂડ) પાછળ લગાયા; (પાછળ
Re-mains′, *n.* (રિમેઇન્ઝ) બાકીનો ભાગ.
Field, *n.* (ફીલ્ડ) રણભૂમી; રણક્ષેત્ર.
Were beat′-en, *v.* હારી ગયા.
Gave up, (ગેઇવ-અપ) તાબે થયો; શરણ થયો. [ઉદાર.
Month, *n.* (મન્થ) મહિનો. Gen′-e-rous, *adj.* (જેનરસ)
Con′-stant, *adj.* (કૉન્સ્ટન્ટ) દૃઢ. [બેટ છે.
St. Helena, *n.* (સેન્ટહેલીના) આટલાંટિક મહાસાગરમાં એક
Won′-der-ful, *adj.* (ૅવન્ડર ફુલ) વિલક્ષણ; આશ્ચર્યકારક.
Ge′-ni-ous, *n.* (જીન્યસ) બુદ્ધિ.
Mis-led′, *p. p.* (મિસ્લેડ) ખોટે માર્ગે દોરવાઇને-ભોળવાઇને.
Com-mit′-ted, *v.* (કમિટેડ) કીધાં.
Pun′-ish-ment, *n.* (પનિશમેન્ટ) શિક્ષા.
Idioms:—The bitter cold killed them by thousands, કડકડતી ટાઢથી તેઓ હજારોબંધ મરીગયા.
All that left the ranks, જેઓ હારમાંથી છુટા પડતા.
N. gave himself up to the English, નેપોલિયને અંગ્રેજોને પોતાની જાત સ્વાધીન કરી; (અંગ્રેજોને શરણ થઇ ગયો). [કીધા.
He changed the Government. તેને રાજ્યમાં ફેરફાર

LESOSN XVII.

THE GI-ANT AND THE DWARF. દૈત્ય અને વામનજી.

Gi'-ant, *n.* (જાઅન્ટ) રાક્ષસ; દૈત્ય.
Dwarf, *n.* (ડવૉર્ફ) વેંતીઓ–ઠીંગણો માણસ; વામનજી.
Once up-on' a time. એક વખતપર.
Kept to-geth'-er. (કેપ્ટ-ટુગેધર) એકઠા રહેતા હતા.
Bar'-gain, *n.* (બાર્ગિન) સાટું; કરાર.
Would for-saké, *v.* (ઉવુડ-ફૉર્સેઇક) છોડીદેઇશું.
(to) Seek, *inf.* (સીક) શોધવા.
Ad-ven'-tures, *n.* (ઍડવેન્ચર્ઝ) હિંમતનું કામ; જોખમનું [કામ.
Sá-ra-cens, *n.* (સૅરેસેન્ઝ) આરબ–મહમુદી ધર્મ માનનારા.
Cou-rá-ge-ous, *adj.* (કરેજ્યસ) હિંમતવાળો; છાતીવાળો.
Dealt, *v.* (ડેલ્ટ) કીધો. Cham'-pi-ons, *n.* (ચૅમ્પ્યન્ઝ) મલ્લ, શૂરવીર.
An'-gry blow, (ઍંગ્રિ-બ્લો) ધુસ્સામાં મારેલો-કરેલો ઘા; [સખત ઘા.
In'-ju-ry, *n.* (ઇન્જ્યુરિ) ઇજા.
Lift'-ing up, *pr. p.* (લિફ્ટિંગ-અપ) ઉંચી કરીને.
Sword, *n.* (સોર્ડ) તલવાર. Fair'-ly, *adv.* (ફેર્લિ) સફાઇથી.
Struck off, *v.* (સ્ટ્રક-ઑફ) કાપીનાંખ્યો; છેદ્યો.
Woé-ful, *adj.* (ઉવોફુલ) દુઃખી.
Plight, *n.* (પ્લાઇટ) હાલત; અવસ્થા.
As-sist'-ance, *n.* (ઍસિસ્ટન્સ) સહાય, મદદ.
Left dead, *v.* (લેફ્ટ-ડેડ) મુએલા રહેવા દીધા; (મારીનાંખ્યા).
Dead man's, *n.* (ડેડ-મૅન્સ) મરી ગએલા માણસનું.
Out of spite, (આઉટ-ઑફ-સ્પાઇટ) દ્વેષથી.
Trá-velled (on) *v.* (ટ્રૅવેલ્ડ-ઑન) આગળ ચાલ્યા.
Blood'-y mind'-ed. (બ્લડિ-માઇન્ડેડ) ક્રૂર-ઘાતકી મનના.
Sá-tyrs, *n.* (સૅટર્સ) અડધી માણસની અને અડધી બકરાની આકૃતિના દેવાંશી પ્રાણી; વનદેવતા.
Were car'-ry-ing, *v.* (ઉવેર-કૅરિંગ) લઇજતા હતા.
Dam'-sel, *n.* (ડૅમ્ઝલ) જુવાન છોકરી.
In dis-tress', (ઇન-ડિસ્ટ્રેસ) દુઃખમાં આવી પડેલી.

Fierce, *adj.* (ફીયર્સ) જુસ્સાવાળો.
As be-foré. (એઝ-બિફોર) અગાઉની માફક.
Struck, *v.* (સ્ટ્રક) કીધો, માર્યો.
Knocked out, *v.* (નૉક્ડ-આઉટ) ફોડીનાંખી.
Was re-turned', *v.* (રિટર્ન્ડ) પાછો મરાયો (પાછો માર્યો).
Had not fled, નાઠા ન હોત.
Would have killed, *v.* (વુડ-હૅવ-કિલ્ડ) મારીનાખ્યા હોત.
Cer'-tain-ly, *adv.* (સર્ટન્લિ) બેશક.
Joy-ful, *adj.* (જોયફુલ) ખુશ.
Was re-lieved', *v.* (વૉઝ-રિલીવ્ડ) છોડવાઈ; છોડવી.
Fell in love. પ્યારમાં પડી; મોહિત થઈ.
Mar'-ried, *v.* (મૅરિડ) પરણી; લગ્ન કીધા.
Far'-ther. (ફાર્ધર) વધારે દૂર. Met (with). મલી. [લૂટારા.
Com'-pa-ny, *n.* (કમ્પનિ) ટોળી. Rob'-bers, *n.* (રૉબર્ઝ) ચોરો;
Fore-most, *adj.* (ફોરમોસ્ટ) આગળ; અગાડી. [જબર.
Far be-hind'. છેક પછવાડે. Stout, *adj.* (સ્ટાઉટ) ભારે;
Long, *adj.* (લૉંગ) લાંબી; ઘણો વખત પહોંચે એવી.
Like (likely) *adv.* ઘણું કરીને.
De-clared', *v.* (ડિક્લેર્ડ) લાભમાં થઈ.
Com-pa'-nion, *n.* (કમ્પૅન્યન) સોબતી.
Hé-ro, *n.* (હીરો) પેહેલવાન; છાતીવાળો આદમી.
Gló-ri-ous, *adj.* (ગ્લોરિયસ) વખાણવા લાયક; ઉત્કૃષ્ટ. [થયો હતો.
Sport, *n.* (સ્પોર્ટ) ખેલ; રમત. Was grown, *n.* (વૉઝ-ગ્રોન)
Blows, *n.* (બ્લોઝ) માર, ઘા.

Idioms:—For all that struck the first blow. તે છતાં
પેહેલો ઘા તો તેણે કીધો. [એઓની સામે આવ્યો.
The Giant was soon up with them. તે દૈત્ય તરતજ તે-
All fell before him. સઘળા એનાથી (રાક્ષસથી) મરતા.
The Dwarf had like to have been killed. તે વામનજી
મરી ગયો હોતજ.
The victory declared for the two. તે બેની જીત થઈ.

Let us get one victory more. ચાલો આપણે એક ફતેહ વ
I declare off. હું તો આઘો રહીશ. [ધારે મેળવીએ.

LESSON XVIII.

Love Be-tween broth′-ers and Sis′-ters.

Love, *n.* (લવ) પ્યાર; હેત. What-ev′-er, *pron.* (ઉવૉટેવર) જે જે.
Brawls, *n.* (બ્રૉલ્ઝ) કજીયા.
Dis-turb′, *v.* (ડિસ્ટર્બ) હેરાન કરે (થાય).
Street, *n.* (સ્ટ્રીટ) મોહલ્લો. Should be, *v.* હોવી જોઈએ.
Peace, *n.* (પીસ) સલાહ; શાંતી; સ્વાસ્થ્ય.
At home. ઍટ-હોમ, ઘર-કુટુંબમાં. Dwell, *v.* (ડવેલ) રહેછે.
Quar′-rels, *n.* (ક્વૉરલ્ઝ) કજીયા; ટંટા.
Should nev′-er come. કદી થવા જોઈએ નહીં. [ચાલેછે.
Nests, *n.* (નેસ્ટસ) માળા. A-greé, *v.* (ઍગ્રી) હળીમળીને
'tis=it is, ઈટ ઈઝ (એછે) Such *form* is called syncope.
Shamé-ful, *adj.* (શેઈમફુલ) શરમ ભરેલો
Sight, *n.* (સાઈટ) દેખાવ. Child′-ren, *n.* (ચિલ્ડ્રન) છોકરાં.
Fall out, *v.* (ફૉલ-આઉટ) અણબનાવ કરેછે.
Chide, *v.* (ચાઈડ) મ્હેણા મારેછે.
Par′-don, *v.* (પાર્ડન) માફ-ક્ષમા કર. [દાનીનાં વખતનો.
O Lord. અરે પરમેશ્વર. Child′-ish, *adj.* (ચાઈલ્ડિશ) ના-
Rage, *n.* (રેઈજ) ગુસ્સો. Lit′-tle, *adj.* (લિટલ) નજીવા; અલ્પ.
Re-movĕ, *v.* (રિમૂવ) દૂર કર. That, *conj.* કે.
As, *adv.* (ઍઝ) જેમ જેમ. Grow, *v.* (ગ્રો) વધીએ; થઈએ.
Rip′-er age, (રાઈપર-એઈજ) મોટપણ; પુખ્ત ઉમર.
Hearts, *n.* (હાર્ટ્સ) મનોવૃત્તિ.
Idioms:—As we grow to riper age. જેમ પુખ્ત ઉમરે
પહોંચીએ-ના થઈએ.

LESSON XIX.

Julius Cæsar. જૂલ્યસ સીઝર વિશે.

Julius Cæsar, *n.* (જૂલ્યસ-સીઝર) રોમન લોકોનો એક મ્હો-
Con′-quer-or, *n.* (કૉંકરર) મુલક જીતનાર, વિજયી. [ટો સરદાર.
Was led, *v.* (ઉવૉઝ-લેડ) દોરવાતો, ભમતો.

Love of do-min'-i-on. (ડોમિન્યન) રાજ્ય લોભ
To com'-mit, *inf.* (ટુ-કમિટ) કરવાને·
Nó-ble, *adj.* (નોબલ) ખાનદાનનું; કુલીન·
Daugh'-ter, *n.* (ડૉટર) છોકરીઃ- કર્નિલિયસની દીકરી.
Il-lus'-tri ous, *adj.* (ઇલસ્ટ્રિયસ) નામીચા; પ્રખ્યાત·
House, *n.* (હાઉસ) ઘર ; વંશ; કુળ.
Re-mark'-a-ble, *adj.* (રિમાર્કબલ) પ્રખ્યાત; નાંમાંકિત.
E'-lo-quent, *adj.* (એલોક્વેન્ટ) છટાદાર.
Speak'-er, *n.* (સ્પીકર) ભાષણ કરનાર.
Ob-tained', *v.* (ઑબ્ટેઇન્ડ) મેળવી. [ઓહ્દા; પદવી.
High, *adj.* (હાઇ) મોટા; ભારે. Of'-fic-es, *n.* (ઑફિસિઝ)
Sumes, *n.* (સમ્ઝ) રકમો (પૈસાની)· [મ્હોટાં;
In-cur'-red, *v.* (ઇન્કર્ડ) કીધાં. Heá-vy, *adj.* (હેવિ) ભારે·
Debts, *n.* (ડેટ્સ) કરજ. Shows, *n.* (શોઝ) તમાસા.
Pó-pu-lar, *adj.* (પૉપ્યુલાર) લોકપ્રિય; પ્રજાને પ્રીતિકાર.
A-massed', *v.* (અમાસ્ડ) એકઠી કીધી.
Im-mensé, *adj.* (ઇમેન્સ) ઘણીજ.
Per-suad'-ed, *v.* (પર્સ્વેઇડેડ) મનમાં ઉતાર્યું; સમજાવ્યા·
Pompeius, *n.* (પૉમ્પીઅસ) નામ છે· [નામ.
Crassus, *n.* (ક્રૅસસ) નામછે. Gaul, *n.* (ગૉલ) ફ્રાંન્સનું અસલ
Re-bel'-li-on, *n.* (રિબેલ્યન) બલવો; બંડ.
Crushed, *v.* (ક્રશ્ડ) સમાવ્યો; મટાડ્યો.
Blood'-y, *adj.* (બ્લડિ) ખુનરેજીની, જેમાં ઘણા માણસોનો
નાશ થયલો એવી.
Bat'-tles, *n.* (બૅટલ્ઝ) લડાઇ; સંગ્રામ·
Bar-bá-ri-ans, *n.* (બાર્બેરિયન્ઝ) જંગલી લોકો. [તો.
Dwelt, *v.* (ડવેલ્ટ) રહેતા. Alps, *n.* (ઍલ્પ્સ) આલપ્સના પર્વ-
Rhine, *n.* (રાઇન) જર્મનીમાં નદી છે.
Crossed, *v.* (ક્રૉસ્ડ) ઓળંગી.
Straits of Dover, (સ્ટ્રેઇટસ-ઑફ-ડોવર) ડોવરની સામુદ્ર-
ધુનીઃ- ફ્રાંન્સ અને ઇંગ્લાંડની વચે.
Bri'-tain, *n.* (બ્રિટન) ઇંગ્લાંડ. In spite of. છતાં·

Re-sist′-ance, *n.* (રિઝિસ્ટન્સ) અટકાવ; સામું થવું.
De-scribes′, *v.* (ડિસ્ક્રાઇબ્ઝ) વર્ણવેછે; બ્યાન કરેછે.
Wars (between states), *n.* (ઉવાર્ઝ) લડાઇ; યુદ્ધ.
Com′-ment-a-ries, *n.* (કૉમેન્ટરીઝ) ટિકા; ભાષ્ય.
Jeal′-ous, *adj.* (જેલસ) અદેખો.
Sen′-ate, *n.* (સેનેટ) રાજ્યસભા-મંડળી.
To re-call′, *inf.* (ટુ-રિકૉલ) પાછો બોલાવવાને.
In a-larm′, (ઇન-અૅલાર્મ) બીકથી.
Re-tired′, *v.* (રિટાયર્ડ) જતો રહ્યો.
Ar-riv′-ing, *pr. p.* (અરાઇવિંગ) આવીને.
Pub′-lic, *adj.* (પબ્લિક) સરકારી; લોકોનો.
Treá-sure, *n.* (ટ્રેઝર-ટ્રીઝ્યૂર) ખજાનો; તીજોરી.
Was ap-point′-ed, *v.* (ઉવૉઝ-અૅપૉઇન્ટેડ) નિમાયો.
Dic-tá-tor, *n.* (ડિક્ટેટર) સ્વતંત્રમાજિસ્ટ્રેટ.
Ab′-so-lute, *adj.* (અૅબ્સોલ્યુટ) સંપૂર્ણ; કુલ.
At Pharsalia, (ફાર્સેલિયા) ફાર્સેલિયા આગળઃ- ગ્રીસની ઉત્તરે થેસેલી નામે પ્રાંતમાં એક શેહેર છે.
King, *n.* (કિંગ) રાજા :- (૧૩ મો ટૉલમી). [નાખ્યો).
Was mur-dered′, *v.* (ઉવૉઝ-મર્ડર્ડ) મારીનંખાયો; (મારી-
Sev′-ered, *adj.* (સેવર્ડ) કપાઇને જુદું પડેલું. [રડ્યો.
Ri′-val, *n.* (રાઇવલ) પ્રતિસ્પર્ધી; હરીફ. Wept, *v.* (ઉવેપ્ટ)
Per-pé-tu-al, *adj.* (પર્પેચ્યુઅલ) જાથુ; અનંત.
Com′-mon, *adj.* (કૉમન) સાધારણ.
Si′-lent, *adj.* (સાઇલન્ટ) શાંત; સ્તબ્ધ.
Band, *n.* (બૅન્ડ) ટોળી; મંડળી.
Joined to-geth′-er, (જૉઇન્ડ-ટુગેધર) મળી ગઇ.
Un-a-wares′, *adv.* (અન્અવેર્ઝ) ઓચિંતો; અચાનક.
Sen′-ate house, (સેનેટ-હાઉસ) રાજ્યસભાસ્થાન.
O′-ra-tor, *n.* (ઑરેટર) ભાષણ કરનાર.
De-signed′, *v.* (ડિસાઇન્ડ) ધાર્યું હતું; ઇચ્છ્યું હતું.
(to) Di-gest, *inf.* (ટુ-ડીજેસ્ટ) વિચારયુક્ત ગોઠવણ કરવાને
Would have been, *v.* થઇ પડત.

Work, *n.* (ઉવર્ક) ગ્રંથ; પુસ્તક. Mil′-li-on, *adj.* (મિલ્યન) દશ લાખ.
Hú-man race, (હ્યૂમન-રેઇસ) મનુષ્ય જાત.
How-ev′-er, *adv.* (હાઉએવર) ગમેતેવાં.
Ex-ploits′, *n.* (એક્સપ્લૉઇટસ) પરાક્રમો, મહત્ કૃત્યો.
Good, *n.* (ગુડ) ભલું; ફાયદો.
Ad′-mi-ra-ble, *adj.* (ઍડ્મિરબલ) વખાણવાલાયક; સ્તુતિપાત્રક.
Writ′-er, *n.* (રાઇટર) ગ્રંથકાર.
Idioms:—He made himself popular, પોતે લોકની પ્રિતી મેળવી.
Being angry at their loss of power, પોતાની સત્તા જતી રહેલી જોઇને ધુસ્સે થવાથી.

LESSON XX.

A STORY OF SULTAN MAHMOUD.

સુલ્તાન મહમદની વાત.

Sultan Mahmoud, *n.* (સુલ્ટાન-મહમુદ) નામ છે.
Are told, *v.* (આર-ટોલ્ડ) કહેવાયા છીયે; (વાંચ્યું છે).
A-broad′, *adv.* (એબ્રૉડ) પ્રદેશમાં; પરમુલકમાં.
Tý-ran-ny, *n.* (ટિરૅનિ) જુલમ. At home. પોતાના દેશમાં.
Had filled, *v.* (હૅડ-ફિલ્ડ) ભર્યાં હતાં.
Do-min′-i-ons, *n.* (ડોમિન્યન્ઝ) રાજ્યો.
Rú-in, *n.* (રૂઇન) ખંડીએર; પાએમાલી.
De-so-lá-tion, *n.* (ડેસોલેશન) તારાજી.
Half, *adj.* (હાફ) અડધો અડધ.
Un-peó-pled, *v.* (અનપીપલ્ડ) વસ્તી વિનાનું કીધું; ઉજડ કીધું.
Em-piré, *n.* (એમ્પાયર) રાજ્ય. Vizier, *n.* (વઝીર) વજીર.
Pre-tend′-ed, *v.* (પ્રીટેન્ડેડ) ડોળ દેખાડતો હતો. [કોઇએક.
To have learnt. શીખ્યો હોય એવું. Cer′-tain, *v.* (સર્ટન)
Of a der-vis, (ઑફ-આ-ડર્વિસ) એક ફકીર પાસે.
What, *pron.* (ઉવૉટ) જે.
E′-ven-ing, *n.* (ઇવનિંગ) સાંજ; સંધ્યાકાળ.
On their re-turn′, (ઑન-ધેર-રિટર્ન) તેઓના પાછા ફરતા.
From hunt′-ing, (ફ્રૉમ-હન્ટિંગ) શિકાર કરીને; મૃગયા રમીને.
Coú-ple, *n.* (કપલ) જોડું. Heap, *n.* (હીપ) ઢગલો.

Rub′-bish, *adj.* (રબિશ) કચરો. [છું.
Would fain (to) know, (ઉવુડ-ફેઇન-ટુ-નો) જાણવાને ઇચ્છું
Lis′-ten (to), *v.* (લિસ્સૂન) સાંભળો.
Dis-coursé, *n.* (ડિસ્કોર્સ) સંવાદ; વાત. Give, *v.* (ગિવ) કહો.
Ac-count′, *n.* (ઍકાઉન્ટ) બયાન; વર્ણન.
Ap-proached′, *v.* (ઍપ્રોચડ) પાસે ગયો. [હોય એવું.
To be at-tent′-ive, *inf.* (ટુ-બિ-ઍટેન્ટિવ) ધ્યાન આપતો
Part, *n.* (પાર્ટ) ભાગ (થોડી).
Con-ver-sá-tion, *n.* (કૉન્વર્સેશન) વાતચિત.
Dare, *v.* (ડેર) હિમ્મત ધરૂં છઉં.
Would (not) be sá-tis-fied. સંતોષ પામ્યો નહીં.
Forced, *v.* (ફોર્સ્ડ) આગ્રહ કીધો
To re-peat′, *inf.* (ટુ-રિપીટ) ફરીથી કહેવાને.
Word for word, બોલેબોલ; શબ્દે શબ્દ.
Treá-ty, *n.* (ટ્રીટિ) કોલકરાર; સહીસાટું.
Mar′-riage, *n.* (મૅરિજ) લગ્ન. [જાય એવી રીત.
In my hear′-ing, (હીયરિંગ) મારા સાંભળતા; મારાથી સંભ-
Con-sent′, *v.* (કૉન્સેન્ટ) હા પાડું છઉં.
Pro-vid′-ed, *conj.* (પ્રોવાઇડેડ) જો.
Will set′-tle (upon), *v.* (ઉવિલ-સેટ્લ) આપશો.
Rú-ined, *adj.* (રૂઇન્ડ) નાશ થયલા.
Por′-tion, *n.* (પોર્શન) ભાગ; પેહેરામણી.
If you please. જો તમારી મરજી હોયતો.
Grant, *v.* (ગ્રૅન્ટ) આપે. Whilst, *adv.* (ઉવ્હાઇલ્સ્ટ) જ્યાં સુધી.
Shall want, *v.* (શાલ-ઉવૉન્ટ) ન્યુનતા રહેશે; તંગી રહેશે.
Was touched, *v.* (ઉવૉઝ-ટચ્ડ) અસર થઇ.
So, *adv.* એટલી. Re-built′, *v.* (રીબિલ્ટ) ફરીથી બાંધ્યા.
Had been de-stroý-ed, *v.* (ડિસ્ટ્રૉયડ) નાશ થઇગયો હતો.
For′-ward, *adv.* (ફૉર્વર્ડ) આગળ.
Con-sult′-ed, *v.* (કૉન્સલ્ટેડ) ઉપર વિચાર કરી કામ કીધું.
Good, *n.* (ગુડ) સારૂં; કલ્યાણ.
Idioms :—You must know then. ત્યારે તમો સાંભળો.

That grew out of a heap. જે (ઝાડ) ઢગળામાંથી ઉગ્યું હતું.
They are now upon a treaty of marriage. તેઓ હમણા લગ્નના સહીસાટાં કરેછે.
From that time forward. તે વખતથી તરતજ.

LESSON XXI.

THE LOST CAMEL. ભૂલું પડેલું ઊંટ.

Lost, *adj.* (લૉસ્ટ) ખોવાએલું; ભૂલું પડેલું.
Cam′-el, *n.* (કૅમલ) ઊંટ. Der′-vis, *n.* (ડર્વિસ) ફકીર.
Was jour′-ney-ing, *v.* (ઉવૉઝ-જર્નીંગ) મુસાફરી કરતો-કરતો હતો.
Dé-sert, *n.* (ડેઝર્ટ) રણ.
Mer′-chants, *n.* (મર્ચંન્ટ્સ) વેપારીઓ.
In-deed′, *adv.* (ઇન્-ડીડ) ખરેખર.
We have (lost), *v.* અમે ખોયું છે.
Blind, *adj.* (બ્લાઇન્ડ) આંધળું. [ડાબો.
In his right eye. તેની જમણી આંખે. Left, *adj.* (લેફ્ટ)
Front, *adj.* (ફ્રન્ટ) આગળો.
Had lost (a tooth). પડીગયો હતો.
Re-joined′, *v.* (રિજૉઇન્ડ) જવાબ દીધો.
Was load′-ed, *v.* (ઉવૉઝ-લોડેડ) લધાયલો હતો, (લાધેલો હતો).
Most cer′-tain-ly, *adv.* (મોસ્ટ-સર્ટન્લિ) નક્કિ.
So laté-ly, *adv.* (લેઇટ્લિ) હમણાંજ.
(have) Marked, *v.* (માર્કડ) તપાસ્યું છે. [વાર.
Par-tic′-u-lar-ly. *adv.* (પર્ટિક્યુલર્લિ) બારીકાઇથી; વિગત-
In all pro-ba-bil′-i-ty. (પ્રૉબેબિલિટિ) સોવસા; નક્કિ.
Can con-duct′, *v.* (કન્ડક્ટ) લઇજશો.
Pret′-ty, *adj.* (પ્રિટિ) મજાની; સુંદર; ખાસી.
Jew′-els, *n.* (જ્યૂએલ્ઝ) જવાહેર.
Formed, *v.* (ફૉર્મ્ડ) થયો હતો; બન્યો હતો.
Car′-go, *n.* (કાર્ગો) સામાન; માલ.
Re-peat′-ed, *v.* (રીપીટેડ) ફરીથી કહ્યું.
Seized, *v.* (સીઝડ) પકડયું. Per′-son, *n.* (પર્સન) શરીર.
Forth′-with, *adv.* (ફોર્થઉવિથ) લાગલોજ; તરતજ.

Hur'-ried, *v.* (હરિડ) જલદીથી લઈ ગયા.
Cadi, *n.* (કૅડિ) કાજી સાહેબ.
Strickt'-est, *adj.* (સ્ટ્રિક્ટેસ્ટ) ઘણી બારીક; પાકી. [રાવો.
Search, *n.* (સર્ચ) તપાસ. Ev'-i-dence, *n.* (એવિડન્સ) પુ-
Could be ad-duced', *v.* (કુડ-બિ-ઍડ્યુસ્ડ) રજુકરી શકાયો.
To con-vict', *inf.* (ટુ-કૉન્વિક્ટ) અપરાધી ઠરાવવાને.
Falsé-hood, *n.* (ફૅાલ્સહુડ) જુઠાણું. Theft, *n.* (થેફ્ટ) ચોરી.
To pro-ceed', *inf.* (ટુ-પ્રોસીડ) મુકરદમો-કામ ચલાવવાને.
Sor'-cer-er, *n.* (સૉર્સરર) જાદુગર.
When, *adv.* (વ્હેન) એટલામાં.
Calm'-ness, *n.* (કામ્નેસ) શાંતપણું; સ્થિરતા.
Ad-dress'-ed, *v.* (ઍડ્રેસ્ડ) અરજ કીધી. [ખુશી.
Have been a-mused', *v.* (હેવ-બિન-ઍમ્યુઝ્ડ) ખુશ થયો
Sur-prisé, *n.* (સરપ્રાઈઝ) આશ્ચર્યતા.
Owen, *v.* (ઓઆન્) કબૂલ કરું છઉં.
Ground, *n.* (ગ્રાઉન્ડ) કારણ; આધાર.
Sus-pi-ci'-ons, *n.* (સસ્પિશ્યન્ઝ) વહેમ; શક.
Am'-ple, *adj.* (ઍમ્પલ) પુષ્કળ.
Scope, *n.* (સ્કોપ) અવકાશ; તક; રસ્ટ. [પાસ.
Ob-serv-á-tion, *n.* (ઑબ્ઝર્વેશન) અવલોકન; લક્ષ પુર્વક ત-
E'-ven, *adv.* (ઈવન્) પણ. Track, *n.* (ટ્રૅક) પગલું.
Had stray-ed, *v.* (હૅડ-સ્ટ્રેડ) ભૂલું પડ્યું હતું.
Own'-er, *n.* (ઓનર) ધણી. Mark, *n.* (માર્ક) નિશાણી.
Foot'-steps, *n.* (ફુટસ્ટેપ્સ) પગલાં.
Hú-man, *adj.* (હ્યુમન) મનુષ્યના. Route, *n.* (રૂટ) રસ્તો.
Had cropped, *v.* (હૅડ-ક્રૉપ્ડ) કરડી હતી; તોડીને ખાધી હતી.
Herb'-age, *n.* (અર્બેજ) લીલીચાર; ભાજીપાલો.
Faint, *adj.* (ફેઇન્ટ) ઝાંખી; આછી.
Per-ceived', *v.* (પર્સીવ્ડ) માલમ પડયું.
Im-pres'-sion, *n.* (ઇમ્પ્રેશન) નિશાણી; છાપ.
Had pro-duced', *v.* (હૅડ-પ્રોડ્યૂસ્ડ) કીધી હતી; (પડી હતી).
Par-tic'-u-lar, *adj.* (પર્ટિક્યુલર) મુકરર; અમુક.

Con-clud′-ed, *v.* (કૉન્ક્લૂડેડ) અનુમાન કીધો; તર્ક બાંધ્યો.
Had lost, *v.* (હૅડ-લૉસ્ટ) ખોયો હતો; (પડી ગયો હતો).
Had grazed, *v.* (હૅડ-ગ્રેઇઝડ) કરડચા હતા; ચર્યું હતું.
Tuft, *n.* (ટફ્ટ) ઝુમખો. Was left, *v.* રખાયો હતો;(રહ્યો હતો)
Un-in′-jured, *adj.* (અનઇન્જર્ડ) અનામત;(કરડચા વગરનો).
Cen′-tre, *n.* (સેન્ટર) વચલો ભાગ.
Bite, *n.* (બાઇટ) કરડવું તે. Bur′-den, *n.* (બર્ડન) બોજો; ભાર.
Clus′-ter-ing, *adj.* (ક્લસ્ટરિંગ) ટોળાબંધ. [સામનમાં હતું.
Idioms:—Which formed a part of his cargo, જે લાધેલા
Nothing could be found upon him, તેના ઉપર કંઇ સા-
બીત થયું નહીં.
They were then about to proceed against him, પછી
તેઓ તેના ઉપર મુકરદમો (કામ) ચલાવવા જતા હતા.
But I have lived long and alone, પણ હું ઘણા વર્ષ સુધી
એકલો રહેલો છું.
As to that which formed the burden of the beast, તે
પશુપર જે બોજો (માળ) બાંધેલો હતો તે વિશે.

LESSON XXII.

Lord Bacon. લૉર્ડ બેકન વિશે.

Francis Bacon, *n.* (ફ્રૅન્સીસ-બેકન) નામ છે.
Of il-lus -tri-ous pá-rents. (ઇલસ્ટ્રિયસ-પેરન્ટસ) નામાંકિત
Nicholas Bacon, *n.* (નિકોલસ-બેકન) નામ છે. [માબાપને પેટે.
Keeper, *n.* (કીપર) રાખનાર.
Great Seal, (ગ્રેઇટ-સીલ) મોટો મોર સિક્કો.
Queen Elizabeth, *n.* (ક્વીન-એલીઝાબેથ) ઇંગ્લાંડની રાણી,
ઇ. સ ૧૫૫૯–૧૬૦૩.
Anne Bacon, *n.* (ઍન-બેકન) નામ છે.
Learn′-ed, *adj.* (લર્નેડ) વિદ્વાન. Lá-dy, *n.* (લેડિ) સ્ત્રી.
Versed, *adj.* (વર્સ્ડ) પ્રવીણ; નિપુણ.
An′-ci-ent, *adj.* (એન્શ્યન્ટ) પ્રાચીન. [ષાઓ.
Mó-dern, *adj.* (મૉડર્ન) અર્વાચીન. Tongues, *n.* (ટંગ્ઝ) ભા-
Had trans-lat′-ed, *v.* (હૅડ-ટ્રાન્સલેટેડ) તરજુમાં-કીધા હતા.

From ear′-li-est years, (અર્લિઍસ્ટ-ઇયર્ઝ) બચપણથી.
Re-li-gi′-ous books, (રિલિજસ-બૂક્સ) ધર્મ ગ્રંથો.
Pró-mise, *n*, (પ્રૉમિસ) આશા; આશાધાર.
Fú-ture, *adj*. (ફ્યુચર) ભવિષ્યની; પછીની.
Great′-ness, *n*. (ગ્રેઇટ્નેસ) કીર્તિ.
(being) Struck, *p. p.* (સ્ટ્રક્) આશ્ચર્ય પામવાથી.
Ready an′-swer, (રેડિ-ઍન્સર) હાજર જવાબ.
Named, *v*. (નેઇમ્ડ) નામ આપ્યું. Jest, *n*. (જેસ્ટ) મશ્કરી.
Was bred, *v*. ((ઉવૉઝ-બ્રેડ) કેળવાયો; (શીખ્યો).
Learn′-ing, *n*. (લર્નિંગ) વિદ્યા.
Cambridge, *n*. (કેમ્બ્રિજ) ઇંગ્લાંડમાં એક શેહેર છે, અને
  ત્યાં એક મ્હોટી પાઠશાળા છે. [(નિમાયો હતો).
Was e-lect′-ed, *v*. (ઉવૉઝ-ઇલેક્ટેડ) પસંદ કરાયો હતો;
Mem′-ber, *n*. (મેમ્બર) સભાસદ. [સભા.
House of Com′mons, (હૌસ-ઑફ-કૉમન્ઝ) આમ લોકની
Made him-self′ known, પ્રખ્યાત થયો.
E-ló-quence, *n*. (એલોક્વેન્સ) સુભાષણ.
Was knight′-ed, *v*. (ઉવૉઝ-નાઇટેડ) નાઇટ (ખિતાબ)
  કરાયો; નાઇટનો ખિતાબ આપ્યો. [૧૬૦૩–૧૬૨૫.
James I. (જેઇમ્સ-ધિ-ફર્સ્ટ) ઇંગ્લાંડનો એક રાજા ઇ. સ.
Lord High Chan′-cel-lor, (લૉર્ડ-હાઇ-ચૅન્સેલર) વિલા-
  યતમાં ન્યાયની કોરટનો મુખ્ય ન્યાયાધિશ.
Baron Verulum, (બૅરન-વેર્યૂલમ્) ખિતાબ છે.
Viscount *St*. Albans, (વાઇકૌન્ટ-સેન્ટ-ઑલ્બન્સ).
Judge, *n*. (જજ) ન્યાયાધિશ. [આવ્યું હતું.
Was ac-cused′, *v*. (ઉવૉઝ-ઍક્યૂઝડ) તોહોમત મૂકવામાં
Of tak′-ing money. પૈસા-લાંચ લીધાનું.
Suit′-ors, *n*. (સ્યૂટર્ઝ) વાદીઓ; ફરિયાદી કરનારા.
Dis-gracé, *n*. (ડિસ્ગ્રેઇસ) નામોશી; અપકીર્તિ.
States′-man, *n*. (સ્ટેઇટસમન) પ્રધાન; રાજમંત્રી.

Loy'-al, *adj*. (લૉયલ) રાજભક્ત.
Rests, *v*. (રેસ્ટ્સ) આધાર રાખેછે; (લીયેછે).
Phi-los'-o-phy, *n*. (ફિલૉસોફિ) તત્વશાસ્ત્ર-જ્ઞાન.
Life, *n*. (લાઈફ) વૃત્તાંત.
It has been said, લખવામાં આવ્યું છે.
Cen'-tu-ry, *n*. (સેન્ચ્યૂરિ) સૈકો; સદી.
Knew but little. કંઈ જાણતા નહોતા.
Ill, *adj*. (ઈલ) ખરાબ; નઠારૂં.
Ná-tur-al Sci'-ence, (નૅચરલ-સાયન્સ) સૃષ્ટિપદાર્થ જ્ઞાન.
Per'-se-cut-ed, *v*. (પર્સિક્યૂટેડ) જૂલમ ગુજારતા.
Sought aft'-er, (સૉટ-આફ્ટર) મેળવવાને પ્રયત્ન કરતા.
Err'-or, *n*. (એરર) ભૂલ.
To for'-ward, *inf*. (ટુ-ફૉર્વર્ડ) વધારવાને.
Ná-ture, *n*. (નેચર) સૃષ્ટિ માંહેલા પદાર્થો.
Are read, *v*. (આર-રેડ) વાંચવામાં આવેછે; (વંચાયછે).
Are es-teemed', *v*. (આર-એસ્ટીમ્ડ) વખણાય છે.
Works, *n*. (ઉવર્ક્સ) ગ્રંથો.
High'-est, *adj*. (હાઈએસ્ટ) ઉંચા પ્રકારની.
Ge'-ni-ous, *n*. (જીનિઅસ) ઈશ્વરદત્ત બુદ્ધિ.
Fath'-er, *n*. (ફાધર) જન્મ આપનાર.
A-vail', *n*. (અવેઈલ) ફાયદો.
O'-ver and ó-ver a-gain', વારેવારે.
Care'-ful, *adj*. (કેરફુલ) સંભાળ પૂર્વક. [પરીક્ષા; પ્રયોગ.
Ex-pe'-ri-ments, *n*. (એક્સ પેરિમેન્ટસ) પદાર્થના ગુણની
Man-kind', *n*. (મૅનકૈન્ડ) મનુષ્યમાત્ર.
Will in-crease', *v*. (ઉવિલ-ઈન્ક્રીઝ) વધશે.
Con-tin'-u-al-ly, *adv*. (કૉન્ટિન્યૂઅલિ) હમેશાં; દિનપર દિન.
Book'-men, *n*. (બુક્મેન) ગ્રંથોપર આધાર રાખનાર માણસો;
To dis-pute', *inf*. (ટુ-ડિસ્પ્યૂટ) વાદ કરવાને. [પંડિતો.

Quot′-ing, *pr. p.* (ક્વોટિંગ) વચનનો આધાર આપીને.
Aú-thors, *n.* (ઑથર્ઝ) ગ્રંથ કર્તા.
Pá-ti-ent-ly, *adv.* (પેશન્ટલિ) ધીરજથી.
Words, *n.* (ઉવર્ડ્ઝ) (pl) બોલવું; કહેવું.
Grad′-u-al-ly, *adv.* (ગ્રૅડ્યુઅલિ) ધીમેધીમે.
Pre-vailed′, *v.* (પ્રિવેઈલ્ડ) જય પામ્યું; આગળ પડતું ગયું.
To ob-servé. *inf.* (ટુ-ઑબ્ઝર્વ) તપાસીને જોવાને; અવલો-
Facts, *n.* (ફૅક્ટ્સ) ખરી-સાચી વાતો. [કન કરવાને.
To found, *inf.* (ટુ-ફાઉન્ડ) પાયો નાંખવાને.
As-tron′-o-mers, *n.* (ઍસ્ટ્રૉનોમર્ઝ) ખગોળ શાસ્ત્રી-વેત્તા.
Chose, *v.* (ચોઝ) પસંદ કીધી.
Chem′-ist-ry, *n.* (કેમિસ્ટ્રિ) રસાયન શાસ્ત્ર.
Mag′-net-ism, *n.* (મૅગ્નેટિઝ્મ) લોહ ચુંબક શાસ્ત્ર.
A-nat′-o-my, *n.* (ઍનૅટોમિ) શરીર વિદ્યા.
Ná-tur-al his′-to-ry, (નૅચરલ્-હિસ્ટરિ) પ્રાણી વિદ્યા.
Took-up, *v.* (ટુક-અપ) લીધું.
Me-chan′-ics, *n.* (મિકૅનિક્સ) યંત્ર શાસ્ત્ર. [થઈ.
Hence, *adv.* (હેન્સ) પછી. Fol′-lowed, *v.* (ફૉલોડ) પછી
Won′-der-ful, *adj.* (ઉવન્ડર ફુલ) ચમત્કારિક.
In-ven′-tions, *n.* (ઈન્વેન્શન્ઝ) નવી શોધો; અનવેષણ.
Só-lar, *adj.* (સોલર) સૂર્યનું.
Sys′-tem, *n.* (સિસ્ટમ) મંડળ; માળા. [તારનો સાંચો.
E-lec′-tric te-le-graph, (ઈલેક્ટ્રિક-ટેલીગ્રૅફ) વિજળીના
Steam en′-gine, (સ્ટીમ-એન્જિન) વરાળયંત્ર.
Mé-di-cal, *adj.* (મેડિકલ) વૈદક.
Are due (to), *v.* (આર-ડ્યૂ) દેણદાર છે; (લીધે થયલું છે).
Ad-vicé, *n.* (ઍડ્વાઈસ) સલાહ.
Trust in, *v.* (ટ્રસ્ટ) ભરોસો રાખીને બેસી રહે છે.
Thoú-sands of years, હજારો વર્ષો.

Idioms:—Bacon gave promise of future greatness. આગળ કીર્તિવાન થશે એવા ચિન્હ બેકનમાં દેખાતા હતા.
He fell in dis-grace, તેની અપકીર્તિ થઈ.
You must use your eyes, તમારે તપાસ કરી જોવું જોઈએ.

LESSON XXIII.

AN ANECDOTE OF A PAINTER. એક ચિતારાની વાત.
Paint'-er, *n.* (પેઈન્ટર) ચિતારો.
Of em'-in-ence, (ઑફ-એમિનન્સ) આબરૂદાર; નામાંકિત.
Was re-solved', *v.* (વૉઝ-રિઝૉલ્વ્ડ) નિશ્ચય-ઠરાવ કીધો.
To fin'-ish, *inf.* (ટુ-ફિનિશ) પુરૂં કરવાને.
Piece, *n.* (પીસ) ચિત્ર; તસ્વિર.
Should please, *v.* (શુડ-પ્લીઝ) ખુશ કરે; મનરંજન કરે.
The whole world, આખી દુનિયાના લોકો.
Had drawn, *v.* (હૅડ-ડ્રૉન) ચિતરી-કહાડી હતી.
Pic-ture, *n.* (પિક્ચર) ચિત્ર; છબિ.
Ut'-most, *adj.* (અટમોસ્ટ) અતિશય.
Skill, *n.* (સ્કિલ્) કિસબ; હુન્નર; ચતુરાઈ.
Was ex-haust'-ed, *v.* (વૉઝ-એગ્ઝૉસ્ટેડ) સઘળો વાપરી દીધો.
Pub'-lic, *adj.* (પબ્લિક) જાહેરાત; લોકોપયોગી.
Ma'r-ket place, (માર્કેટ-પ્લેઈસ) બજાર.
Di-rec'-tions, *n.* (ડિરેક્શન્ઝ) સૂચના.
At the bot'-tom, (ઍટ-ધ-બૉટમ) નિચે; તળે.
Spec-tá-tor, *n.* (સ્પેક્ટેટર) જોનાર; તમાસગીર.
To mark, *inf.* (ટુ-માર્ક) નિશાણી કરવાને.
Brush, *n.* (બ્રશ) પીછી; ચિતારાની કલમ.
Lay by, (લે-બાઈ) પાસે મુકવામાં આવી હતી.
Limb, *n.* (લિમ) ભાગ. Feá-ture, *n.* (ફીચર) આકૃતિ.
Seemed, *v.* (સીમ્ડ) દેખાય; માલમ પડે.
Er-ró-ne-ous, *adj.* (એરોન્યસ) ખામી ભરેલો.

In gen'-e-ral, (ઇન-જેનરલ) ઘણું કરીને બધા.
Ap-plaud'-ed, *v.* (ઍપ્લૉડેડ) વખાણ કીધા.
Tá-lent, *n.* (ટૅલન્ટ) બુદ્ધિ; અક્કલ; ર હોશિયારી.
Cri'-ti-cism, *n.* (ક્રિટિસિઝમ) ખોડખાપણ કાઢવી તે.
At-e'-ven-ing, (ઍટ-ઇવનિંગ) સાંજના; સંધ્યાકાળે.
Was mor'-ti-fied, *v.* (ઉવૉઝ-મૉર્ટિફાઇડ) ખેદ થયો; અ-
Blot, *n.* (બ્લૉટ) ડાઘ; છેકો. [ત્યંત દિલગીર થયો.
U-ni-vers'-al, *adj.* (યુનિવર્સલ) આખી; બિલકુલ.
Universal blot, બિલકુલ-બધી છેકાવાળી.
Stroke, *n.* (સ્ટ્રોક) લીટી. [શાણી કરેલી.
Stig'-mat-ized, *p. p.* (સ્ટિગ્મટાઇઝ્ડ) છેકા મારેલી; ની-
Dis-ap'-pro-bä-tion, *n.* (ડિસઍપ્રોબેશન) ના પસંદતા.
(being) Sá-tis-fied, *p. p.* (સૅટિસફાઇડ) સંતોષ પામ્યાથી.
Tri'-al, *n.* (ટ્રાયલ) અજમાયશ.
To try, *inf.* (ટુ-ટ્રાઇ) પારખું-કસી જોવાને.
Dif'-fer-ent, *adj.* (ડિફ્રન્ટ) જુદીજ.
As be-fore', અગાઉની પેઠે-માફક.
De-sired', *v.* (ડિઝાયર્ડ) કહ્યું; વિનંતિ કરી.
Beaú-ties, *n.* (બ્યૂટિઝ) સુંદરતા; ખુબસુરતી.
Ap-proved', *v.* (ઍપ્રૂવ્ડ) પસંદ પડે.
Ad-mired', *v.* (ઍડમાયર્ડ) વખાણ કરે.
Com-plied, *v.* (કૉમપ્લાઇડ) કબૂલ કીધું; તે પ્રમાણે કીધું.
Art'-ist, *n.* (આર્ટિસ્ટ) કારિગર), (ચિતારો).
Re-turn'-ing, *pr. p.* (રિટર્નિંગ) પાછો-ફરી આવ્યો ત્યારે.
Re-plete' with, *adj.* (રિપ્લીટ) પૂર્ણ; ભરપૂર.
Had been con-demned, *v.* (કૉન્ડેમ્ડ) ના પસંદ કરવામાં
Re-ceived', *v.* (રિસીવ્ડ) મળવી. [આવી હતી.
Chá-rac-ter, *n.* (કૅરૅક્ટર) નિશાણી; ચિન્હ; લક્ષણ.
Ap-pro-bá-tion, *n.* (ઍપ્રોબેશન) વખાણ; પ્રસન્નતા.

Well = it is well. વારૂ; ઠીક.
Way, *n.* (ઉવે) રસ્તો; ઉપાય.
To mind, *inf.* (ટુ-માઇન્ડ) લક્ષ-ધ્યાન દેવું; ગણકારવું.
Since, *conj.* (સિન્સ) કેમકે. What, *pron.* (ઉવૉટ) જે.
Shall be re-gard′-ed, *v.* (રિગાર્ડેડ) ગણાશે.
Faults, *n.* (ફૉલ્ટસ) ભૂલ; ખામી.
To find the whole picture one universal blot,
તે આખી છબીમાં બધે છેકા મારેલા જોઇને.

LESSON XXIV.

The Love of Birds For Their Young.

પક્ષીનું પોતાના બચ્ચાં તરફ હેત.

Love, *n.* (લવ) હેત; પ્રેમ. Young, *n.* (યંગ) બચ્ચાં.
Hen, *n.* (હેન) મરઘી. Just, *adv.* (જસ્ટ) થોડીવાર પર; [તરતજ.
Long′-er, *adj.* (લૉંગર) વધારે વાર.
Pla′-cid, *adj.* (પ્લૅસિડ) શાંત.
Used to be, હતું. Feath′-ers, *n.* (ફેધર્ઝ) પિછાં.
An end, (એન્ડ) છેડાપર; (ટટાર) ઉભાં.
Hó-ver-ing, *pr. p.* (હોવરિંગ) પાંખો ફફડાવતાં.
Cluck′-ing, *adj.* (કલકિંગ) સેવણ બેઠેલી મરઘીના જેવો અ- [વાજ કરતી.
Note, *n.* (નોટ)અવાજ.
Runs a-bout, (રન્ઝ-અૅબાઉટ) આમ તેમ દોડેછે.
Pos-sessed′, *p. p.* (પઝેસ્ડ) ભૂત ભરાયું હોય એવી.
Dams, *n.* (ડૅમ્ઝ) માદા.
Will throw (themselves), પોતાની જાતને નાંખશે (પ- [ડેછે).
In the way, રસ્તામાં (માં). To avert, *inf.* (ટુ-અૅવર્ટ) [દૂર કરવાને.
Pró-ge-ny, *n.* (પ્રૉજેનિ) બચ્ચાં.
Par′-tridge, *n.* (પાર્ટ્રિજ) તિત્તર; કપિંજલ.
Will tum′-ble (along), (ઉવિલ-ટમ્બલ) ઘસીને પડેછે.
Sports′-man, *n.* (સ્પોર્ટસમૅન) પારધી; શિરબાજ.

To draw a-way, (ટુ-ડ્રૉ-અવે) હાંકી મૂકવાને.
Help'-less, *adj.* (હેલ્પલેસ) નિરાધાર; દુર્બલ.
Cov'-ey, *n.* (કવી) તિત્તરનાં બચ્ચાં.
Ni'-di-fi-ca"-tion, *n.* (નિડિફિકેશન) માળો બાંધવાની અને ઈંડાને સેવવાની અને પછી તેમને ઉછેરવાની ક્રિયા.
Fee'-ble, *adj.* (ફીબલ) નબળા; અશક્ત. [(છે).
Will as-sault', *v.* (ઉવિલ-ઍસૉલ્ટ) તુટી પડશે; હલ્લો કરશે
Ra-pa'-ci-ous, *adj.* (રૅપેશ્યસ) ફાડીખાનારા; હિંસક.
Swal'-lows, *n.* (સ્વૉલોઝ) ચલિયાં.
At the sight of, જોઈને. Hawk, *n.* (હૉક) બાજ; સકરો.
Will per'-se-cute, *v.* (પર્સિક્યૂટ) જૂલમ ગુજારશે; હેરાન
Leaves, *v.* (લીવ્ઝ) છોડી દે છે. [કરશે (છે).
Dis'-trict, *n.* (ડિસ્ટ્રિક્ટ) પ્રદેશ; જગ્યા.
Ob-serv'-er, *n.* (ઑબ્ઝર્વર) બારીકીથી તપાસ કરનાર.
Ex-act', *adj.* (એગ્ઝૅક્ટ) સંભાળ પૂર્વક; બારીક.
Has re-marked', *v.* (હૅઝ-રિમાર્ક્ડ) લખેલું-કહેલું છે.
Pair, *n.* (પેર) જોડું. Rá-vens, *n.* (રેઈવન્સ) જંગલી કાગડા.
Nest'-ing, *pr. p.* (નેસ્ટિંગ) માળો બાંધતા.
Rock, *n.* (રૉક) ખડક. [વેલો ફીલ્લો છે.
Gi-bral'-ter, *n.* (જીબ્રૉલ્ટર) એ નામની સામુદ્રધુની પર આ-
Vul'-ture, *n.* (વલ્ચર) ગીધ પક્ષી.
To rest, *inf.* (ટુ-રેસ્ટ) રહેવા દેવું. [ડ્રાઈવ) હાંકી કાઢે છે.
Stá-tion, *n.* (સ્ટેશન) રેહેઠાણ. Would drive, *v.* (ઉવુડ-
Hill, *n.* (હિલ) ટેકરી. A-maz'-ing, *adj.* (ઍમેઝિંગ) આ-
Fú-ry, *n.* (ફ્યુરિ) જૂસ્સો. [શ્ચર્ય ઉપજાવે એવી.
Thrush, *n.* (થ્રશ) એક જાતનું ગાતું પક્ષી; મદનસારિકા.
Seá-son, *n.* (સીઝન) વખત. [સેવતી વખતે.
Breed'-ing, *n.* (બ્રીડિંગ) જન્મ આપતી વખતે (બચ્ચાંને);
Would dart out, જોસ્સાભેર નિકળે છે.

Clefts, *n.* (કલિફ્ટસ) ફાટો; બખોલો.
To chase a-way', (ચેઇઝ-અવે) નસાડવાને.
Kes'-trel, *n.* (કેસ્ટ્રેલ) એક જાતનો સકરો.
Spar'-row hawk, (સ્પૅરો-હૉક) એક જાતનો સકરો.
Will (not) be in-duced', (ઇન્ડયુસ્ડ) લલચાતી નથી.
To be-tray', *inf.* (ટુ-બિટ્રે) ફસાવવાને.
In ad-vert'-ant, *adj.* (ઇનૅડવર્ટન્ટ) અસાવધ; ગાફેલ.
Fond'-ness, *n.* (ફૉન્ડનેસ) મમતા; પ્રેમ.
Will wait a-bout', રાહ જોશે (જોયછે).
Meat, *n.* (મીટ) માંસ; ભક્ષ.
At a dis'-tance, (ઍટ-આ-ડિસ્ટન્સ) દુરથી.
Idioms:—Just become a mother, માં થઈ કે તરતજ.
Are up in arms, સામા થવાને તૈયાર થાયછે.
Would suffer to rest, રહેવા દે.

LESSON XXV.

CHARLEMAGNE. શાર્લમેન વિશે.

Charlemagne, *n.* (શાર્લમેન)
Mogul, *adj.* (મોગલ) મુગલ લોકોની.
De-cayed', *v.* (ડિકેઇડ) નાશ પામ્યું; પડી ભાંગ્યું.
Princ'-es, *n.* (પ્રિન્સિઝ) રાજા.
Cor-rupt', *adj.* (કરપ્ટ) બગડેલા; ભ્રષ્ટ થયલા.
The rich, *n.* શ્રીમંત-પૈસાદાર લોકો.
Lux'u-ry, *n.* (લક્ઝ્યુરિ) મોજ શોખ; એશઆરામ.
La'-zy, *adj.* (લેઇઝિ) આળસુ.
Wretch'-ed, *adj.* (રેચેડ) દુઃખી; કંગાળ.
Sol'-diers, *n.* (સોલ્જર્ઝ) સિપાઈઓ.
Dared, *v.* ((ડેર્ડ) હિંમત-છાતી ચલાવતા.
(to) Fight, *inf.* (ફાઇટ) લડવાને.
Was neglect'-ed, *v.* (વૉઝ-નિગ્લેક્ટેડ) વિસારી મુકાઈ.

Pro-fessed′, *v.* (પ્રોફેસ્ડ) આવડેછે એમ બતાવતા; ફાંકો રા-
Passed, *v.* (પાસ્ડ) ગુજારતા. [ખતા.
I′-dle dis-putes′, (આઇડલ-ડિસ્પ્યૂટ્સ) નકામા વાદવિવાદ.
Ques-tion′, *n.* (ક્વેશ્ચન્ઝ) તકરાર. [રીતે.
Ones *for* books, ગ્રંથો. In like man′-ner, એવીજ
Sculp′-tors, *n.* (સ્કલ્પટર્ઝ) નકશી કોતરનારા.
Paint′-ers, *n.* (પેઇન્ટર્ઝ) ચિતારા; ચિત્રકારો.
Ar′-chi-tects, *n.* (આર્કિટેક્ટ્સ) શિલ્પીઓ.
(being) Un′-a-ble, *adj.* (અનેબલ) અશક્ત હોવાથી.
To é-qual, *inf.* (ટુ-ઇક્વલ) બરાબરી કરવાને.
Art′-ists, *n.* (આર્ટિસ્ટ્સ) કારિગરો; શિલ્પીઓ. [તા).
Em-ploy′-ed, *v.* (એમ્પ્લૉઇડ) કામે લગાડતા; (કામે લાગ-
Copies, *n.* (કૉપીઝ) નકલો; ઉતારા.
Lang′-uished, *v.* (લૅંગ્વિશ્ડ) નબળી થઇ; પડી ભાંગ્યું.
In-ven′-tions, (ઇન્વેશન્ઝ) નવી શોધો.
Was sink′-ing, *v.* (વૉઝ-સિંકિંગ ડુબતું-ડુબતું હતું.
State, *n.* (સ્ટેઇટ) હાલત; સ્થિતિ.
Shamé-ful sloth, (શેઇમફુલ-સ્લોથ) શરમ ભરેલી મંદ બુદ્ધિ.
When, *adv.* એટલામાં. Hordes, *n.* (હોર્ડ્ઝ) ટોળાં.
Wild, *adj.* (વાઇલ્ડ) જંગલી.
Ger′-mans, *n.* (જર્મન્ઝ) જર્મનીના લોકો.
Came forth, *v.* (કેઇમ-ફોર્થ) નિકળી આવ્યા.
O-ver-ran′, *v.* (ઓવરરૅન) ફરીવળ્યા; નાશ કીધો.
Peacé-ful, *adj.* (પીસફુલ) શાંતીવાળા.
Pro′-vinc-es, *n.* (પ્રૉવિન્સિઝ) પ્રાંતો.
Set′-tled, *v.* (સેટલ્ડ) જઇવસ્યા.
Lords, *n.* (લૉર્ડ્સ) ધણીઓ. Land, *n.* (લૅન્ડ) દેશ.
Feé-ble, *adj.* (ફીબલ) નબળી પડી ગયલી.
Sub′-jects, *n.* (સબ્જેક્ટ્સ) રૈયત.

Vi′-o-lence, *n.* (વાયોલન્સ) જુલમ.
Ra′-pine, *n.* (રૅપાઇન) લુટફાટ.
Ig′-no-rance, *n.* (ઇગ્નોરન્સ) અજ્ઞાનતા.
His to′-ri-ans, *n.* (હિસ્ટૅારિયન્ઝ) ઇતિહાસ કર્તા.
The Dark Ages. અંધકારનો કાળઃ-સન ૫૦૦ થી ૧૧૦૦
A-rosé, *v.* (અૅરોઝ) નિકળી આવ્યા. [સુધીનો વખત.
Pro-tect′-ed, *v.* (પ્રોટેક્ટેડ) સંરક્ષણ કીધું. [સહી વિદ્યા.
Re-mains′ of learn′-ing, (રિમેઇન્સ-અૅાફ-લર્નિંગ) રહી
Taught, *v.* (ટૅાટ) બોધ કીધો. Ho′-ly, *adj.* (હોલિ) પુન્ય.
Columba, *n.* (કોલમ્બા) નામ છે.
Preached, *v.* (પ્રીચ્ડ) ધર્મનો ઉપદેશ કીધો.
Irish, *n.* (આઇરિશ) આયર્લેન્ડના રહેનારા.
Scots, *n.* (સ્કૅાટસ) સ્કોટલાંડના રહેનારા.
Set up, *v.* (સેટ-અપ) સ્થાપી.
Mon′-as-te-ry, *n.* (મૅાનૅસ્ટેરિ) મઠ; આશ્રમ.
Augustine, *n.* (અૅાગસ્ટાઇન) રોમનો બાદશાહ.
Pope Gregory, *n.* (પોપ-ગ્રેગરિ) ખ્રિસ્તી ધર્મના રોમન કેથોલિક પંથનો આચાર્ય ગ્રેગરિ; પોપ ગ્રેગરિ.
Boniface, *n.* (બૅાનિફેસ) નામ છે.
A-pos′-tle, *n.* (અૅપૅાસલ્) ખ્રિસ્તી ધર્મોપદેશક.
Lost, *v.* (લૅાસ્ટ) ખોઇ.
At-tempt′-ing, *pr. p.* (અૅટેમ્પ્ટિંગ) પ્રયત્ન-કોશિસ કરતાં.
To tame, *inf.* (ટુ-ટેઇમ) સુધારવાને; માણસાઇમાં લાવવાને.
Charles, *n.* (ચાર્લ્સ). Pepin, *n.* (પેપિન).
War′-ri-or, *n.* (ઉવૅારિયર) યોધ્ધો; શૂરવીર.
Cap′i-tal, *n.* (કૅપિટલ) રાજધાની.
Aix, *n.* (એઇક્સ) પ્રૂશિયામાં શહેર છે. [પ્રુશિયાનો ભાગ.
Rhine Prussia, (રાહીન-પ્રશિઆ) રાહિન નદીની પાસેનો
Reached, *v.* (રીચ્ડ) ફેલાઇ.

Pyrenese, *n.* (પિરિનીઝ) ફ્રાંન્સ અને સ્પેનની વચે પર્વત છે.
Rudé-ness, *n.* (રૂડનેસ) જંગલીપણું.
Bor′-rowed, *v.* (બૉરોડ) ખોલાવ્યા; મંગાવ્યા.
En-dowed′, (એન્ડાઉડ) બક્ષીસ-નાણાની નેમનુક કીધી.
En-cou′-raged, *v.* (એન્કરેઈજ્ડ) ઉત્તેજન આપ્યું.
Hus′-band-ry, *n.* (હઝ્બૅન્ડ્રિ) ખેતીવાડી.
Fru′-gal-ly, *adv.* (ફ્રૂગલિ) કરકસરથી.
Ex-pens′-es, *n.* (એક્સપેન્સિઝ) ખરચ.
Might be, *v.* થાય; થઈ પડે. Bur′-den, *n.* (બર્ડન) બોજો.
Was crowned, *v.* (ક્રાઉન્ડ) રાજ્યાભિષેક કરાયો (કીધો);
Vir′-tue, *n.* (વરચ્યૂ) સદ્ગુણ. [ગાદીએ બેસાડચો.
Vé-ne-rat-ed, *p. p.* (વેનરેટેડ) પુજ્ય ગણાયલો.
Carolus Magnus, (કૅરોલસ-મૅગ્નસ) મ્હાન ચાર્લ્સ.
Suc-ceed′-ed, *v.* (સક્સીડેડ) પાછળથી થયા. [વાવેલું.
An′-nals, *n.* (ઍનલ્ઝ) ઈતિહાસ. Sown, *p. p.* (સોન)
Pre′-sent, *adj.* (પ્રેઝન્ટ) હાલના.
Splen′-dour, *n.* (સ્પ્લેન્ડર) કીર્તિ; વૈભવ.
Looks back on him, ગણે-માનેછે.
Ben-e-fac′-tors, *n.* (બેનિફૅક્ટર્ઝ) ભલુ ઈચ્છનાર. [રો; રૂપ.
Stat′-ure, *n.* (સ્ટૅચ્યૂર) કદ. Feá-tures, *n.* (ફીચર્ઝ) ચેહે-
Port, *n.* (પોર્ટ) બાની. Ma′-jes-tic, *adj.* (મૅજેસ્ટિક) તે-
Gra′-ci-ous, *adj.* (ગ્રેશ્યસ) માયાળુ. [જસ્વી; પ્રતાપી.
To com-mand′, *inf.* (ટુ-કમૅન્ડ) સંપાદન કરવાને; મેળવવાને.
Alcuin, *n.* (ઍલ્ક્વિન) નામછે.
Bish′-op, *n.* (બિશપ) ધર્માધ્યક્ષ. [આપેછે, પુજ્ય ગણેછે.
Idioms:—Cause him to be venerated, તેને માન
Europe again fell back into darkness, યૂરોપમાં
પાછું અંધેર ચાલવા લાગ્યું.

LESSON XXVI.

THE CONJURER AND THE TAILOR. (A STORY).

જાદુગર અને દરજી.

Con′-jur-er, *n.* (કન્જરર) જાદુગર. [ન્યું.
Tai′-lor, *n.* (ટેઈલર) દરજી. Hap′-pened, *v.* (હૅપન્ડ) બ-
To con-verse′, *inf.* (ટુ-કૉન્વર્સ) વાતચિત કરવાનું.
Un-hap′-py, *adj.* (અનહૅપિ) દુઃખી; કમનસીબ. [લાવે.
A-las′, *interj.* (અૅલાસ) અફસોસ. Should take, *v.* લે;
In-to their heads, તેઓના મગજમાં.
Am un-doné, *v.* (ઍમ-અનડન) પાએમાલ થઈ જાઉં.
Re-coursé, *n.* (રિકોર્સ) આશ્રય; આધાર.
Pi′-ty, *v.* (પિટિ) દયા આવેછે.
Sin-cére-ly, *adv.* (સિન્સિયર્લિ) ખરેખરી; અંતઃકરણથી.
Thank, *v.* (થૅંક) પાડ-ઉપકાર માનું છુઉં.
Heav′-en, *n.* (હેવન) પરમેશ્વર. [જાય.
Trick, *n.* (ટ્રિક) ખેલ. Should fail, *v.* (શુડ-ફેઈલ) નિષ્ફળ
Are re-duced′, *v.* (આર-રિડ્યૂસ્ડ) આવી પડો.
Beg′-ga-ry, *n.* (બેગરિ) તંગાસ; ભીખ માંગવાની હાલત.
Ap-ply′, *v.* (ઍપ્લાઈ) આવીને કહેજો.
Will re-lievé, *v.* (ઉવિલ-રિલીવ) મદદ કરીશ.
Fá-mine, *n.* (ફૅમિન) દુકાળ.
O-ver-spread, *n.* (ઓવર-સ્પ્રેડ) વાપ્યો (બધે પડયો.
Shift, *n.* (શિફ્ટ) ઉપાય ; યુક્તિ.
To live, *inf.* (ટુ-લિવ) ગુજરાન ચલાવવાને.
Cus′-tom-ers, *n.* (કસ્ટમર્સ) ઘરાકો; ગ્રાહક.
With (tricks) *prep.* છુતાં.
In vain, (ઈન-વેઈન) ફોકટ.
To eat fire, અગ્નિ (દેવતા) ગળી જવો.
(to) Vó-mit, *inf.* (વોમિટ) ઓકવું (મ્હોંમાંથી કાઢવું).

Pins, *n.* (પિન્ઝ) ટાંકણી. Very, *adj.* (વેરિ) તેજ.
Call′-ing, *n.* (કૉલિંગ) ધંધો.
Was ob-liged, *v.* (ઉવૉઝ-ઑબ્લાઈજડ) જરૂર પડી. [હતો.
Had de-spi′sed, *v.* (હૅડ-ડિસ્પાઈઝડ) ધિક્કારેલ-હલકો ગણ્યો
Idioms:—Things are not quite so bad with,
મારે એટલું ખરાબ નથી. [લોકો વિચાર કરે.
If people should take it into their heads, જો

LESSON XXVII.

The Little Ant. કીડી વિશે.

Black ant, (બ્લૅક-ઍન્ટ) મંકોડો. Grain, *n.* (ગ્રેઈન) દાણો.
Wheat *n.* (ઉ્હીટ) ઘઉં. Hea-vy, *adj.* (હેવી) ભારે.
To lift, *inf.* (ટુ લિફ્ટ) ઉંચકી લઈ જવાને.
To roll, *inf.* (ટુ-રોલ) ગબડાવી લઈ જવાને. [પડોસી.
Begged, *v.* (બેગ્ડ) અરજ કીધી. Neigh′-bour, *n.* (નેઈબર)
Hap′-pened to meet, (હૅપન્ડ-ટુ-મીટ) અકસ્માત મળ્યો.
Hole, *n.* (હોલ) દર. I've = I have.
To see aft′-er, તપાસવાનું.
Must shift, *v.* (મસ્ટ-શિફ્ટ) યુક્તિ કરવી જોઈએ.
If you please, જો તમારી મરજી હોયતો.
Crawl'd off, *v.* (ક્રૉલ્ડ) ચાલ્યો ગયો.
Self′-ish, *adj.* (સેલ્ફિશ) એકલપેટો; સ્વાર્થી.
Cross, *adj.* (ક્રૉસ) ચીડીયો; મીજાસી.
As could be, જેવો હોઈ-થઈ શકે તેવો.
Lay down to sleep, સૂતો. At ease, (ઍટ-ઈઝ) ચેનમાં.
Just then, (જસ્ટ-ધેન) એટલામાં; તેજ વખતે.
Was pass′-ing, *v.* (ઉવૉઝ-પાસિંગ) જતો હતો.
In want, (ઈન-ઉવૉન્ટ) સંકટમાં.
As-sist′-ed, *v.* (ઍસિસ્ટેડ) મદદ કીધી.
Good-ná-tured, *adj.* (ગુડ-નેઈચર્ડ) સારા સ્વભાની.

(to) En-deav′-our, *inf.* (એન્ડેવર) યત્ન-મેહેનત કરવાને.
To pró-fit, *inf.* (ટુ-પ્રૉફિટ) લાભ લેવાને.
Ev′-e-ry bit, બિલકુલ. Choose, *v.* (ચૂઝ) ચાહે.
To be taught, શીખવાને. In′-sects, *n.* (ઇન્સેક્ટ્સ) [જીવડાં; જંતુ.
Ought, *v.* (ઑટ) માથાગુ થવું જોઇએ.
Idioms :—You must shift for yourself, તમારૂ લાગ્યું તમે કુટીલો.
Was passing the road, તે રસ્તે થઇને જતો હતો.

LESSON XXVIII.

AKBAR. અકબર વિશે.

Akbar, *n.* (અક્બર) એ હુમાયુનો છોકરો અને દિલ્હીનો રાજા ઇ. સ. ૧૫૫૬-૧૬૦૫.
Baber, *n.* (બાબર) મોગલ વંશનો પહેલો બાદશાહ. એણે દિલ્હીમાં ઇ. સ. ૧૫૨૬ થી ૧૫૩૦ સુધી રાજ્ય કર્યું.
De-scent′, *n.* (ડિસેન્ટ) વંશ; ઓલાદ.
Sá-vage, *adj.* (સૅવેજ) ક્રૂર; નિર્દય.
Timur, *n.* (ટૈમૂર) અસલ તુરક લોકોનો સરદાર.
Ta′merlane, *n.* (ટૅમરલેઇન) નામ છે.
Punjab, *n.* (પંજાબ) હિંદુસ્તાનમાં ઉત્તરે પ્રાંત છે.
Con′-quered, *v.* (કૉંકર્ડ) પરાજ્ય કીધો; હરાવ્યો.
Paniput, *n.* (પાનિપટ) દિલ્લીની પાસે એક શેહેર છે.
Found′-ed, *v.* (ફાઉન્ડેડ) સ્થાપ્યું. Dy′-nas-ty, *n.* (ડિનૅસ્ટિ) [વંશ (રાજ).
Hamayun, *n.* (હુમાયુ) બાબરનો છોકરો.
Shir Shah, *n.* (શિર-શાહ) એક પઠાણ હતો.
Dis-missed′, *v.* (ડિસ્મિસ્ડ) રજા આપી.
Mi′-nis-ter, *n.* (મિનિસ્ટર) પ્રધાન.
Behram, *n.* (બેહેરામ) નામ છે.
Re-solved′, *v.* (રિઝૉલ્વ્ડ) મન સાથે નક્કી કીધું; નિશ્ચ કર્યો.
To gó-vern, *inf.* (ટુ-ગવર્ન) રાજ્ય કરવાને.

Lives, *n.* (લાઇવ્ઝ) જન્મવૃત્તાંત. Raré-ly, *adv.* (રેર્લિ)
Sens′-u-al, *adj.* (સેન્સ્યુઅલ) દુર્વ્યસની; વિષયી. [જવલે.
Crú-el, *adj.* (ક્રૂઅલ) ક્રૂર; નિર્દય. [હુર્યા હતા).
Had been bred, *v.* (હેડ-બિન-બ્રેડ) ઉછેરાયલા હતા; (ઉ-
Hard′-ships, *n.* (હાર્ડ-શિપ્સ) દુ:ખ. [બોર્યસ) મ્હેનતું.
Prú-dent, *n.* (પ્રૂડન્ટ) દુરંદેશી. La-bo′-ri-ous, *adj.* (લે-
Em-ploy′-ed, *v.* (એમ્પ્લૉય્ડ) રાખ્યા.
Of′-fic-es, *n.* (ઑફિસિઝ) હોદ્દા.
A-bol′-ished, *v.* (એબૉલિશ્ડ) કાઢીનાખ્યા.
Un′-just, *adj.* (અન્જસ્ટ) ગેરવાજબી. [સુધારો કર્યો.
Tax′-es, *n.* (ટેક્સિઝ) કરો. Im-proved, *v.* (ઇમ્પ્રૂવ્ડ)
Jus′-tice, *n.* (જસ્ટિસ) ન્યાય; ઇનસાફ.
Sys′-tem, *n.* (સિસ્ટમ) રીત.
Col-lect′-ing, *pr. p.* (કલેક્ટિંગ) લેવાની; એકઠી કરવાની.
Ré-ve-nue, *n.* (રેવેન્યૂ) વસુલાત; જમાબંદી.
U-nit′-ed, *adj.* (યુનાઇટેડ) એકદિલ.
Pros′-per-ous, *adj.* (પ્રૉસ્પરસ) આબાદ.
Were ex-tend′-ed, *v.* (એક્સટેન્ડેડ) ફેલાવ્યા.
North′-wards, *adv.* (નૉર્થ્વર્ડ્ઝ) ઉત્તર તરફ.
Com-prised′, *v.* (કૉમ્પ્રાઇઝડ) અંદર આવ્યા. [છે.
Kashmir, *n.* (કાશ્મિર) ઉત્તર હિંદુસ્તાનમાં છેક ઉત્તરે પ્રાંત
Sindh, *n.* (સિંધ) મધ્ય હિંદુસ્તાનની પશ્ચિમે પ્રાંત છે.
Gujarat, *n.* (ગુજરાત). Ben′-gal, *n.* (બેન્ગૉલ) બંગાલા.
Ex-am′-ple, *n.* (એગ્ઝૅમ્પલ) દૃષ્ટાંત; દાખલો.
Has been fol′-lowed, *v.* વર્તેલા છે; ચાલેલા છે.
Par-tic′-u-lars, *n.* (પર્ટિક્યૂલર્ઝ) બાબતો.
In-ter-fered′, *v.* (ઇન્ટરફીઅર્ડ) વચ્ચે પડતો; હાથ ઘાલતો.
Cus′-toms, *n.* (કસ્ટમ્ઝ) રિવાજો. [મરવું તે.
Sut-teé, *n.* (સતી) ધણી પાછળ તેની સ્ત્રીએ જીવતા બળી

Al-lowed′, *v.* (ઍલાઉડ) દેતો.
To fol-low′, *inf.* (ટુ-ફૉલો) ચાલવાને; વર્ત્તવાને.
In peace, સ્વસ્થપણે. Paid, *v.* (પેઈડ) પગાર આપતો.
Ré-gu-lar-ly, *adv.* (રેગ્યૂલર્લિ) બરોબર વખતે.
For-bade′, *v.* (ફૉરબૅડ) મના કરતો.
To plun′-der, *inf.* (પ્લન્ડર) લુટફાટ કરવાને.
Prac′-tice, *n.* (પ્રૅક્ટિસ) રીવાજ.
Slaves, *n.* (સ્લેઈવ્ઝ) ગુલામો. Sur-vey′, *n.* (સર્વે) માપણી.
To fix, *inf.* (ટુ-ફિક્સ) મુકરર કરવું.
Pro′-per, *adj.* (પ્રૉપર) બરાબર. [ગણોત.
A-mount′, *n.* (ઍમાઉન્ટ) રકમ. Land rent, (લૅન્ડ-રેન્ટ)
Mea′-sures, *n.* (મેઝર્સ) પ્રમાણો; કામ કરવાની રીતો.
Since, *adv.* (સિન્સ) ત્યારથી.
Have been a-dopt′-ed, *v.* (ઍડૉપ્ટેડ) સ્વિકારેલા છે.
Hand′-some, *adj.* (હૅન્ડસમ) દેખાવડો; કાન્તિવાન.
Hunt′-ing, *n.* (હન્ટિંગ) શિકાર.
O′-ver much, (ઓવર-મચ) હદ કરતા વધારે; અતિશય.
Mid′-dle age, (મિડલ-એઈજ) પુખ્ત ઉમર; પ્રૌઢાવસ્થા.
Tem′-per-ate, *adj.* (ટેમ્પરેટ) નિયમસર પીનાર; મીતાહારી.
Last′-ed, *v.* (લાસ્ટેડ) ચાલ્યું; રહ્યું; ટક્યું.
Be-gan′ to de-cline′, *v.* (બિગૅન-ટુ-ડિક્લાઈન) નબળી પડવા લાગી; પડતી દશાને પહોંચવા લાગી.
Idioms:—He allowed to follow, ચાલવા દેતો.
Akbar was given to hunting and study, અકબર શિકાર અને વિદ્યાભ્યાસમાં મચ્યો રહેતો.

LESSON XXIX.

THE DERVIS AND THE KING. મુસાફર અને રાજા.
Der′-vis, *n.* (ડર્વિસ) મુસાફર. [ફરતો.
Tra′-vell-ing, *pr. p.* (ટ્રૅવેલિંગ) મુસાફરી કરતો કરતો; ફરતો

Tartary, *n.* (ટાર્ટરિ) તાતાર દેશ. Balk, *n.* (બહ્ન્ય)
Pa′-lace, *n.* (પૅલેસ) મેહેલ. Mis′-take, *n.* (મિસ્ટેક) ભૂલ.
Inn, *n.* (ઇન) ધર્મશાળા.
Ca-ra-van′-sa-ry, *n.* (કૅરૅવૅન્સરિ) ધર્મશાળા; મુસાફરખાનું.
En′-tered, *v.* (ઍન્ટર્ડ) ગયો. Gal′-le-ry, *n.* (ગૅલરિ) ચાલ.
Laid down, (લેઇડ-ડાઉન) નીચે મૂકી.
Wal′-let, *n.* (વૅલેટ) ઝોલી. Spread, *v.* (સ્પ્રેડ) પાથરી.
Car′-pet, *n.* (કાર્પેટ) શેત્રંજી. [વાને.
To re-pose′ (himself), (ટુ-રિપોઝ) આરામ લેવાને; સુ-
Aft′-er the man′-ner, રિવાજ-ધારા પ્રમાણે.
Pos′-ture, *n.* (પૉસ્ટ્યૂર) અંગસ્થિતિ. [નજરે પડ્યો.
Was dis-cov′-ered, *v.* (વૉઝ-ડિસ્કવર્ડ) દીઠામાં આવ્યો;
Guards, *n.* (ગાર્ડ્ઝ) પહેરેગીરો.
In-tend′-ed, *v.* (ઇન્ટેન્ડેડ) ઇરાદો-મનસૂબો હતો. [મુકામ.
To take up, લેવાને; (કરવાને). Lodg′-ing, *n.* (લૉજિંગ)
Let (him) to know, તેને જણાવ્યું.
Ang′-ry, *adj.* (ઍંગ્રિ) ગુસ્સા ભરેલી. [હતો.
It hap′-pened, એવું બન્યું. Passed, *v.* (પાસ્ડ) જતો
De-bate′, *n.* (ડીબેઇટ) તકરાર; રગઝક.
Smil′-ing, *pr. p.* (સ્માઇલિંગ) હસીને.
Dull, *adj.* (ડલ) બેઅકલી; સુસ્તી. As, *adv.* (ઍઝ) કે.
To dis-tin′-guish, *inf.* (ટુ-ડિસ્ટિંગ્વિશ) ઓલખવું.
Your ma′-jes-ty, (યૉર-મૅજેસ્ટિ) ખોદાવંદ; રાજાધિરાજ.
Lodged, *v.* (લૉજ્ડ) રહેતા હતા.
An-ces′-tors, *n.* (ઍન્સેસ્ટર્ઝ) બાપદાદાઓ; પૂર્વજો.
At pre′-sent, (ઍટ-પ્રેઝન્ટ) હાલમાં.
Here aft′-er, (હીઅર-આફ્ટર) હવે પછી.
Chang′-es, *v.* (ચેઇન્જિઝ) બદલેછે.
In-ha′-bi-tants, *n.* (ઇનહૅબિટન્ટસ) રહેવાશીઓ; રહેનારા.

So oft'-en, (સો-ઑાફ્‌ન્) વારંવાર.
Per-pe'-tu-al, *adj*. (પર્પેચ્યુઅલ) હમેશાનું. [ક્રમ.
Suc-ces'-sion, *n*. (સક્સેશન) એક પછી એક થયું તે, અનુ-
Idioms:—He had not been long in this posture.
આ અંગસ્થિતિમાં તે ઘણીવાર નહીં રહ્યો એટલામાં. [આવ્યા.
What was his business, તમારે શું કામ હતું; તમે કેમ
That the house he was in, કે જે ઘરમાં તે હતો (તું છે).

LESOSN XXX.

Dr. Primrose Describes His Home.

ડા. પ્રિમરોઝનું પોતાના ઘર વિશે વર્ણન.

Dr. (ડૉક્ટર) વૈદક-વ્યવહાર-ધર્મશાસ્ત્રમાં સૌથી ઉંચા દરજ્જાના પુરૂષને અંગ્રેજીમાં ડા. (Dr.) કહેછે.
Primrose, *n*. (પ્રિમરોઝ) નામ છે.
De-scribes', *v*. (ડિસ્ક્રાઇબ્ઝ) બ્યાન કરેછે; વર્ણવેછે.
Lived, *v*. (લિવ્ડ) રહેતા હતા.
Tra'-vel-ler, *n*. (ટ્રૅવેલર) મુસાફર; પ્રવાસી.
Stran'-ger, *n*. (સ્ટ્રેઇન્જર) પરદેશી; અજાણ્યા આદમી.
(to) Vi'-sit, *inf*. (વિઝિટ) મળવાને.
To taste, *inf*. (ટુ-ટેઇસ્ટ) ચાખવાને; સ્વાદ લેવાને. [દારૂ.
Goose'-ber-ry-wine, *n*. (ગુસબેરિ-ઉવાઇન) એક જાતનો
Re-put-a'-tion, *n*. (રેપ્યુટેશન) આબરૂ.
Pro-fess', *v*. (પ્રોફેસ) ખુલ્લી રીતે કહું છુઉં.
Ve-rac'-i-ty, *n*. (વેરૅસિટિ) સાચવટ; સત્યશીલતા.
His-to'-ri-an, *n*. (હિસ્ટોરિયન) ઇતિહાસ કર્ત્તા.
To find fault with, ભૂલ-ખામી કહાડવી.
Cous'-ins, *n*. (કઝન્ઝ) પીતરાઇ.
For'-ti-eth, *adj*. (ફૉર્ટિએથ) ચાલીસમી.
Re-move', *n*. (રિમૂવ) પેહેડી.
Fre'-quent-ly, *adv*. (ફ્રીક્વેન્ટલિ) વારંવાર.

To see, *inf.* મળવાને. Claims, *n.* (કલેઈમ્ઝ) હક.
Kin′-dred, *n.* (કિન્ડ્રેડ) સગપણ. [ડા; ખોડા.
Maimed, *p. n.* (મેઈમ્ડ) અપંગ. Halt, *p. n.* (હૉલ્ટ) લંગ-
In-sist′-ed, *v.* (ઈન્સિસ્ટેડ) આગ્રહ કરતી.
Flesh, *n.* (ફ્લેશ) માંસ. Blood, *n.* (બ્લડ) લોહી; રૂધીર.
Re-mark′, *n.* (રિમાર્ક) ટીકા; કેહેવું. [પરોણો.
Will hold, *v.* (ઉવિલ-હોલ્ડ) લાગુ પડશે. Guest, *n.* (ગેસ્ટ)
Treat′-ed, *p. p.* (ટ્રીટેડ) પરોણાચાર કીધો.
Gaze, *v.* (ગેઈઝ) ધારીને જુએછે.
Ad-mi-ra′-tion, *n.* (ઍડ્મિરેશન) આશ્ચર્યતા; વિસ્મયતા.
Col′-ours, *n.* (કલર્સ) રંગો. Tú-lip, *n.* (ટ્યૂલિપ) એક જા-
But′-ter-fly, *n.* (બટરફ્લાઈ) પતંગીયું. [તનું ફુલછે.
By na′-ture, (બાઈ-નેચર) જન્મથી.
Ad-mir′-er, *n.* (એડ્માઅરર) પ્રેમ-પ્રીતિ રાખનાર.
Trou′-ble-some, *adj.* (ટ્રબલસમ) ઈજા આપનાર.
To get rid of, દૂર કરવાને; ટાંટીઆ કાઢવાને.
Leav′-ing, *pr. p.* (લીવિંગ) છોડતી-જતી વખતે.
Rid′-ing-coat, *n.* (રાઈડિંગ-કોટ) સ્વારીનો ડગલો.
Pair, *n.* (પેર) જોડ. Small, *adj.* (સ્મૉલ) થોડી; હલકી.
Sa-tis-fac′-tion, *n.* (સૅટિસફૅક્શન) સંતોષ.
To re-turn′, *inf.* (ટુ-રિટર્ન) પાછા આપવાને.
Was cleared, *v.* (ઉવૉઝ-ક્લીયર્ડ) ખાલી થવું; સાફ થવું.
Wakefield, *n.* (ઉવેઈકફીલ્ડ) ઈંગ્લાંડમાં એક શેહેર છે.
To turn out, *inf.* કહાડી મુકવાને.
De-pend′-ants, *n.* (ડિપેન્ડન્ટસ) આશ્રાગતો; આશ્રિતો.
Idioms:—For which we had great reputation.
જેને માટે હમે ઘણા વખણાતા હતા. [પણ.
Even to the fortieth remove, ચાળીસમી પેહેડીના

Did us no great honour, અમને કંઈ વધારે આબરૂ આપતા નહીં. [કર્યાથી.

With being well treated, સારી રીતે આગતા સ્વાગતા

They were the same flesh and blood, તેઓ એક કુળ અથવા કુટુંબના છે.

LESSON XXXI.

POETS. કવિયો.

Po′-et, *n.* (પોએટ) કવિ.

Does in-crease′, *v.* (ડઝ-ઈન્ક્રીઝ) વધારો કરેછે.

Rich′-es, *n.* (રિચેઝ) દોલત. No′-ble, *adj.* (નોબલ) ઉત્તમ; ઉત્કૃષ્ટ.

Po′-em, *n.* (પોએમ) કાવ્ય.

Are cor-rupt′-ed, *v.* (આર-કરપ્ટેડ) બગડેછે.

Mi′-sers, *n.* (માઈઝર્ઝ) બખીલો; કૃપણ.

Sens′-u-al, *adj.* (સેન્સ્યુઅલ) વિષયી.

Vir′-tu-ous, *adj.* (વર્ચ્યુઅસ) સદગુણી; નીતિમાન.

Are raised, *v.* (આર-રેઈઝડ) ઉઠા થઈએ છિયે.

World′-ly, *adj.* (ઉવર્લ્ડલિ) સંસારી.

Per-haps′, *adv.* (પર્હૅપ્સ) કદાચ.

To re-peat′, *inf.* (ટુ-રિપીટ) મ્હોડે બોલવાને.

Vers′-es, *n.* (વર્સિઝ) કવિતા; છંદો. [પંડીત હતા.

Kalidas, *n.* (કાલિદાસ) ભોજ રાજાના દરબારમાં મુખ્ય મ્હા

Can un-der-stand′, *v.* (કૅન-અન્ડરસ્ટૅન્ડ) સમજી શકે.

Works, *n.* (ઉવર્ક્સ) ગ્રંથો. Dra′-mas, *n.* (ડ્રામાઝ) નાટકો.

Sakuntala, *n.* (શાકુન્તલા) એ નામનો નાટક છે.

Fat′-al, *adj.* (ફેઈટલ) આફત ગુજારનારી.

William Jones, *n.* (ઉવિલ્યમ-જોન્સ) નામ છે.

Wilson, *n.* (ઉવિલ્સન) નામ છે.

Schol′-ars, *n.* (સ્કૉલર્ઝ) વિદ્વતાવાળા પુરૂષો. [ગયો છે.

Homer, *n.* (હોમર) વિરસ કવિ, ઈ. સ. પે. ૮૫૦ ઉપર થઈ

Ep′-ic, *adj*. (એપિક) વિરરસ; જેમાં મ્હોટા વિર પુરૂષનું પરાક્રમ વર્ણવ્યું હોય એવી.
Il′iad, *n*. (ઇલ્યડ) એ નામનું હોમરનું બનાવેલું કાવ્ય છે, જેમાં એકિલીસ અને બીજા ગ્રીસ દેશના યોધ્ધાઓના પરાક્રમ વર્ણવ્યા છે.
Odyssey, *n*. (ઑડિસી) હોમરનું બનાવેલું કાવ્ય, જેમાં યુલિસીસના ભટકવાં અને બીજા શાહસ કર્મો વર્ણવેલા છે.
Are read, *v*. (આર-રૈડ) વંચાય છે; (વાંચેછે).
Alexander Pope, *n*. (ઍલેગ્ઝાન્ડર પોપ) કવિનું નામ છે.
Æschylus, *n*. (ઇસ્કિલસ) કવિ ઇ. સ. પે. ૫૨૫.
Sophocles, *n*. (સૉફોક્લિઝ) કવિ ઇ. સ. પે. ૪૯૫.
Euripides, *n*. (યૂરિપિડિઝ) કવિ ઇ. સ. પે. ૪૮૦.
Have been ren′-dered, *v*. (રેન્ડર્ડ) ભાષાંતર થયલા છે.
Lov′-ers, *n*. (લવર્ઝ) શોક રાખનાર; ખાંહ.
Virgil, *n*. (વર્જિલ) કવિ ઇ. સ. પે. ૫૦૦.
Im′-i-tat-ed, *v*. (ઇમિટેટેડ) નકલ કીધી.
Æneid, *n*. (ઇનીડ) કાવ્યનું નામ છે.
John Dryden, *n*. (જૉન-ડ્રાઇડન) નામ છે.
Augustus Cæsar, *n*. (ઑગસ્ટસ-સીઝર) રોમનો બાદશાહ.
Has pro-duced′, *v*. (હૅઝ-પ્રોડ્યૂસ્ડ) ઉત્પન્ન કીધાછે; (મા [થયાછે).
Dante, *n*. (ડૅન્ટિ) કવિનું નામ છે.
Florence, *n*. (ફ્લૉરેન્સ) ઇટાલીમાં શેહેરછે.
Di-viné Dra′-ma, (ડિવાઇન ડ્રામા) પવિત્ર નાટક.
Pun′-ish-ments, *n*. (પનિશમેન્ટસ) શિક્ષા.
The wick′-ed, *n*. (ઉવિકેડ) દુષ્ટ—અધર્મિ માણસો. [કવિ.
Gló-ries, *n*. (ગ્લોરીઝ) મહિમા. Tasso, *n*. (ટૅસો) એક
De-liv′-e-ry, *n*. (ડિલિવરિ) છૂટકારો. [શેહેર છે.
Jerúsalem, *n*. (જેરૂસલમ) એશિયાના તુર્કસ્તાનમાં એક
Saracens, *n*. (સૅરૅસેન્ઝ) મુસલમાન લોકો.

Cru-sade', *n.* (ક્રુસેઇડ) સારાસન લોકના કબજામાંથી પાલેસ્ટાઇન પાછું લેવાને યુરોપના લોકોએ કરેલી લડાઇ. ઇ. સ. [૧૦૯૫.

Ver'-sions, *n.* (વર્શન્ઝ) ભાષાંતર; તરજુમા.

Chaucer, *n.* (ચૅાસર) કવિ. Served, *v.* નોકરી કરતો હતો.

Edward III. (એડ્વર્ડ-ધ-થર્ડ) ઈંગ્લાંડનો રાજાઇ. સ. ૧૩૨૭-[૧૩૭૭.

Tennyson, *n.* (ટેનિસન) હાલમાં રાજ્ય કવિ.

Po'-et-Lau'-re-ate, (પોએટ-લૉરિયેટ) રાજ્ય કવિ.

Has been rich, ભરપૂર છે.

Shakspeare, *n.* (શેક્સપીઅર) ઈંગ્લાંડનો મ્હાન નાટક કવિ.

Milton, *n.* (મિલ્ટન) ઈંગ્લાંડનો મ્હાન વિરરસ કવિ; એ "અમર મિલ્ટન" કહેવાય છે.

Form'-er, (ફૉર્મર) પેહેલો (શેક્સપીઅર).

Lat'-ter, (લૅટર) બીજો (મિલ્ટન).

Trá-gic, *adj.* (ટ્રૅજિક) કરૂણારસના.

Com'-ic, *adj.* (કૉમિક) હાસ્યજનક; હાસ્યકારક.

Gé-ni-us, *n.* (જીન્યસ) સ્વાભાવિક બુદ્ધિ.

Sur-pris'-ing, *pr. p.* (સર્પ્રાઇઝિંગ) આશ્ચર્ય પમાડે એવી.

Trades'-man, *n.* (ટ્રેઇડસમૅન) વેપારી.

Sé-cre-ta-ry, *n.* (સેક્રેટરિ) મુનશી.

Oliver Cromwell, (ઑલિવર-ક્રૉમ્વેલ) ઇંગ્લાંડમાં ઇ. સ. ૧૬૪૯ થી ૧૬૬૦ સુધી પ્રજાસત્તાક રાજ્ય ચાલ્યું તે વખતે "રાજ્ય સંરક્ષક" થઇ ગયો.

Paradise Lost, (પૅરેડાઇસ-લૉસ્ટ) એ નામનું એક કાવ્ય.

Re-lates', *v.* (રિલેઇટસ) વર્ણવેછે.

Adam and Eve, (ઍડમ-ઍન્ડ ઇવ) આદમ અને હવા; સૃષ્ટિને આરંભે ઇશ્વરે ઉત્પન્ન કરેલું મનુષ્ય જોડું.

Were turned out, *v.* કહાડી મુક્યા હતા.

Garden of Eden, ઇડનની વાડી.

Dis-o-bey-ing, (ડિસઓબેઇંગ) હુકમ-આજ્ઞા તોડવી.

Col'-leg-es, *n.* (કૉલેજીસ) પાઠશાળા.

Cowley, Dryden, Pope, (કાઉલી, ડ્રાઇડન, પોપ) કવિયો

Gray, Burns, Cowper, (ગ્રે, બર્ન્સ, કાઉપર) કવિયો.
Wordsworth, Byron, (ઉવર્ડ્ઝવર્થ, બાઇરન) કવિયો.

LESSON XXXII.

A Faithful Minister and A Tyrant.

Faith′-ful, *adj.* (ફેઇથફુલ) નિમક હલાલ; પ્રમાણિક.
Mi′-nis-ter, *n.* (મિનિસ્ટર) પ્રધાન; દીવાન.
Tý-rant, *n.* (ટાઇરન્ટ) જુલમગાર રાજા–હાકેમ. [વેછે).
Can pro-ducé, *v.* (કેન-પ્રોડયૂસ) બતાવી શકેછે; (મળી આ-
In′-stance, *n.* (ઇન્સ્ટન્સ) દાખલો. [અધિકારી.
Mand-a-rins′, *n.* (મેન્ડેરીન્ઝ) ચીના લોકોમાં સૌથી મોટો
To ap-prisé, *inf.* (ટુ-એપ્રાઇઝ) જણાવવાને; કહેવાને.
Vi′-cious, *adj.* (વિશ્યસ) દુરાચરણી.
Tisiang, *n.* (ટિશ્યાંગ) ચીન દેશનો રાજા. [નાચાર.
Ir-ré-gu-la″-ri-ty, *n.* (ઇરેગ્યુલેરિટિ) ગેર શિરસ્તાપણું; અ-
Con′-duct, *n.* (કૉન્ડક્ટ) વર્ત્તણુક; આચાર. [કામ.
Un-der-took′, *v.* (અન્ડરટુક) માંથે લીધું. Task, *n.* (ટાસ્ક)
To be tor-ment′-ed, (ટૉર્મેન્ટેડ) બેહદ દુઃખ દેવડાવવાને.
In-tre-pid′-i-ty, *n.* (ઇન્ટ્રેપિડિટિ) હિમ્મત.
In′-stant-ly, *adv.* (ઇન્સ્ટન્ટલિ) તરતજ.
Was stabbed, *v.* (ઉવૉઝ-સ્ટૅબ્ડ) ખંજરથી-કોઈ ભોંકવાના
  શસ્ત્રથી મારી નંખાયો; (મારી નાખ્યો).
Suf′-fered, *v.* (સફર્ડ) દુઃખ ભોગવ્યાં.
Not to be turned, ન છોડતાં. Pur′-pose, *n.* (પર્પોસ) કામ.
Brave, *adj.* (બ્રેઇવ) બહાદુર.
Sur-viv′-or, *n.* (સર્વાઇવર) પછવાડે જીવનાર–રહેનાર.
In′-stru-ments, *n.* (ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટસ) ઓજાર; શસ્ત્ર.
Tor′-ture, *n.* (ટૉર્ચર) બેહદ દુઃખ; અતિવેદના.
Ad-dress′-ing, *pr. p.* (એડ્રેસિંગ) કહીને.
Marks, *n.* (માર્ક્સ) નિશાણી.
Loý-al-ty, *n.* (લૉયલ્ટિ) વફાદારી; રાજભક્તપણું.
Am weá-ried, *v.* (ઍમ-ઉવીરીડ) કંટાળી ગયો છું.
Serv′-ing, (સર્વિંગ) નોકરી કરતાં.

(being) Struck, *p. p.* (સ્ટ્રક) આશ્ચર્ય પામીને.
Bold′-ness, *n.* (બોલ્ડનેસ) હિંમત.
Re-formed′, *v.* (રિફૉર્મ્ડ) સુધારી; સમારી.
An′-nals, *n.* (ઍનલ્ઝ) pl. પ્રતિવાર્ષિક ઇતિહાસ. [થયેલો.
Re-claimed′, *p. p.* (રિક્લેઇમ્ડ) પાછો આણાયલો; (પાછો થ-
Lé-ni-ty, *n.* (લેનિટિ) નરમાસ, ૨ અસીલપણું, ૩ દયા.
Idioms:—He was cut in two, તેના બે કકડા (કાપીને) કીધા.
The second was put to a cruel death, બીજાને ઘાતકી
રીતે મારી નંખાવ્યો.

LESSON XXXIII.

THE SNAIL. ગોકળ ગાય.

Snail, *n.* (સ્નેઇલ) ગોકળ ગાય. Sticks, *v.* (સ્ટિક્સ) વળગી
Close (ly), *adv.* (ક્લોઝ) મજબૂતાઇથી. [રહેછે.
Fears, *v.* (ફીઅર્ઝ) બ્હીએછે. Nor, *conj.* (નૉર) નહીંપણ.
To fall, *inf.* (ટુ-ફૉલ) પડવાને. As if, *adv.* જાણે.
Grew, *v.* (ગ્રુ) પેદા થઇ.
Se-curé (ly), *adv.* (સિક્યૂર) નિર્ભયપણાથી. [ભય; આફત.
Hides, *v.* (હાઇડ્સ) સંતાઇ રહેછે. Dan′-ger, *n.* (ડેઇન્જર)
Im′-mi-nent, *adj.* (ઇમિનન્ટ) ઝઝુમી રહેલો; ભારે.
Be-tides′, *v.* (બિટાઇડ્ઝ) આવી પડેછે; પાસે આવેછે.
Storm, *n.* (સ્ટૉર્મ) તોફાન. Be-sides′, *prep.* (બિસાઇડ્ઝ)
Slight′-est, *adj.* (સ્લાઇટેસ્ટ) જરા પણ. [શિવાય.
Touch, *n.* (ટચ) સ્પર્શ; અડકવું.
Self-col-lect′-ing, *adj.* (સેલ્ફ કલેક્ટિંગ) આત્મ સંકોચન.
Shrinks, *v.* (શ્રીંક્ઝ) ભરાઇ જાયછે.
Dis-pleá-sure, *n.* (ડિસપ્લેઝર) ગુસ્સો; નાખુશી.
Dwells, *v.* (ડ્વેલ્ઝ) રહેછે. Chat′-tles, *n.* (ચૅટ્લ્ઝ) સરસામાન.
Well, *adv.* (ઉવેલ) સારી રીતે.
Sá-tis-fied, *p. p.* (સૅટિસફાઇડ) સંતોષ પામીને [માફક.
Her′-mit-like, *adv.* (હર્મિટ-લાઇક) સંસાર ત્યાગી-સાધુની
Leads, *v.* (લીડ્ઝ) કાઢેછે; ગુજારેછે.
Part′-ner, *n.* (પાર્ટનર) ભાગીદાર; સોબતી.

Ban′-quet, *n.* (બૅંક્વેટ) મિજબાની.
Neads, *v.* (નીડઝ) જરૂર પડેછે. Feeds, *v.* (ફીડઝ) ખાયછે.
Fast′-er, (ફાસ્ટર) વધારે જલદીથી. [રાબ.
Seeks, *v.* (સીક્સ) શોધેછે. Worse, *adj.* (ઉવર્સ) વધારે ખ-
Are com-bined′, *v.* (આર-કૉમ્બાઇન્ડ) મળી ગયલા હોયછે.
Find′-ing, *pr. p.* (ફાઇન્ડિગ) જડતો; માલમ પડતો.
Fails, *v.* (ફેઇલ્સ) નિષ્ફળ જાયછે.
Mas′-ter, *n.* (માસ્તર) ધણી (ગોકળ ગાય).

LESSON XXXIV.

INVENTORS.

Teach, *v.* (ટીચ) શીખવેછે.
In-vent′-ors, *n.* (ઇન્વેન્ટર્ઝ) નવી શોધ કરનારા.
Be-ne-fac′-tors, *n.* (બેનિફૅક્ટર્ઝ) ઉપકાર કર્તા; પરોપકારી.
Man-kind′, *n.* (મૅનકાઇન્ડ) મનુષ્યમાત્ર.
Ag′-ri-cul-ture, *n.* (ઍગ્રિકલ્ચર) ખેતીવાડી.
Must have lived, *v.* ગુજરાન ચલાવ્યું હશે.
Wild, *adj.* (ઉવાઇલ્ડ) રાની. Herbs, *n.* (હર્બ્ઝ) ભાજીપાલો.
Chase, *n.* (ચેઇઝ-ચેઇસ) શિકાર. To weave, (ટુ-ઉવીવ) વણવું.
Must have gone, *v.* ફર્યા હશે.
Un′-clad, *adj.* (અનક્લૅડ) નવસ્ત્રા; નગ્ન.
Clothed, *adj.* (ક્લોધ્ડ) પેહેરેલા.
Skins, *n.* (સ્કિન્ઝ) ચામડા. Loom, *n.* (લૂમ) સાલ.
Un-known′, *adj.* (અન્નોન) અપ્રસિદ્ધ.
Ship′-build-er, *n.* (શિપ-બિલ્ડર) વહાણ બાંધનાર.
Let′-ters, *n.* (લેટર્ઝ) અક્ષર. Hin′-dus, *n.* (હિંદુઝ) હિંદુ લોકો.
Chi′-nese, *n.* (ચાઇનીઝ) ચીના લોકો.
Egyptians, *n.* (ઇજીપ્શ્યન્ઝ) મિસર દેશના લોકો.
Pay, *v.* (પે) આપેછે. Ones, *n.* (વન્ઝ) માણસો.
Call, *v.* (કૉલ) કહેછે. Pró-phets, *v.* (પ્રૉફેટ્સ) પેગંબર.
Print′-ing, *n.* (પ્રિન્ટિગ) છાપવાની કળા.
Was dis-cov′-ered, *v.* (ઉવૉઝ-ડિસ્કવર્ડ) શોધી કહડાઇ; (શોધી કહાડવામાં આવી).

Faust, Scheffer, Guttenburg, (ફૌસ્ટ-શેફર-ગટેનૂબર્ગ) ના-
Print′-ed, *v.* (પ્રિન્ટેડ) છાપી. [મ છે.
Gold′-smith, *n.* (ગોલ્ડસ્મિથ) સોની.
Was ac-cused′, *v.* (ઉવૉઝ-ઍક્યૂઝડ) તોહોમત મુકાયું.
Prac′-tis-ing, *pr. p.* (પ્રૅક્ટિસિંગ) ચલાવવાને; કરવાને.
Má-gic, *n.* (મૅજિક) જાદુ.
Was ill′-treat-ed, *v.* (ઉવૉઝ-ઇલ્ટ્રીટેડ) હેરાન કરાયો–થયો.
Cheap, *adj.* (ચીપ) સોંઘી; સરતી
Bi′-bles, *n.* (બાઇબલ્ઝ) ખ્રીસ્તી લોકનું ધર્મ પુસ્તક.
Cost, *v.* (કૉસ્ટ) કિંમત બેસતી-લાગતી.
Crowns, *n.* (ક્રાઉન્ઝ) પાંચ શિલિંગનો સિક્કો.
But, (બટ) ફક્ત. Since his time, તેના વખતથી.
Has been im-proved′, *v.* (ઇમ્પ્રૂવ્ડ) સુધારવામાં આવ્યું છે.
Jenner, *n.* (જેનર) નામ છે.
Phy-si′-cian, *n.* (ફિઝીશ્યન) વૈદ્ય. [ઢવા તે.
Vac-ci-ná-tion, *n.* (વૅક્સિનેશન) ગાયના ચેપવડે સેયડ કા-
Ré-me-dy, *n.* (રેમીડિ) ઉપાય.
Small-pox, *n.* (સ્મૉલ-પૉક્સ) શીતળા; સેયડ.
Mil′-li-ons of lives, (મિલ્યન્ઝ-ઑફ-લાઇવ્ઝ) લાખો માણ-
સોની જીંદગી-નાજીવો.
Have been saved, *v.* ઉગર્યા છે; બચ્યાં છે. [જાણનારા.
Send out, *v.* મોકલે છે. Mé-di-cal, *adj.* (મેડિકલ) વૈદક
Of′-fi-cers, *n.* (ઑફિસર્ઝ) અમલદારો.
To vac′-ci-nate, *inf.* (ટુ-વૅક્સિનેટ) સેયડ કાઢવાને.
To al-low′, *inf.* (ટુ-ઍલાઉ) દેવાને.
God′-ess, *n.* (ગૉડેસ) દેવી. Good, *n.* (ગુડ) ફાયદો. [તેટલા.
As many as it used to do, તેનાથી (સેયડથી) જેટલા મરતા
In time, કાળે, વખત જશે તેમ. [ફેલાવો.
It is hoped, આશા રાખવામાં આવેછે. Spread, *n.* (સ્પ્રેડ)
En-tiré-ly, *adv.* (ઍન્ટાયર્લિ) બિલકૂળ, તદન.
Will be root′-ed out, *v.* જડમૂળથી નિકળી જશે.
Steam, *n.* (સ્ટીમ) વરાળ.

James Wyatt, *n.* (જેઇમ્સ-ઉવોટ) માણસનું નામ છે.
En´-gines, *n.* (એન્જિન્જ્ઝ) યંત્રો.
Won´-der-ful, *adj.* (ઉવન્ડરફુલ) ચમત્કારિક. [આવેછે.
Má-chine, *n.* (મશીન) સાંચો. Is used, *v.* (યુઝડ) કામમાં
To per-form´, *inf.* (ટુ-પર્ફોર્મ) કરવાને.
Has add´-ed, *v.* (હૅઝ-ઍડેડ) વધારો કર્યો છે.
Vast´-ly, *adv.* (વાસ્ટલિ) ઘણોજ.
George Stephenson, *n.* (જ્યૉર્જ-સ્ટીવન્સન) નામ છે.
Lo-co-mó-tive en´-gine, (લૉકોમોટિવ-એન્જિન) આગ-
ગાડીનો સાંચો; ચાલક યંત્ર. [જાય એવું.
Lo-co-mó-tive, *adj.* એક જગ્યાથી બીજી જગ્યાએ લઈ
Com´-mon, *adj.* (કૉમન) સાધારણ.
Art´-i-zan, *n.* (આર્ટિઝન) કારીગર.
Lá-bour-er, *n.* (લેબરર) મજુર.
Wages, *n.* (ઉવેઇજિઝ) રોજ; મુસારો.
Steam-en´-gine, *n.* (સ્ટીમ-એન્જિન) વરાળ યંત્ર.
Might be used, *v.* ઉપયોગ થાય; કામમાં આણાય.
To move, *inf.* (ટુ-મુવ) ચલાવવાને.
Car´-riag-es, *n.* (કૅરિજીઝ) ગાડીઓ.
In spite of, (ઇન-સ્પાઇટ-ઑફ) છતાં.
Ri´-di-cule, *n.* (રિડિક્યુલ) હાંસી.
Com-plet´-ed, *v.* (કૉમ્પ્લીટેડ) પુરી કીધી.
Rail´-way, *n.* (રેઇલ-ઉવે) લોઢાની સડક.
Manchester, *n.* (મૅન્ચેસ્ટર) ઇંગ્લાંડમાં રૂના કાપડને વાસ્તે
નામીચું શેહેર છે.
Liverpool, *n.* (લિવરપૂલ) ઇંગ્લાંડમાં મોટું નામીચું બંદર છે.
Suc-cess´, *n.* (સક્સેસ) સફળતા; ફતેહ.
Line, *n.* (લાઇન) સડક; રસ્તો. Led to, (લેડ-ટુ) ઉત્પન્ન કીધું.
Con-struc´-tion, *n.* (કૉન્સ્ટ્રક્શન) બાંધવાનું કામ.
Have been made, *v.* થઇછે; બંધાઈ છે.
Are mak´-ing, *v.* (આર-મેઇકિંગ) બંધાય છે; બનેછે.
Babu, *n.* (બાબુ) બંગાળાનો રહેનાર; બાબુ.

Reck′-on, *v.* (રેકન્) ગણીએ છઈએ.
Richard Arkwright, *n.* (રિચર્ડ-આર્કરાઇટ) નામ છે.
Barb′-er, *n.* (બાર્બર) હજામ; વાળંદ.
In-vent′-ed, *v.* (ઇન્વેન્ટેડ) શોધીકાઢી.
Cot′-ton spin′-ning, *adj.* (કૉટન્-સ્પિનિંગ) રૂ કાંતવાનો.
Ma-chin′-e-ry, *n.* (મશીનરિ) સાંચો; યંત્ર.
Un-changed′, *adj.* (અન્ચેઇન્જડ) ફેરફાર થયા વગર.
Pró-fits, *n.* (પ્રૉફિટસ) નફો.
Ma-nu-fac′-tures, *n.* (મૅન્યુફૅક્ચર્ઝ) સામાન.
Cheap, *adj.* (ચીપ) સસ્તું. Cot′-ton, *adj.*(કૉટન) સુતરાઉ.
Cloth′-ing, *n.* (ક્લોધિંગ) કાપડ.
Yarns, *n.* (યાર્ન્ઝ) સુતર; ગોડીયું.
Guineas, *n.* (ગીનીઝ) ગેણી; સાડાદશ રૂ.
In the pound, (પાઉન્ડ) રતલે.
Can be pro-duced′, *v.* (પ્રોડયૂસ્ડ) મળીશકે.
Bril′-li-ant, *adj.* (બ્રિલ્યન્ટ) આંજીનાખે એવી; મ્હોટી.
E-lec′-tric, *adj.* (ઇલેક્ટ્રિક) વિજળીનો.
Te′-le-graph, *n.* (ટેલિગ્રૅફ) તાર, તારનો સાંચો.
Pro-fes′-sor, *n.* (પ્રોફેસર) શિક્ષાગુરૂ, વિદ્યાગુરૂ.
Wheatstone, *n.* (ઉબ્હીટસ્ટોન) નામ છે. [ડીને.
Idioms:—Clothed only in skins, ફક્ત ચામડા-હો-
To allow it to be done, તેમ કરવા દેવાને. [ડયો.
He began life as a labourer, તેણે મજુરનો ધંધો કરવા માં-
England became covered with railways, ઇંગ્લાંડમાં ઠા-
 મ ઠામ લોઢાની સડકો થઈ.
Who was a goldsmith by trade, જે સોનીનો ધંધો કરતો હતો.
As many as it used to do, જેટલા સેયડથી મરી જતા તેટલા.
In the name of religion, ધર્મને નામે.

LESSON XXXV.

PRESENCE OF MIND. સમય સૂચકતા.

Pré-sence of mind, (પ્રેઝન્સ-ઑફ-માઇન્ડ) સમય સૂચકતા,
Harry, *n.* (હૅરિ) નામ છે. [શુધબુધ ઠેકાણે રહેવી તે, ધારિષ્ટ.

Master Merton, *n.* (માસ્ટર-મર્ટન) નામ છે.
Be-camé ac-quaint′-ed, *v.* (ઍક્વેઇન્ટેડ) ઓળખાણ થયું.
Maid′-serv-ant, *n.* (મેઇડ-સર્વન્ટ) દાસી ; ચાકરડી.
Fields, *n.* (ફીલ્ડઝ) ખેતરો.
Gath′-er-ing, *pr. p.* (ગૅધરિંગ) એકઠા કરતા; વીણતા.
But′-ter-flies, *n.* (બટરફ્લાઇઝ) પતંગીઆં.
Snake, *n.* (સ્નેઇક) સર્પ.
On a sud′-den, (ઑન-આ-સડન્) એકાએક.
Start′-ed, *v.* (સ્ટાર્ટેડ) નિકળી આવ્યો.
Coiled (itself) *v.* (કૉઇલ્ડ) વીંટલાઇ ગયો: ચૂડ ભેરવી.
Tommey's, (ટૉમીસ) ટોમીના.
May im-ag′-ine, *v.* (મે-ઇમૅજિન) ધારી-કલ્પના કરી શકો.
Fright, *n.* (ફ્રાઇટ) દેહશત; બિહક. [મ પાડતી.
Maid, *n.* (મેઇડ) ચાકરડી Shriek′-ing, *pr. p.* (શ્રીકિંગ) ચી-
Ag′-o-ny, *n.* (ઍગોનિ) નખમાય એવી વેદના. [લી.
Ter′-ror, *n.* (ટેરર) ભય. Did dare, *v.* (ડિડ-ડેર) હિંમત ચા-
To stir, *inf.* (ટુ-સ્ટર) હાલવાને.
Mat′-ter, *n.* (મૅટર) કારણ; બાબત.
Was sob′-bing, *v.* (ઉવૉઝ-સૉબિંગ) ડુસકાં ભરી રડતો હતો.
Pi′-te-ous-ly, *adv.* (પિટયસ્લિ) દયા ઉપજે એવી રીતે.
Point′-ed, *v.* (પૉઇન્ટેડ) બતાવ્યું.
Made a-waré, *v.* (મેઇડ-અવેર) જાણીતો કીધો; (જણાવ્યું).
Cou-rá-ge-ous, *adj.* (કરેજ્યસ) બહાદુર; ધૈર્ય.
Spi′-rit, *n.* (સ્પિરિટ) સ્વભાવ; પ્રકૃતિ.
To be fright′-ened, (ફ્રાઇટન્ડ) બિહવાને.
Seiz′-ing, *pr. p.* (સીઝિંગ) પકડીને.
Neck, *n.* (નેક) ગરદન. Tore, *v.* (ટોર) વછુટી નાખ્યો.
Dex-té-ri-ty, *n.* (ડેક્સટેરિટિ) ચપળતા.
Re-so-lù-tion, *n.* (રેઝોલ્યૂશન) દૃઢતા.
Just at this mò-ment, તરતજ.
Breath′-less, *adj.* (બ્રેથલેસ) એકેસાસે, શ્વાસ લીધા વગર.
Was re-cov′-er-ing spi′-rits, સુદ્ધી આવતી હતી.

Re-cov′-er-ing, *pr. p.* (રિકવરિંગ) પાછો મેળવતો.
De-liv′-er-er, *n.* (ડિલિવરર) જોખમમાંથી છોડવનાર.
Im′-pulse, *n.* (ઇમ્પલ્સ) જોસ; મનમાં આવવું તે.
To catch, *inf.* (ટુ-કૅચ) લેવાને.
Her dar′-ling, (ડાર્લિંગ) પોતાનું અત્યંત પ્યારૂં છોકરૂં
Kiss′-es, *n.* (કિસિઝ) ચુંબન; બોકી.
Wheth′-er, *conj.* (વ્હેધર) કે નહીં.
Was hurt, *v.* (વૉઝ હર્ટ) ઇજા થઈ [નથી.
Mam-má, *n.* (મૅમા) મા. I am not (hurt), મને ઇજા થઈ
Ug′-ly, *adj.* (અગ્લિ) બદશીકલ; દુષ્ટ (સર્પ).
Would have bit′-ten, *v.* (બિટ્ન) કરડત.
Pulled off, *v.* (પુલ્ડ-ઑફ) ખેંચી કહાડયો.
Are ob-liged′, *v.* (આર-ઑબ્લાઇજ્ડ) આભારી છઇએ.
Harry Sandford, (હૅરિ-સૅન્ફોર્ડ) નામ છે.
Ma'am=madam, (મૅમ) બાઇ સાહેબ. [માનું છઉં.
(shall) Dine, *v.* (ડાઇન) જમશો. Thank, *v.* (થૅંક) આભાર
Will want, *v.* (વિલ-વૉન્ટ) જરૂર પડશે.
At the bot′-tom, (બૉટમ) તળેટી આગળ.
Hence-forth′, *adv.* (હેન્સ ફોર્થ) હવે પછી.
Idioms:—What the matter was, શું થયું.
Tommy could not find words to tell him, તેને કહેવાને
ટોમીને શબ્દ પણ યાદ ન આવ્યા.

LESSON XXXVI.

The Ant or Emmet.

Em′-mets, *n.* (એમેટસ) કીડીઓ.
In our eyes, આપણી નજરમાં.
Tread, *v.* (ટ્રેડ) કચરી-છૂંદી નાંખીએ છઇએ.
Troop, *n.* (ટ્રુપ) ટોળું. Re-gard′, *n.* (રિગાર્ડ) ધ્યાન.
Con-cern′, *n.* (કૉન્સર્ન) ફિકર; કાળજી.
Wise, *adj.* (વાઇઝ) ડાહ્યા. There's=there is.
School, *n.* (સ્કુલ) નિશાળ, આ ઠેકાણે દર.
Slug′-gard, *n.* (સ્લગાર્ડ) આળસુ; સુસ્ત.

Les'-sons, *n.* (લેસન્ઝ) શીખામણ; બોધ.
Might learn, *v.* શીખે. Don't=do not.
Wear out, *v.* (ઉવેર-આઉટ) કાઢેછે; ગુજારેછે.
Sleep'-ing, *n.* (સ્લીપિંગ) ઉંઘ. Play, *n.* (પ્લે) રમત; ખેલ
Gath'-er up, *v.* (ગેધર-અપ) એકઠું કરી મૂકેછે.
Sun-shin'-y, *adj.* (સનશાઇનિ) તાપના; તડકાના.
Lay up, *v.* એકઠો કરી રાખેછે.
Má-nage, *v.* (મેનેજ) ચલાવે છે. [વિારણ.
Ré-gu-lar, *adj.* (રેગ્યૂલર) નિયમિત. Forms, *n.* (ફૉર્મ્ઝ) રીત;
Fore-saw', *v.* (ફોરસૉ) આગળથી જાણ્યું-ખબર પડી.
Frost, *n.* (ફ્રૉસ્ટ) ઝાકળ; હીમ. Would think, *v.* ધારે.
With-in' doors, (ઉવિધિન-ડોર્ઝ) ઘરમાં (દરમાં).
Creep'-ing, *adj.* (ક્રીપિંગ) પેટે ચાલતી.
Due, *adj.* (ડ્યૂ) ઘટતી. Care, *n.* (કેર) સંભાળ; ફિકર.
Pro-vidé (against), *v.* (પ્રોવાઇડ) સંગ્રહ કરી મૂકીએ.
In time, વખતસર. Old age, ઘડપણ.
Shall stare, *v.* (શાલ-સ્ટેર) તાકી જોશે.
Wretch, *v.* (રેચ) કંગાળ-દુ:ખી માણસ.
In the end of my days, ઘડપણમાં.
Tri'-fle a-waý, (ટ્રાઇફલ-અવે) નકામી જવા દઉં. [સુધી.
Prime, *n.* (પ્રાઇમ) જુવાની. While, *adv.* (ઉહ્વાઇલ) જ્યાં
Youth, (યુથ) જુવાની; યુવાવસ્થા.
Are in bloom, (બ્લુમ) સારી સ્થિતિમાં છે; ખિલતાં છે.
Will serve, *v.* (ઉવિલ-સર્વ) કામ લાગશે.
Sick'-ness, *n.* (સિક્‌નેસ) મંદવાડ.
Be for-giv'-en, *v.* (બિ-ફૉર્ગિવન) માફ થાય.
Good Books, સારન ચોપડીઓ;- ધર્મ-નીતિ સંબંધી.
(to) Be-lievé, *inf.* (બિલીવ) માનવું. That, *conj.* કે.
Turns out, *v.* (ટર્ન્ઝ-આઉટ) કાઢી મૂકે.
Cot'-tage of clay, માટીનું ઝુંપડું (દેહ; ખોળીયું).
May dwell, *v.* (મે-ડ્વેલ) રહું. Pá-lace, *n.* (પૅલેસ) મેહેલ.
Heav'-en, *n.* (હેવન) સ્વર્ગ; પરલોક

LESSON XXXVII.

THE MARQUIS WELLESLEY. માર્ક્વિસ-ઉવેલેસ્લી વિશે.

States'-man, *n.* (સ્ટેઇટ્સ મન) રાજનીતિ કુશળ પુરૂષ.
Earl of Mornington, (અર્લ-ઑફ-મૉર્નિંગ્ટન) હિંદુસ્તાનનો
 ચોથો ગવર્નર-જનરલ, ઇ. સ. ૧૭૯૮-૧૮૦૫.
Was bred, *v.* (ઉવૉઝ-બ્રેડ) ભણ્યો-શીખ્યો હતો. [છે.
Eton, *adj.* (ઇટન્) ઇટનની; ઇંગ્લાંડમાં, બકીંગહામમાં શેહેર
Tá-lents, *n.* (ટૅલન્ટસ) શક્તિ; બુદ્ધિ.
Ear'-ly, *adv.* (અર્લિ) બાળપણથીજ.
Vi'-si-ble, *adj.* (વિઝિબલ) જણાઇ આવે એવી; દૃશ્ય.
Schol'-ar, *n.* (સ્કૉલર) વિદ્વાન પુરૂષ.
Ad'-mi-ra-ble, *adj.* (ઍડ્મિરબલ) વખાણવા લાયક.
Gó-vern-or-Gen'-e-ral, (ગવર્નર-જેનરલ) સર્વોપરી અધિ-
 કારી; હિંદુસ્તાનનો લાટ.
Pre-ced'-ed, *p. p.* (પ્રીસીડેડ) આગળ-પહેલાં થઇ ગયલો.
Il-lus'-tri-ous, *adj.* (ઇલસ્ટ્રિયસ) પ્રખ્યાત. [મ છે.
Colonel Arthur Wellesly, (કર્નલ-આર્થર-ઉવેલેસ્લી). ના-
Wellington, *n.* (ઉવેલિંગ્ટન) નામ છે.
Brit'-ish Em'-pire, (બ્રિટિશ એમ્પાયર) અંગ્રેજી રાજ્ય.
Pá-cif-ic, *adj.* (પૅસિફિક) શાંત; સંધિકારક.
Pó-li-cy, *n.* (પૉલિસિ) રાજનીતિ.
Sir John Shore, (સર-જૉન-શોર) હિંદુસ્તાનનો બીજો ગવર્નર
 જનરલ ઇ. સ. ૧૭૯૩-૧૭૯૮.
Sig'-nal-ly, *adv.* (સિગ્નલિ) બિલકુલ, તમામ.
Had failed, *v.* (હૅડ-ફેઇલ્ડ) નિષ્ફળ ગઇ હતી.
Had dis-gust'-ed, *v.* (હૅડ-ડિસ્ગસ્ટેડ) કંટાળો ઉપજાવ્યો હતો.
Al-lies', *n.* (ઍલાઇઝ) તહનામાંથી થયલા મિત્રો; સહાયકા-
Tippu Saheb, *n.* (ટિપુ-સાહેબ) માઇસૂરનો સુલ્ટાન. [રીઓ.
Sultan, *n.* (સુલ્ટાન) પાદશાહી ખિતાબ છે.
Mysore, *n.* (માઇસોર) દક્ષિણ હિંદુસ્તાનમાં પ્રાંતછે.
Sé-cret-ly, *adv.* (સીક્રેટ્લિ) ગુપ્ત રીતિ.
Plot'-ting, *pr. p.* (પ્લૉટિંગ) ખટપટ-કાવતરાં ચલાવતો.

Mauritius, *n.* (મૉરિશ્યસ) આફ્રિકા ખંડની પૂર્વે, હિંદી મહાસાગરમાં બેટ છે.
Were pre-par′-ing, *v.* (પ્રિપેરિંગ) તૈયારી કરતા હતા.
To aid, *inf.* (ટુ-એઇડ) મદદ કરવાને.
Of′-fered, *v.* (ઑફર્ડ) આપવા માંડી.
Was stopped, *v.* (વૉઝ-સ્ટૉપ્ડ) અટકાવવામાં આવ્યો.
Nizam, *n.* (નિઝામ) દક્ષિણ હૈદ્રાબાદનો રાજા; નિજામ.
Un-friend′-ly, *adj.* (અન્ફ્રેન્ડ્લિ) બેદિલ.
Had en-gaged′, *v.* (હૅડ-એન્ગેઇજ્ડ) રાખ્યા હતા.
To train, *inf.* (ટુ-ટ્રેઇન) કવાયત શીખવવાને.
As ev′-er, *adv.* હમેશાની માફક.
Faith′-less, *adj.* (ફેઇથલેસ) નિમક હરામ; દગાખોર.
Eag′-er, *adj.* (ઇગર) આતુર.
Plun′-der, *n.* (પ્લન્ડર) લૂટફાટ; અપહરણ.
On all sides, ચોગરદમથી: ચોતરફથી.
Was threat′-end, *v.* (વૉઝ-થ્રેટન્ડ) ધાસ્તીમાં આવી પડયું.
E′-qual, *adj.* (ઇક્વલ) યોગ્ય. Oc-cá-sion, *n.* (ઑકેઝન)
To op′-pose, *inf.* (ટુ-ઑપોઝ) સામે થવાને. [પ્રસંગ.
For′-ti-fied, *v.* (ફૉર્ટિફાઇડ) કોટબંદી કીધું.
Perim, *n.* (પેરિમ) એશિયામાં લાલ સમુદ્રપર શેહેર છે.
Com-mands′, *v.* (કૅમૅન્ડ્ઝ) મથકપર આવેલો છે.
Per-suá-sions, *n.* (પર્સ્વેઝન્ઝ) સમજાવવું.
Al-li′-ance, *n.* (ઍલાયન્સ) દોસ્તી.
De-mand′-ed *v.* (ડિમૅન્ડેડ) માગ્યું.
Ex-plan-a′-tions, *n.* (એક્સપ્લનેશન્ઝ) જુવાબ; ખુલાસો.
Im′-pu-dent-ly, *adj.* (ઇમ્પ્યુડન્ટલિ) તોછડાઇથી; બે અદબથી.
De-nied′, *v.* (ડિનાઇડ) નાપાડી. [જુઠાણું.
Plots, *n.* (પ્લૉટસ) મોટા દગા: કાવતરાં. Lies, *n.* (લાઇઝ)
Cam-paign′, *n,* (કૅમ્પેઇન) લડાઇ.
Stormed, *v.* (સ્ટૉર્મ્ડ) હલ્લો કીધો.
Seringapatam, *n.* (સેરિંગૅપટમ) મહીસૂરની રાજધાની.

Ceased, *v.* (સીઝડ) બંધ પડયો.
De-vot′-ed (himself), *v.* (ડિવોટેડ) મંડયો; લાગ્યો.
Re-stor′-ing, *pr.p.* (રિસ્ટોરિંગ) પાછી આણવી [કરવામાં.
Con-sol′-id-at-ing, *pr. p.* (કૉન્સૉલિડેટિંગ) મજબૂત-દ્રઢ
Na′-tive, *adj.* (નેટિવ) દેશી. Chiefs, *v.* (ચીફ્સ) રાજાઓ.
Soon aft′-er, પછી તરતજ.
Fol′-lowed, *n.* (ફૉલોડ) ચાલી; થઈ. Scindia, *n.* (સિંધિયા)
Im-mense′, *adj.* (ઇમેન્સ) મ્હોટું. [પર આવેલી છે.
Assaye, *n.* (ઍસે) એ જગ્યા વરાર અને ખાનદેશાની સરહદ
Lord Lake *n.* (લૉર્ડ-લેઇક) નામછે.
E′-qual-ly, *adj.* (ઇક્વલિ) સરખીજ રીતે.
Vic-to′-ri-ous, *adj.* (વિક્ટોરિયસ) ફતેહમંદ.
Laswarree, *n.* (લાસવારી) ઉત્તર હિંદુસ્તાનમાં ગામ છે.
Treá-ties, *n.* (ટ્રીટિઝ) કોલકરારો.
Humbled, *adj.* (અમ્બલ્ડ) નરમ થઈ ગયલા.
Al-lý, *n.* (ઍલાઇ) મળતીઓ; દોસ્ત.
Berar, *n.* (બેરાર) વરાડ (હિંદુસ્તાનમાં પ્રાંતછે).
A-vailed′, *v.* (અવેઇલ્ડ) લાભથયો.
To bind, *inf.* (ટુ-બાઇન્ડ) બંધન-કબજામાં રાખવાને. [માજ.
Be-gan′, (બિગૅન) શીરૂ કીધી. Early, *adv.* (અર્લિ) શીરૂઆત-
Was re-ceived′, *v.* (ઉવૉઝ-રિસીવ્ડ) આદરમાન અપાયું.
Ap-plausé, *n.* (ઍપ્લૉઝ) શાબાસી, વખાણ.
Vi′-gour, *n.* (વિગર) બળ; જોર.
Was ad-mired′, *v.* (ઉવૉઝ-એડ્માયર્ડ) વખણાયું.
Se-cured′, *v.* (સિક્યૂર્ડ) નિર્ભય કીધી.
En-larged′, *v.* (એન્લાર્જ્ડ) વધારી.
Ex′-cel-lent, *adj.* (એક્સેલન્ટ) ઉત્કૃષ્ટ; વખાણવા જેવાં.
Es-pé-ci-al-ly, *adv.* (એસ્પેશ્યલિ) મુખ્યત્વે કરીને.
Con-di′-tion, *n.* (કન્ડિશન) સ્થિતિ; હાલત.
Pro-mot′-ed, *v.* (પ્રમોટેડ) વધાર્યો.
In-just′-ice, *n.* (ઇન્જસ્ટિસ) ગેરઇનસાફ; અન્યાય.
Op-pres′-sion, *n.* (ઑપ્રેશન) જોરજુલમ.

Re-vé-nues, *n.* (રેવીન્યૂઝ) વસુલાત.
If at all, જો થયો હોય તો: જો હતો.
Share, *n.* (શેર) હિસ્સો; ભાગ.
Prize-money, *n.* (પ્રાઇઝ-મનિ) લૂટમાં મળેલા પૈસા.
Fall, *n.* (ફૉલ) સર થવું. Gave up, *v.* આપી દીધો.
Far´-thing, *n.* (ફાર્ધિંગ) આઠ પૈનો સીક્કો (દોકડો; બદામ).
Schemes, *n.* (સ્કીમ્ઝ) યુક્તિ.
Nó-ble, *adj.* (નોબલ) ઉત્તમ; ઉત્કૃષ્ટ.
Cost´-ly, *adj.* (કૉસ્ટલિ) પૈસા ખરચાવે એવી.
Built up, *v.* (બિલ્ટ-અપ) સ્થાપ્યું.
Splen´-did, *adj.* (સ્પ્લેન્ડિડ) ઉમદા; પ્રકાશીત.
En´-er-gy, *n.* (એનર્જિ) ઉત્સાહ.
Un-com´-mon, *adj.* (અનકૉમન) અસાધારણ.
Kept up, *v.* (કેપ્ટ-અપ) રાખી રહ્યા.
To se-curé, *inf.* (ટુ સિક્યુર) મેળવવાને.
Last´-ing, *adj.* (લાસ્ટિંગ) હમેશા નીભે એવી.
Was proved, *v.* (વૉઝ-પ્રૂવ્ડ) સાબીત થયું.
Suc-cess´-ors, *n.* (સક્સેસર્ઝ)પછી થનારા; ઉત્તરાધિકારીઓ.
Sir George Barlow, *n.* (સર-જ્યૉર્જ-બાર્લો) ગવર્નર જનરલનું નામછે.
Lord Minto, *n.* (લૉર્ડ-મિન્ટો) ગવર્નર જનરલનું નામ છે.
Idioms:—His works were no less excellent, તેના કામો થોડા વખાણવા જેવા-ઉત્કૃષ્ટ નહોતા.
He was little, if at all, richer, જો તે પૈસાદાર થયો હતો તો તે થોડો થયો હતો.
On the fall of Seringapatam, શ્રીરંગપટ્ટન સર થયાથી.
They were thought to be too costly, તેઓથી ઘણો ખરચ થાય-લાગે એવી માલમ પડતી.

LESSON XXXVIII.

The old Man and His Ass.

Were driv´-ing, *v.* (ઉવેર-ડ્રાઇવિંગ)હાંકી લઈ જતા હતા.
Next, *adj.* (નેક્સ્ટ) પાસેનો. Mar´-ket, *n.* (માર્કેટ) બજાર.

Tosell, *inf.* (ટુ-સેલ) વેચવાને. Fel'-low, *n.* (ફેલો) માણસ.
To be trudg'-ing, (ટ્રજિંગ) ઘસડાતા ચાલવાને.
Light (ly), *adv.* (લાઇટ) સેહલથી; હલકે પગે ચાલતું.
Set, *v.* (સેટ) બેસાડ્યો.
Whis'-tling, *pr. p.* (ઉવ્હિસલિંગ) મ્હોડે સીસોટી વગાડતો.
Sir'-rah, *n.* (સિરા) હલકા માણસને બોલાવવાનો ધિઃકાર ભરેલો શબ્દ; અરે ઓ.
To be rid'-ing, (ટુ-બિ-રાઇડિંગ) બેસીને જવું.
Is walk'-ing on foot, પગે ચાલેછે.
Re-buke, *n.* (રીબ્યુક) ઠપકો. Took down, *v.* ઉતાર્યો.
Mount'-ed, *v.* (માઉન્ટેડ) ઉપર બેઠો; સ્વાર થયો.
Knave, *n.* (નેઇવ) લુચ્ચો માણસ; ઠગ.
Is crip'-pled, *v.* (ઇઝ-ક્રિપ્લ્ડ) થાકી ગયો છે.
No soon'-er than, કે તરતજ.
Be-hind', *prep.* (બિહાઇન્ડ) પછવાડે.
Load'-ing, *pr. p.* (લોડિંગ) બોજો-ભાર મૂકતાં.
Un-mer'-ci-ful-ly, *adv.* (અનમર્સિફુલિ) નિર્દયપણે.
A-light'-ing, *pr. p.* (અલાઇટિંગ) નિચે ઉતરીને.
Tied, *v.* (ટાઇડ) બાંધ્યા.
En-deav'-oured, *v.* (એન્ડેવર્ડ) યત્ન કીધું.
Shoul'-ders, *n.* (શોલ્ડર્ઝ) ખભા. Bridge, *n.* (બ્રિજ) પુલ.
En-ter-tain'-ing, *adj.* (એન્ટરટેઇનિંગ) રમુજી; ગમત ભરેલા.
Sight, *n.* (સાઇટ) દેખાવ; તમાશો.
Con-ceiv'-ing, *pr. p.* (કૉન્સીવિંગ) મનમાં આણીને.
Dis-like, *n.* (ડિસ્લાઇક) ધિઃકાર.
O-ver-com'-plai-sance, *n.* (ઓવરકૅામ્પ્લેઇસન્સ) હદ કરતાં જ્યાદે બધાને ખુશ કરવાની રીત-સભ્યતા.
Burst asun'-der, *v.* (બર્સ્ટ-ઍસન્ડર) તોડીને કકડા કર્યા.
Slipped, *v.* (સ્લિપ્ડ) છુટક્યું; સરકી ગયો; લપસી ગયો.

Tum′-bled, *v.* (ટમ્બલ્ડ) ગબડી ગયો.
A-shamed′, *p. p.* (અંશેઇમ્ડ) શરમીંદો થઇ.
Vexed, *p. p.* (વેક્સ્ડ) ખીજવાઇને.
Bar′-gan, *n.* (બાર્ગિન) સાટું. [ભાર ન થાય.
Idioms:—His ass may go light, તેના ગધેડા પર
That led to the town, જેપર થઇ શેહેરમાં જવાતું હતું.
The people ran in crowds, લોકોના ટોળેટોળાં દોડયાં.
The poor old man made the best of his way home, તે ઘરડા માણસે જેમ બન્યું તેમ ઘર તરફ પગલાં ભર્યાં.
Into the bargain, વળી; ઉલટો.

LESSON XXXIX.

ASPIRATIONS OF YOUTH. જુવાનીની તૃષ્ણા.

As-pi-rá-tions, *n.* (અંસ્પિરેશન્ઝ) ઇચ્છા; આશા; તૃષ્ણા.
Deep′-er, *adj.* (ડીપર) વધારે ઉંડું.
Let (to) toil, *v.* (લેટ-ટૉઇલ) મ્હેનત કરવાદો.
Mines, *n.* (માઇન્ઝ) ખાણ.
Mines of knowl′-edge, જ્ઞાનરૂપી ખાણ.
Ná-ture's wealth, *n.* (નેઇચર્સ-ઉવેલ્થ) સૃષ્ટિ નિયમશાસ્ત્ર સંબંધી કીમતી જ્ઞાન. [ફાયદાકારી શીખામણ.
Learn′-ing's spoil, (લર્નિંગ્સ-સ્પૉઇલ) ગ્રંથમાંથી મેળવેલી
(let to) Win, *v.* (ઉવિન) મેળવવા દો. [કીમતી.
Delve, *v.* (ડેલ્વ) ખોદવું. Rich′-er, *adj.* (રિચર) વધારે
Gems, *n.* (જેમ્ઝ) રત્નો; કિમતી ઘરેણા.
Shine, *v.* (શાઇન) પ્રકાશે છે.
Di′-a-dems, *n.* (ડાઐડેમ્ઝ) મુગટ; તાજ.
On′-ward, *adv.* (અૉન્વર્ડ) આગળ.
May press, *v.* (મે-પ્રેસ) વધીએ.
Path of dú-ty, (પૅથ-અૉફ-ડ્યૂટિ) ધર્મ-ફરજનો રસ્તો.
Vir′-tue, *n.* (વર્ચ્યૂ) માણસાઉપણું.

Ex-cel′-lence, *n.* (એક્સેલન્સ) ગુણ; ઉત્કૃષ્ટતા.
Birth, *n.* (બર્થ) જન્મ.
Ce-les′-ti-al, *adj.* (સીલેશ્યલ) સ્વર્ગના; સ્વર્ગિક.

LESSON XL.

The Duke of Wellington.

Young′-er, *adj.* (યંગર) ન્હાનો.
Re′-gi-ment, *n.* (રેજિમેન્ટ) પલ્ટન; ફોજની ટુકડી.
Was or′-dered, *v.* (ઉવૉઝ-ઑર્ડર્ડ) હુકમ થયો. [હરાવ્યું.
Siege, *n.* (સીજ) ઘેરો. Crushed, *v.* (ક્રશ્ડ) ઘાણ વાલ્યો;
Ex-ploit′, *n.* (એક્સપ્લૉઇટ) પરાક્રમ. [(આપ્યો).
Was re-ward′-ed, *v.* (ઉવૉઝ-રિવૉર્ડેડ) બદલો અપાયો-
Rich gifts, (રિચ-ગિફ્ટ્સ) કીમતી-ભારે બક્ષીસો.
Graté-ful, *adj.* (ગ્રેઇટફુલ) આભારી.
Ci′-vil, *adj.* (સિવિલ) મુલકી; દિવાની. [ખાતું.
Bridg′-es, *n.*(બ્રિજીઝ) પુલો. Po-licé, *n.* (પોલીસ) પોલીસ
Com′-merce, *n.* (કૉમર્સ) વેપાર.
Set′-tlers, *n.* (સેટ્લર્ઝ) વસનારા.
Poured in, *v.* (પોર્ડ-ઇન) આવ્યા (ટોળેટોળાં).
Neigh′-bour-ing, *adj.* (નેઇબરિંગ) આસપાસના.
Dis′-tricts, *n.* (ડિસ્ટ્રિક્ટ્સ) પરગણાં.
Un-used′, *adj.* (અનયૂઝ્ડ) નહીં ભોગવેલું; નહીં જોવાથી.
Bless′-ing, *n.* (બ્લેસિંગ) સુખ. [જાહેરાત.
Of′-fered, *v.*(ઑફર્ડ) આપ્યાં. Pub′-lic, *adj.* (પબ્લિક)
Ad-dress′-es, *n.* (ઍડ્રેસિઝ) માનપત્રો. [વર્ણ.
Castes, *n.* (કાસ્ટ્સ) જાતો; જ્ઞાતી. Col′-ours, *n.* (કલર્ઝ)
Would bless, *v.* (ઉવુડ-બ્લેસ) સુખી રાખો.
E′-qual, *adj.* (ઇક્વલ) એક સરખા. [તાબ છે.
K. C. B. (કે-સિ-બિ) નાઇટ કમૅન્ડર ઑફ ધ બૅથ. એક બિ-
Was called up-on′, *v.* હુકમ થયો.

To draw the sword, સમશેર ખેંચવાને (લડવાને).
Con-ti-nent′-al, *adj*. (કૉન્ટિનેન્ટલ) શુદ્ધ ખંડનો; ટાપુ વીના બાકીના ખંડનો.
Was at-tempt′-ing, *v*. (ઍટેમ્પ્ટિંગ) યત્ન-કોશિસ કરતો [હતો.
Had placed, *v*. (હૅડ-પ્લેઈસ્ડ) બેસાડયો હતો.
Joseph, *n*. (જોસફ) નામ છે.
Oc′-cu-pied, *v*. (ઑક્યૂપાઈડ) કબજે કરી પડયા હતા. [લ.)
Pen-in′-su-la, *n*. (પેનિન્સૂલા) દ્વીપકલ્પ (સ્પેન અને પોર્ટુગા-
Spaniards, *n*. (સ્પૅનિયર્ડ્ઝ) સ્પેનના લોકો.
Burned, *v*. (બર્ન્ડ) બળી રહ્યા હતા.
To throw off, *inf*. (ટુ-થ્રો-ઑફ) ફેંકી દેવાને; (છુટા થવાને).
Yoke, *n*. (યોક) ઝુસરી. Ty′-rants, *n*. (ટાઈરન્ટ્ઝ) જૂલમ-
Land′-ed, *v*. (લૅન્ડેડ) ઉતર્યા. [ગારો (ફ્રેંચ).
Oporto, *n*. (ઑપોર્ટો) પોર્ટુગાલમાં એક શેહેર છે.
Gained, *v*. (ગેઈન્ડ) મેળવી.
Portugal, *n*. (પોર્ટુગલ) યૂરોપમાં સ્પેનની પશ્ચિમે એક દેશછે.
Beat, *v*. (બીટ) મારી ચલાવ્યું; હરાવ્યું.
Se-pé-ri-or, *adj*. (સુપીરિયર) ચઢીઆતું.
Tala′vera, *n*. (ટેલૅવેરા) સ્પેન દેશમાં એક શેહેર છે.
Pen′-sion, *n*. (પેન્શન) વર્ષાશન.
Gen′-e-rals, *n*. (જેનરલ્ઝ) સરદારો.
Madrid, *n*. (મૅડ્રિડ) સ્પેન દેશની રાજ્યધાની.
Ex-ult′-ed, *v*. (એગ્ઝલ્ટેડ) અત્યાનંદ પામ્યા.
Mar′-quis, *n*. (માર્ક્વિસ) ડ્યુકથી ઉતરતો ખિતાબ છે.
Was pre-sent′-ed, *v*. (વૉઝ-પ્રેઝેન્ટેડ) બક્ષીસ-ઈનામ અપાયું (આપ્યુ).
Es′-tate, *n*. (એસ્ટેટ) જાગીર. [ગલ) લડાઈ.
Worth, *adj*. (ઉવર્થ) કીમતની. Strug′-gle, *n*. (સ્ટ્ર-
Con-tin′-ued, *v*. (કૉન્ટિન્યૂડ) જારી રહી.

Pressed on, *v.* (પ્રેસ્ડ-ઑાન) આગળ ધસ્તા ગયા.
Gave way, *v.* (ગેઈવ-ઉવે) પાછા હઠતા ગયા.
Vittoria, *n.* (વિટ્ટોરિયા) સ્પેનમાં એક શહેર છે.
Fron′-ti-er, *n.* (ફ્રૅાન્ટીઅર) સરહદ.
Faint, *adj.* (ફેઈન્ટ) સેહજ; નિર્બળ. But, *prep.* ફક્ત.
Re-sist′-ance, *n.* (રીઝિસ્ટન્સ) અટકાવ
At the head, ઉપરીપણે.
Ab′-di-ca-ted, *v.* (ઍબ્ડિકેટેડ) રાજ ત્યાગ કીધો.
Fresh, *adj.* (ફ્રેશ) નવાં; બીજા. [પાયા.
Were showered, *v.* (ઉવેર-શાવર્ડ) નો વરસાદ વરસ્યો; અ-
Con′-gress, *n.* (કૅાંગ્રેસ) રાજા તરફના વકીલો વિગેરેની સભા.
To set′-tle, *inf.* (ટુ-સેટ્લ) નીવેડો કરવાને.
Af-fairs′, *n.* (ઍફેર્ઝ) કામ કાજ.
At peace, શાંત, સ્વસ્થપણે. When, *adv.* એટલામાં.
On a sud′-den, (સડ્ન) એકાએક.
De-sert′-ed, *v.* (ડિઝર્ટેડ) છોડી નાસી ગયા.
Sum′-moned, *v.* (સમન્ડ) બોલાવ્યા.
To com-mand′, *inf.* (ટુ-કૅામૅન્ડ) સરદારી કરવાને.
Belgium, *n.* (બેલજ્યમ) યૂરોપમાં એક દેશ છે.
Age, *n.* (એઈજ) કાળ; યુગ. [ઉવેલિંગ્ટન).
Gen′-e-rals, *n.* (જેનરલ્ઝ) સેનાપતીઓ (નેપોલિયન અને
Waterloo, *n.* (ઉવૅાટર્લુ) બેલજ્યમમાં પ્રાંત છે. [ક્ષો છે.
Duke, *n.* (ડ્યુક) અંગ્રેજોમાં અમીરની પદ્વીમાં સઉથી મોટો ઓ-
Com-menced′, *v.* (કૅામેન્સ્ડ) આરંભ કીધો.
Am-bas′-sa-dor, *n.* (ઍમ્બૅસડૅાર) એલચી.
That is to say, એટલે. [સેનાપતી.
Com-mand′-er-in-chief, *n.* (કૅામૅન્ડર-ઈન-ચીફ) મુખ્ય
Peer, *n.* (પીર) અમીર; ઉમરાવ.
At-tend′-ed, *v.* (ઍટેન્ડેડ) હાજર થતા.

Sit′-tings, *n.* (સિટિંગ્ઝ) સભા મળવાનો કાળ; બેઠક.
House of Lords, અમીરોની, સભા.
Ré-gu-lar-ly, *adv.* (રેગ્યૂલર્લિ) નિયમ-રીતસર. [ભાષણ.
Pré-vi-ous, *adj.* (પ્રીવ્યસ) ગયા. Speech, *n.* (સ્પીચ)
Was re-vered′, *v.* (વૉઝ-રિવીઅર્ડ) માન અપાતું; પૂજ્ય
Por′-traits, *n.* (પોર્ટ્રેટ્સ) છબીઓ. [ગણાતો.
Stat′-ues, *n.* (સ્ટૅટ્યૂઝ) પુતળા.
Iron Duke, (આઅર્ન-ડ્યૂક) વજ્રદેહી ડ્યૂક.
Coun′-try-men, *n.* (કન્ટ્રિમેન) દેશી ભાઈઓ.
Are to be seen, *v.* જોવામાં આવેછે.
Em-i′-nent-ly, *adv.* (એમીનન્ટલિ) વિશેષે કરીને.
Stern′-ly, *adv.* (સ્ટર્ન્લિ) અતિ દૃઢપણે; અચળ રીતે.
Firm, *adj.* (ફર્મ) દૃઢ.
Pur′-pose, *n.* (પર્પોસ) કામ; મનો વિચાર. [થતા.
Set up (against), *v.* (સેટ-અપ) સામા થતા; સામે ઉભા
Au-thó-ri-ty, *n.* (ઑથૉરિટિ) સત્તા; અધિકાર.
De-spised′, *v.* (ડિસ્પાઈઝડ) ધિ:કારતો.
Vá-ni-ty, *n.* (વૅનિટિ) પતરાજી; બડાઈ.
Self′-ish-ness, *n.* (સેલ્ફિશનેસ) સ્વાર્થીપણું.
Be-foré all oth′-er things, બીજી સઘળી વાતો કરતાં.
Sim′-ply, *adv.* (સિમ્પ્લિ) સાદાઈથી.
Re-tained′, *v.* (રિટેઈન્ડ) રાખી રહ્યો હતો. [હતો.
Was bú-ried, *v.* (વૉઝ-બેરીડ) ભૂમિદાહ કરવામાં આવ્યો
Un-com′-mon, *adj.* (અનકૉમન) અસાધારણ; અદ્ભુત.
Pomp, *n.* (પૉમ્પ) ભભકો; ધામધૂમ. [લના.
St. Paul′s, (સેન્ટ-પૉલ્સ) પોલ નામના સાધુના; પવિત્ર પો-
Ca-thé-dral, *n.* (કૅથીડ્રલ) યુરોપીઅન લોકોનુ મુખ્ય દેવલ.
Re-mains, *n.* (રિમેઈન્ઝ) લાસ.
Grá-nite, *adj.* (ગ્રૅનિટ) અડદીઆ પથ્થરની.
Tomb, *n.* (ટૂમ) કબર; દેવડી. Side by side, જોડાજોડ.

LESSON XLI.

THE HEROISM OF A PEASANT.

Hé-ro-ism, *n.* (હેરોઇઝમ્) બહાદુરી; જવાનમર્દી.
Fol′-low-ing, *adj.* (ફૉલૉઇંગ) નિચેનું.
Gen′-e-rous, *adj.* (જેનરસ) ઉદાર.
Ac′-tion, *n.* (ઍક્શન) કૃત્ય; કામ.
Has struck, *v.* (હૅઝ-સ્ટ્રક) અચંબો પમાડયો છે.
Ex-tremé-ly, (એક્સટ્રીમ્લિ) ઘણોજ.
Somé-what, *n.* (સમ હ્વૉટ) કંઇ એક.
Sub-lime′, *n.* (સબ્લાઇમ) ઉમદાપણું; ઉદાર શીલતા.
In-un-dá-tion, *n.* (ઇનન્ડેશન) પૂર; રેલ.
Hav′-ing tak′-en place, આવ્યાથી; આવી તેથી.
Ow′-ing to, (ઓઇંગ-ટુ) લીધે.
Ex-ces′-sive, *adj.* (એક્સેસિવ) અતિશય.
Fall of snow, (ફૉલ-ઑફ-સ્નો) બરફનું પડવું.
Speed′-y, *adj.* (સ્પીડિ) તરતનું; એકદમનું.
Thaw, *n.* (થૉ) બરફનું પીગળવું તે; હિમ-દ્રવ.
Adige, *n.* (ઍડિજ) ઇટાલીમાં નદી છે.
Carried off, *v.* (કૅરીડ-ઑફ) ઘસડી નાંખ્યો.
Verona, *n.* (વેરોના) ઇટાલીમાં શેહેર છે.
Toll′-gath-er-er, *n.* (ટોલગૅધરર) દાણ-વેરો ઉઘરાવનાર.
Por′-ter, *n.* (પોર્ટર) દરવાન.
Im-pri′-soned, *p. p.* (ઇમ્પ્રીઝન્ડ) ગોંધાયલો.
Mó-ment-a-ry, *adj.* (મોમેન્ટરિ) ક્ષણિક.
De-struc′-tion, *n.* (ડિસ્ટ્રક્શન) નાશ.
Were dis-cov′-ered, *v.* (ઉવેર-ડિસ્કવર્ડ) દેખાયા; નજરે [પડયા.
Stretch′-ing forth, *pr. p.* (સ્ટ્રેચિંગ-ફોર્થ) લાંબા કરતા.
Scream′-ing, *pr. p.* (સ્ક્રીમિંગ) ચીસ પાડતા.
Im-plor′-ing, *pr. p.* (ઇમપ્લોરિંગ) માંગતા.

Suc′-cour, *n.* (સકર) મદદ; સહાય.
Frag′-ments, *n.* (ફ્રેગ્મેન્ટસ) કકડા.
Re-main′-ing, *adj.* (રિમેઇનિંગ) બાકી રહેલા.
Arch, *n.* (આર્ચ) કમાન, મેહેરાબ.
Con-tin′-u-al-ly, *adv.* (કૉન્ટિન્યૂઅલિ) વારંવાર.
Were drop′-ping, *v.* (ઉવેર-ડ્રૉપિંગ) તૂટી પડતા હતા.
Ex-tremé, *adj.* (એક્સ્ટ્રીમ) અતિશય; સીમાવળે એવી.
Pre′-sent, *adj.* (પ્રેઝન્ટ) હાજર.
Nó-ble-man, *n.* (નોબ્લમૅન) અમીર.
Count, *n.* (કાઉન્ટ) ઉમરાવ; એક ખિતાબ છે.
Pulverino, *n.* (પલ્વેરિનો) શેહેરનુ નામ છે.
Held out, *v.* (હેલ્ડ-આઉટ) ધરી; બતાવી.
Purse, *n.* (પર્સ) કોથળી.
Se′-quins, *n.* (સીક્વિન્ઝ) ઇટાલીમાં ચાલતો સીક્કો.
Ad-ven′-tur-er, *n.* (ઍડવેન્ચરર) સાહસિક માણસ.
Risk, *n.* (રિસ્ક) ભય, જોખમ.
(would) De-liv′-er, *v.* (ડિલીવર) બચાવે.
Of being borne down, ઘસડાઇ જવાનો.
Ra-pid′-i-ty, *n.* (રૅપિડિટિ) વેગ.
Stream, *n.* (સ્ટ્રીમ) પ્રવાહ; પાણીનું વેહેવું.
Being dashed (against), અથડાવવું.
Being crushed, (બીઇંગ-ક્રશ્ડ) કચડાઇ જવું.
Fall′-ing, *adj.* (ફૉલિંગ) પડતા.
Spec-tá-tors, *n.* (સ્પેક્ટેટર્ઝ) તમાસગીરો.
Pro-posed′, *adj.* (પ્રપોઝ્ડ) મુકરર કરેલા. [હલેસાં.
Jump′-ing, *pr. p.* (જમ્પિંગ) કૂદીને. Oars, *n.* (ઓર્ઝ)
Gained, *v.* (ગેઇન્ડ) જઇ પહોંચ્યો.
Mid′-dle, *n.* (મિડ્લ) મધ્ય ભાગ.
Pile, *n.* (પાઇલ) થામલો (ઇમારતનો).

De-scend′-ed, *v.* (ડિસેન્ડેડ) નિચે ઉતર્યું.
Courage, (કરિજ) હિંમત રાખજો.
Stre′-nu-ous, *adj.* (સ્ટ્રેન્યૂઅસ) ભારે; ઘણીજ.
Ef′-fort, *n.* (ઍફર્ટ) પ્રયત્ન; કોશિસ.
Hand′-ing, *pr. p.* (હૅન્ડિગ) હાથે આપીને.
Pró-mised, *adj.* (પ્રૉમિસ્ડ) ઠેરવેલો; કબૂલ કરેલો.
Re′-com-pense, *n.* (રેકૉમ્પેન્સ) બદલો.
Shall ex-pose′, *v.* (શાલ-ઍક્સપોઝ) જોખમમાં લાખીસ.
Suf-fi′-ci-ent, *adj.* (સફિશ્યન્ટ) જોઈએ તેટલો; પૂરતો.
Live′-li-hood, *n.* (લાઈવ્લિહુડ) ગુજરાન; ઉપજીકા.

LESSON XLII.

Vers′-es, *n.* (વર્સિઝ) કવિતા. Show, *v.* (શો) બતાવેછે.
Con-tempt′, *n.* (કૉન્ટેમ્ટ) તિરસ્કાર.
Pó-ver-ty, *n.* (પૉવર્ટિ) દરિદ્રતા.
Brute beast, (બ્રૂટ-બીસ્ટ) જંગલી પશુ.
Rath′-er, *adv.* (રાધર) જરા; કંઈક.
Slug′-gard, *n.* (સ્લગાર્ડ) આળસુ માણસ.
Voice, *n.* (વૉઈસ) અવાજ.
(to) Com-plain′, *inf.* (કૅામ્પ્લેઈન) ફરિયાદ કરતો; બડબડતો.
Have waked, *v.* (હૅવ-ઉવેઈક્ડ) જગાડયો છે.
Must slum′-ber, *v.* (મસ્ટ-સ્લમ્બર) ઉંઘવું જોઈએ.
Hing′-es, *n.* (હિંજીઝ) મિજાગરા.
So, *adv.* (સો) તેજ પ્રમાણે. Turns, *v.* (ટર્ન્ઝ) ફેરવેછે; ફરેછે.
Sides, *n.* (સાઈડ્ઝ) પાસાં. Shoul′-ders, *n.* (શોલ્ડર્ઝ) ખભા.
Heá-vy, *adj.* (હેવિ) ભારે, સુસ્ત.
Wastes, *v.* (ઉવેઈસ્ટ્સ) ગુમાવે છે.
Gets up, *v.* (ગેટ્સ-અપ) ઉંઘમાથી ઉઠેછે.
Fold′-ing, *pr. p.* (ફોલ્ડિગ) જોડીને.
Saun′-ter-ing, *pr. p.* (સૉન્ટરિંગ) નકામાં ફરતો; રસળતો.

Tri′-fling, *pr. p.* (ટ્રાઈફ્લિંગ) નકામો.
Passed (by), *v.* (પાસ્ડ) પાસે થઈને ગયો.
Wild, *adj.* (વાઈલ્ડ) પોતાની મેળે ઉગેલા, જંગલી; ખોટા.
Bri′-er, *n.* (બ્રાઅર) ગુલાબ. Thorn, *n.* (થૉર્ન) કંટક વૃક્ષ.
This′-tle, *n.* (થિસલ્) કાંટાનાં ઝાડ.
Broad′-er, *adj.* (બ્રૉડર) વધારે પહોલા. [કે છે.
High′-er, *adj.* (હાયર) વધારે ઉંચા. Hang, *v.* (હૅંગ) લટ-
Are turn′-ing to rags, ફાટી જાયછે; ચાથરે ચીથરાં થઈ
Starves, *v.* (સ્ટાર્વ્ઝ) ભૂખે મરેછે. [જાયછે.
Begs, *v.* (બેગ્ઝ) ભીખ માગેછે. [બામણ.
Dreams, *n.* (ડ્રીમ્ઝ) સ્વપ્ના. Les′-son, *n.* (લેસન્) શી-
Man's=man is. But, *adv.* ફક્ત.
What I might be, હું કેવો થાત.
Breed′-ing, *n.* (બ્રીડિંગ) કેળવણી આપવી તે.
Be-times, *adv.* (બીટાઈમ્ઝ) વખતસર.
Idioms:—I made him a visit, હું તેને મળવા ગયો.
The clothes that hang on him, જે કપડાં તેને પહેરે-
લાં છે. [કીધો.
Said I then to my heart, ત્યારે મેં મારા મનમાં વિચાર

LESSON XLIII.

Lord William Bentick.

Bentick, *n.* (બેન્ટિક) નામ છે.
Have held, *v.* (હૅવ-હેલ્ડ) ધારણ કીધાછે; ભોગવ્યા છે.
Of′-fice, *n.* (ઑફિસ) ઓદ્ધો.
For some time, કેટલાક વખત સુધી.
Suc-ceed′-ed, *v.* (સક્સીડેડ) પછી થયો. [૧૮૨૩-૧૮૨૮.
Lord Amherst, *n.* (લૉર્ડ-ઍમ્હર્સ્ટ) ગવર્નર-જનરલ ઈ. સ.
Fi-nanc′-es, *n.* (ફાઈનૅન્સિઝ) વસુલાત; સરકારની ઉપજ.
Dis-or′-dered, *adj.* (ડીસ્ઑર્ડર્ડ) અવ્યવસ્થિત.

Jus'-tice, *n.* (જસ્ટિસ) ન્યાય; ઇનસાફ.
In-suf-fi'-ci-ent, *adj.* (ઇન્સફિશન્ટ) થોડી.
Mis-di-rect'-ed, *adj.* (મિસડિરેક્ટેડ) આડે માર્ગે-ખોટી રીતે
Ap-plied' (himself), *v.* (ઍપ્લાઇડ) મંડયો. [અપાતી.
To re-move', *inf.* (ટુ-રિમુવ) દૂર કરવાને.
Court of Di-rect'-ors, (કોર્ટ-ઑફ-ડિરેક્ટર્સ) હિંદુસ્તાનની સરકાર પર નજર રાખવા સારૂ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીએ એક સભા બનાવી હતી તે.
Re-duced', *v.* (રિડ્યુસ્ડ) ઓછો-કમી કીધો.
Ex-pens'-es, *n.* (એક્સપેન્સિસ) ખરચ.
Re-form', *n.* (રિફૉર્મ) સુધારો. [લોકપ્રિય.
Un-po-pu-lar, *adj.* (અનૉપ્યુલાર) લોકોને અણગમતો;
Com-plained', *v.* (કૉમ્પ્લેન્ડ) ફરીયાદ કીધી, બડબડયા.
Em'-in-ent, *adj.* (એમિનન્ટ) પ્રખ્યાત; નામાંકિત.
Im-pru-dent, *adj.* (ઇમ્પ્રુડન્ટ) નાદાની ભરેલો; અવિચારી.
Is'-sued, *v.* (ઇશ્યુડ) કહાડયા; કીધા.
Un-just', *adj.* (અનજસ્ટ) ગેરવાજબી.
Bore, *v.* (બોર) ખમ્યો; સહન કીધો. [છાનામાના.
Cen'-sure, *n.* (સેન્શ્યુર) ઠપકો. In si'-lence, ચુપકીથી;
High'-ly, *adv.* (હાઇલિ) ઘણોજ; બહુજ.
Was praised, *v.* (ઉવૉઝ-પ્રેઇઝડ) વખણાયો; વખાણ થયા.
To a-mend', *inf.* (ટુ-ઍમેન્ડ) સુધારવાને.
Suits, *n.* (સુટસ) ફરિયાદી; મુકરદમાં.
Re'-gis-tered, *adj.* (રજિસ્ટર્ડ) નોંધાયલા.
Could de-cide', *v.* (કુડ-ડિસાઇડ) ચુકાદો-ફેસલો કરી શકતી.
Court of ap-peal', (કોર્ટ-ઑફ-ઍપીલ) નિચલી કોરટના ફેસલા વિરૂદ્ધ અરજી કરવાની કોરટ; અપીલ કોરટ.
Set up, *v.* (સેટ-અપ) સ્થાપી.
High Court, (હાઇ-કોર્ટ) સદર અદાલત; વરિષ્ટ ન્યાય સ્થાન.

Allahabad, *n.* (અલ્હાબાહાદ) ગંગા તથા જમનાના સંગંમ પર એક શેહેર છે.
Prin′-ci-pal sud′-der Ameens, (પ્રિન્સિપૅાલ-સદર-અમીન્ઝ) દિવાની ખાતામાં મુનસફથી ચઢતી પાયરીના ઓધ્ધે-
Mi′-nute, *n.* (મિનિટ) યાદીરૂપ લખાણ; ઠરાવ. [દારો.
Ná-tive learn′-ing, (નેટિવ-લર્નિંગ) દેશી વિદ્યા.
Ob′-ject, *n.* (ઑાબ્જેક્ટ) મતલબ; હેતુ.
To pro-mote′, *inf.* (ટુ-પ્રોમોટ) વૃદ્ધિ કરવાનો.
Eu-ro-pé-an knowl′-edge, (યુરોપીયન-નૅાલેજ) યુરોપ ખંડની ભાષા સંબંધી જ્ઞાન.
Through, *prep.* વડે; ની મારફતે.
For-bade′, *v.* (ફૉર્બૅડ) મના કીધી.
Com-mit′-tee, *n.* (કમિટી) વિશેષ મંડળી-સભા.
Pub′-lic in-struc′-tion, (પબ્લિક-ઈન્સ્ટ્રક્શન) કેળવણી
Funds, *n.* (ફંડઝ) થાપણ. [ખાતુ.
O-ri-ent′-al, *adj.* (ઑારિએન્ટલ) પૂર્વ તરફની ભાષાના.
Es-tab′-lished, *adj.* (એસ્ટૅબ્લિશ્ડ) નિમેલા; ઠેરવેલા.
Is car′-ried on, (કૅરીડ) ચાલેછે. [વાનો.
To a-bol′-ish, *inf.* (ટુ-એબૅાલિશ) રદ કરવાનો; કાઢી નાખ-
Cus′-tom, *n.* (કસ્ટમ) રિવાજ; ધારો.
Failed, *v.* (ફેઈલ્ડ) કંઈ વળ્યું નહીં. [મરવું.
Wi′-dow, *n.* (ઉવિડો) વિધવા. Burn′-ing, (બર્નિંગ) બળી
Fú-ne-ral pile, (ફ્યુનરલ-પાઈલ) ચિતા.
Was com-mand′-ed, *v.* (ઉવાઝ-કૅામૅન્ડેડ) ફરમાવેલું હતું.
Sá-cred, *adj.* (સેક્રેડ) પવિત્ર; ધર્મ સંબંધી.
Were grieved (at), *v.* (ઉવેર-ગ્રીવ્ડ) ખેદ પામતા.
Would have stopped, *v.* બંધ પાડયો હોત.
To ex-cité, *inf.* (ટુ-એક્સાઈટ) ઉત્પન્ન કરવાને.
Dis-con-tent′, *n.* (ડિસ્કૅાન્ટેન્ટ) બે દિલી; અસંતોષ.

To wipe away, દૂર કરવાને; કહાડી નાખવાને.
Did he'-si-tate, *v.* (ડિડ-હેઝિટેઈટ) આચકો ખાધો; આ-
  નાકાની કીધી.
To de-clare', *inf.* (ટુ ડિક્લેર) પ્રસિદ્ધ કરવાને; જણાવવાને.
Since his day, તેના વખત પછી. [ગયોછે (ધારો).
Has been purged, *v.* (પર્જડ) સાફ કરાયલુંછે; નિકળી
Hor'-rid, *adj.* (હૉરિડ) કમકમાટ ભરેલો, ત્રાસ ઉપજાવે એવો.
Prac'-tice, *n.* (પૅક્ટિસ) ધારો; રીવાજ. [મરવું તે.
Wi'-dow burn'-ing, (ઉવિડો-બર્નિંગ) વિધવા સ્ત્રીનું બળી
Was sig'-nal-ized, *v.* (ઉવૉઝ-સિગ્નલાઈઝડ) પ્રસિદ્ધ થયું હતું.
In-tro-duc'-tion, *n.* (ઈન્ટ્રૉડક્શન) દાખલ કરવું તે; આરંભ.
Steam'-boats, *n.* (સ્ટીમ-બોટસ) આગબોટો.
To run, *inf.* જવા આવવાને.
Re-put-á-tion, *n.* (રેપ્યુટેશન) આબરૂ; નામ.
Be-nev'-o-lence, *n.* (બિનેવોલન્સ) પરોપકાર બુદ્ધિ.
Idioms:—His opinions were open to dispute,
  તેના વિચારો વાંધા ભરેલા માલમ પડતાં.
Suttee should be punished as a crime, સતી થવું
  એ ગુન્હો છે એમ સમજી શિક્ષા કરવામાં આવશે.

LESSON XLIV.

THE PET LAMB.

Pet lamb, *n.* (પેટ-લૅમ્બ) લાડકવાયું હલવાનનું બચ્ચું.
Dew, *n.* (ડ્યુ) ઝાકલ; ઓસ.
Was fal'-ling, *v.* (ઉવૉઝ-ફૉલિંગ) પડતું હતું.
Be-gan' to blink, *v.* (બિગૅન-ટુ-બ્લિન્ક) પ્રકાશવા લાગ્યા.
Pret'-ty, *adj.* (પ્રિટિ) સુંદર; રમુજી.
Es-pied', *v.* (એસ્પાઈડ) દૂરથી જોયું.
Snow white, *adj.* (સ્નો-ઉવ્હાઈટ) બરફના જેવું સફેત.
Maid'-en, *n.* (મેઈડ્ન) કુમારીકા. At its side, તેની પાસે.

Kine, *n.* (કાઈન) ગાયો. All alone, એકલું; તન્હા.
Slen′-der, *adj.* (સ્લેન્ડર) પાતલા. Cord, *n.* (કૉર્ડ) દોરડું.
Was teth′-ered, *v.* (ઉવૉઝ-ટેથર્ડ) બંધાયલું હતું.
Knee, *n.* (ની) ઘૂંટણ. Did kneel, *v.* ઘૂંટણીએ બેઠી.
While, (ઉહ્વાઈલ) અને. Moun′-tain, *adj.* (માઉન્ટન) [પહાડી.
Meal, *n.* (મીલ) ભોજન.
Beau′-ty rare=rare beauty.
Rare, *adj.* (રેર) ઘણીજ; ઉત્કૃષ્ટ. [ખુબસુરત બાળક.
A child of beauty rare, જેનો જોડો ભાગ્યેજ મળે એવું
Watched, *v.* (ઉવૉચ્ડ) નિહાળીને-લક્ષપુર્વક જોયાં.
Love′-ly, *adj.* (લવ્લિ) વહાલ આવે એવું; લલિત.
Pair, *n.* (પેર) જોડું. Emp′-ty, *adj.* (એમ્પ્ટિ) ખાલી.
Can, *n.* (કૅન) વાડકો. Turned away, (ટર્ન્ડ-અવે) પાછી [ફરી-વળી.
Ere, *adv.* (એર) અગાઉ.
Foot′-steps, *n.* (ફુટસ્ટેપ્સ) પગલાં.
Did stay, *v.* (ડિડ-સ્ટે) અટકાવ્યા.
Ails, *v.* (એઈલ્ઝ) દુઃખ થાયછે.
Young one, (યંગ-વન) જુવાન બચ્ચું.
What ails thee, તને શું દુઃખ થાયછે. [ખેંચેછે.
Why pull so at thy cord, તારી દોરી આમ સા માટે
Is it not well with thee, તને શું સારૂ નથી ?
Board, *n.* (બોર્ડ) ખાવાનું.
Plot of grass, ઘાસ ઉગેલી જમીન (નો ભાગ).
Green, *adj.* (ગ્રીન) લીલું. Rest, *v.* (રેસ્ટ) આરામ લે.
Is't=is it. Ail′-eth, *v.* (એઈલેથ) દુઃખ થાયછે.

LESSON XLV.

Dr. Primrose's House Destroyed by Fire.

ડા. પ્રિમરોઝનું ઘર આગથી બળી ગયું.

De-stroy′-ed, *p. p.* (ડિસ્ટ્રૉયડ) નાશ પામ્યું; બળી ગયું.
Fire, *n.* (ફાયર) આગ. Near, *adv.* (નિયર) ઘણું કરીને; લગભગ.

Mid'-night, *n.* (મિડનાઇટ) મધ્ય રાત્રી, મધરાત. [સ્થિર.
To knock, *inf.* (ટુ-નૉક) ઠોકવું. Still, *adj.* (સ્ટિલ) શાંત;
Si'-lent, *adj.* (સાઇલન્ટ) ચુપ.
Di-lat'-ed, *v.* (ડાઇલેટેડ) ફુલાયું; ઊંચું આવ્યું. [હીં એવું.
Un-ut'-ter-a-ble, *adj.* (અનૂઅટરેબલ) બોલાય-કહેવાય ન-
A-mazé-ment, *n.* (અૅમેઇઝમેન્ટ) આશ્ચર્યતા; અચંબો.
Burst'-ing out, *pr. p.* (બર્સ્ટિંગ-આઉટ) નિકળી આવતા.
Blaze of fire, (બ્લેઇઝ-ઑફ-ફાયર) આગનો ભડકો. [લાલ.
Ap'-er-ture, *n.* (અૅપર્ચર) ફાટ, બાકું, તડ. Red, *adj.* (રેડ
Con-fla-grá-tion, *n.* (કોનફલ ગ્રેશન) આગનુ બળતું.
Gave (outcry), *v.* (ગેઇવ) પડી.
Con-vuls'-ive, *adj.* (કૉન્વલ્સિવ) કંપારી આવે એવી.
Out'-cry, *n.* (આઉટક્રાઇ) બૂમ, ચીસ.
Pavé-ment, *n.* (પેઇવમેન્ટ) ફરસબંધી.
In-sens'-i-ble, *adj.* (ઇન્સેન્સિબલ) બેભાન; બેશુદ્ધ.
A-larmed', *v.* (અૅલાર્મ્ડ) બ્હિવડાવ્યો; ચોંકાવ્યો.
Had been a-sleep', *v.* (અૅસ્લીપ) ઊંઘતો હતો.
Till this, અત્યારલગી-સુધી.
Per-ceiv'-ing, *pr. p.* (પર્સીવિંગ) જોઇને.
Flames, *n.* (ફ્લેઇમ્ઝ) ભડકા, બળતાં.
In'-stant-ly, *adv.* (ઇન્સ્ટન્ટલિ) તતક્ષણ; તરતજ. [નવસ્ત્રા.
Waked, *v.* (વેઇક્ડ) જગાડી. Ná-ked, *adj.* (નેકેડ) નગ્ન;
Wild, *adj.* (વાઇલ્ડ) બાવરા; હાંફલા ફાંફલા.
Ap-pre-hen'-sion, *n.* (અપ્રીહેન્શન) દેહેશત.
Re-called', *v.* (રિકૉલ્ડ) પાછો આણ્યો; પાછો લાવ્યો.
Ang'-uish, *n.* (ઍંગ્વિશ) અતી દુઃખ (મન-શરીરનુ), વેદના
Ob'-jects, *n.* (ઑબ્જેક્ટ્સ) બાબતો, વિષયો, પદાર્થો.
Ter'-ror, *n.* (ટેરર) ભય By this time, આ વખતે.
Had caught, *v.* (હેડ-કૉટ) લીધું-પકડ્યું હતું. Roof, *n.* (રૂફ)
Dwell'-ing, *n.* (ડ્વેલિંગ) ઘર, મકાન. [છાપરૂં.
Part after part, એક પછી એક ભાગ (ઘરનો).
To fall in, *inf.* ટૂટી પડવું.

Ag′-o-ny, *n.* (ઍગોનિ) અતિ ઘણું દુઃખ. As if, જાણે.
En-joyed′, *v.* (એન્જૉયડ) ખુશીથી જોતા-મજા પડતી હોય.
Gazed, *v.* (ગેઇઝડ) એક દૃષ્ટિએ-નજરે જોયું. [આસપાસ.
By turns, (બાઇ-ટર્ન્ઝ) વારા ફરતી. Round, *prep.* (રાઉન્ડ)
Lit′-tle ones, (લિટલ્-વન્ઝ) નાનાં બચ્ચાં-છોકરાં.
Were (not) to be seen, દેખાયા નહીં.
O mi-se-ry, (ઓ-મિઝરિ) અરે! આતે શો ગજબ.
Are burnt to death, બળી મુઆ.
Calm′-ly, *adv.* (કામ્લિ) ધીમે રહીને, નિરાંતે.
That mó-ment, (મોમેન્ટ) તેજ ક્ષણે-વખતે. [ઘરમાં; અંદર.
Babes, *n.* (બેઇબ્ઝ) બચ્ચાં. With-in′, *prep.* (ઉવિધિન)
Were a-waked′, *v.* (ઉવેર-અવેઇક્ડ) જાગી ઉઠયા હતા.
Rush′-ing, *pr. p.* (રશિંગ) ધુસીને; ધસ્યા ધસ્યા જઇને.
Burst′-ing, *pr. p.* (બર્સ્ટિંગ) જોરથી ભાંગીને; તોડીને.
Cham′-ber, *n.* (ચેઇમ્બર) ઓરડી.
Were con-fined′, *v.* (ઉવેર-કૉન્ફાઇન્ડ) ગોંધાયલા હતા.
Pa-pá, *n.* (પૅપા) બાપ. Lay, *v.* (લે) સૂતા હતા.
Snatched, *v.* (સ્નૅચ્ડ) ઝટ લઇ આવ્યો.
As fast as pos′-si-ble, જેમ બન્યું તેમ જલદીથી.
Just as, જેવો. Was got out, બહાર નિકળ્યો-આવ્યો.
Hold′-ing up, *pr. p.* (હોલ્ડિંગ-અપ) પકડીને, લઇને.
Pos-ses′-sion, *n.* (પઝેશન) માલમતા; માલમિલ્કત.
(let) Pé-rish, *v.* (પેરિશ) નાશ થાઓ; બળીજાઓ.
Have saved, *v.* (હૅવ-સેઇવ્ડ) બચાવ્યો છે.
Trea′-sures, *n.* (ટ્રીઝયુર્ઝ-ટ્રેઝર્ઝ) ખજાનો; દોલત (બચ્ચાં)
My dear′-est, (ડીયરેસ્ટ) મારી અતિપ્યારી (બઇરી).
Dar′-lings, *n.* (ડાર્લિંગ્ઝ) વાહાલા-પ્યારા છોકરાં.
Clasped, *v.* (ક્લૅસ્પ્ડ) વળગ્યા, બાઝયા.
To share, *inf.* (ટુ-શેર) ભાગ લેતા; સામેલ થતા.
Trans′-port, *n.* (ટ્રાન્સપોર્ટ) અત્યાનંદ; હર્ષ. [ઠોકવા લાગ્યો.
Idioms:—I came to knock at my door, આવીને બારણા
I saw the house bursting out in a blaze of fire, મેં ઘર-
માંથી એકદમ આગના ભડકા નિકળતા જોયા.

Recalled me to life, મને શુદ્ધિ-ભાન આવ્યું.

It was only to objects of new terror, તથાપી નવી ધારતી ઉત્પન્ન થાય તેવી વસ્તુ નજરે પડી. [નહીં.

Nothing could have stopped me, હું કસાથી પણ અટકત

The flames were catching the bed, બિછાનુ સળગવાની તૈયારીમાં હતું.

LESSON XLVI.

MEN WHO HAVE RISEN. ઊચી પદ્વિ પામેલા પુરૂષો વિશે.

Have ris′-en, *v.* (હૅવ-રિઝન) ઊચી પદ્વિએ ચઢેલા-ને પામ્યા [છે.

Sim′-ple, *adj.* (સિમ્પુલ) હલકો; સાધારણ.

Vicé-roy, *n.* (વાઇસરૉય) સૂબો; રાજ્યપ્રતિનિધિ.

Span′-ish Ame′-rica,(સ્પૅનિશ-અમેરિકા)સ્પેનના તાબાનો [અમેરિકા ખંડ.

Ar-til′-le-ry, *n.* (આર્ટીલરિ) તોપખાનું.

Ar′-bit-er, *n.* (આર્બિટર) લવાદ; અમીન.

Stephenson, *n.* (સ્ટીવન્સન) નામ છે.

En-gin-eer′, *n.* (એન્જિનીયર) યંત્રકાર; યંત્ર ચલાવનાર; [ઇજનેર.

Gregory VII, *n.* (ગ્રેગરી-ધ-સેવન્થ) સાતમો ગ્રેગરિ.

Popes, *n.* ખ્રિસ્તી ધર્મના રોમન કૅથોલિક પંથના આચાર્યો.

Pope Adrian VI, (પોપ-ઍડ્રિયન-ધ-સિક્સ) છઠ્ઠો પોપ એડ્રીઅન.

Em′-in-ent, *adj.* (એમિનન્ટ) પ્રખ્યાત; નામાંકિત.

Can′-dles, *n.* (કૅન્ડલ્ઝ) મીણબત્તી.

Was forced, *v.* (ઉવૉઝ-ફોર્સ્ડ) ફરજ પડતી હતી.

Street-lamps, *n.* (સ્ટ્રીટ-લૅમ્પ્ઝ) મહલ્લાના દીવા.

Ben Johnson, *n.* (બેન-જૉન્સન) નામ છે.

Brick′-lay-er, *n.* (બ્રિકલેઅર) કડિયો.

Betook (himself), *v.* (બિટુક) મંડયો; લાગ્યો.

Fá-vour-ite, *n.* (ફેવરિટ) માનીતો.

Poet Laureate, (પોએટ-લૉરિયેટ) રાજ્ય કવિ.

Is bú-ried, *v.* (ઇઝ-બેરીડ) દટાયો છે; ભૂમીદાહ કર્યો છે.

Westminster Abbey, (ઉવેસ્ટમિન્સ્ટર-ઍબી) વેસ્ટમિન્સ્ટરનો મઠ (અહીંઆ પાદશાહી કુટુંબના તથા મ્હોટા નામાંકિત પુરૂષો દાટવામાં આવેછે).

Sir Edmund Saunders,(સર-એડ્મન્ડ-સૉન્ડર્સ)નામ છે.
Be-gan' life, (બિગૅન-લાઇફ) ધંધો કરવા માંડયો.
Er'-rand-boy, *n.* (એરન્ડ-બૉય) સંદેશા લઇજનાર.
Law'-yers, *n.* (લૉયર્ઝ) વકીલ. Rose to be, થયો.
Chief Justice, (ચીફ-જસ્ટિસ) મુખ્ય-વડો ન્યાયાધીશ.
Court of King's Bench, વિલાયતમાં કાયદા પ્રમાણે ફે-
સલા કરનારી વડિલ કોરટ. [આવેછે.
Are cit'-ed, *v.* (આર-સાઇટેડ) આધાર-પ્રમાણ લેવામાં
Re-spect', *n.* (રિસ્પેક્ટ) માન; સન્માન.
Books on law, કાયદાના પુસ્તકો.
Edward Sudgen, (એડવર્ડ-સડન) નામ છે.
Picked up, *v* (પિકડ-અપ) મેળવ્યું; લીધું.
Bar'-ris-ter, *n.* (બૅરિસ્ટર) પહેલા વર્ગનો વકીલ; બારિસ્ટર.
Sur-pass'-ed, *v.* (સર્પાસ્ડ) હઠાવ્યા; (ચઢીઆતો થયો).
Ri'-vals, *n.* (રાઇવલ્ઝ) હરીફ; પ્રતિસ્પર્ધી.
Lord St. Leonards, (લાર્ડ-સેન્ટ-લ્યૅાનર્ડ્ઝ) નામ છે.
Held, *v.* (હેલ્ડ) ભોગવ્યા.
High post, (હાઇપોસ્ટ) મ્હોટો ઓહ્દો. [મુખ્ય ન્યાયાધીશ.
Chan'-cel-lor, *n.* (ચૅન્સેલર) વિલાતયમાં સર્વોપરી કોરટનો
John Hunter, *n.* (જૉન-હન્ટર) નામ છે.
Sur'-geons, *n.* (સર્જન્ઝ) શસ્ત્રવૈદ્ય.
Ap-pren'-tice, *n.* (ઍપ્રેન્ટિસ) શીખાઉ. [નાર.
Cab'-in-et mak'-er, *n.* (કૅબિનેટ-મેઇકર) કબાટ બનાવ-
O-rá-tion, *n.* (ઑરેશન) ભાષણ.
In hon'-our of him, તેને માન આપવાને.
Is de-liv'-ered, *v.* (ઇઝ-ડિલિવર્ડ) આપવામાં આવેછે.
An'-nu-al-ly, *adv.* (ઍન્યુઅલિ) દરવર્ષે; વર્ષોવર્ષ.
Mé-di-cal men, (મેડિકલ-મેન) વૈદકશાની પુરૂષો;વૈદકશાસ્ત્ર
John Harrison, *n.* (જૉન-હૅરિસન) નામ છે. [જાણનારા.

Time-keep'-er, *n.* (ટાઇમ-કીપર) કાળયંત્ર; કાલમાન.
Suf-fi'-ci-ent-ly, *adv.* (સફીશ્યન્ટલિ) સંપૂર્ણ રીતે.
Cor-rect', *adj.* (કરેક્ટ) ખરો; બરોબર.
To de-ter'-mine, *inf.* (ટુ-ડિટર્મિન) નક્કી કરવાને; માપ-
Lon'-gi-tude, *n.* (લૉન્જિટ્યૂડ) રેખાંશ. [વાને.
In-gé-ni-ous, *adj.* (ઇન્જીન્યસ) શોધક બુદ્ધિનો; વિચક્ષણ.
Taught (himself), *v.* (ટૉટ) શીખ્યો. [કામ.
Watch-mak'-ing, (વૉચ-મેકિંગ) ઘડિયાળ બનાવવાનું
Ad'-mi-ral Benbow, (ઍડ્મિરલ-બેન્બો) દરિયાઈ સેના-
Ná-val, *adj.* (નેવલ) દરિયાઈ. [પતિ બેન્બો.
Cab'-in boy, *n.* (કૅબિન-બૉય) વહાણમાં હજુરીઓ.
Dalton, *n.* (ડૉલ્ટન) નામ છે.
Chem'-ist, *n.* (કેમિસ્ટ) રસાયન શાસ્ત્રી; રસાયન વિદ્વાન.
A-tom'-ic the'-o-ry, (ઍટૉમિક-થીઅરિ) પરમાણું શાસ્ત્ર.
Hum'-ble, *adj.* (હમ્બલ) ગરીબ. [નામ છે.
Sir Jamsetji Jeejibhoy, (સર-જમસેટજી જિજીભાઈ)
Deal'-er, *n.* (ડીલર) વેપારી. Head, *n.* (હેડ) ઉપરી.
Found'-er, *n.* (ફાઉન્ડર) સ્થાપન કરનાર.
Parsis, *n.* (પાર્સીઝ) પારસી લોકો.
Did owe, *v.* (ડિડ-ઓ) દેવાદાર થયા.
El-e-vá-tion, *n.* (એલીવેશન) ઉંચી પદ્વી; મ્હોટો દરજ્જો.
Luck, *n.* (લક) નસીબ; ભાગ્ય.
Pá-trons, *n.* (પેટ્રન્ઝ) મુરબ્બી; આશ્રય આપનાર.
Fá-vours, *v.* (ફેઇવર્ઝ) ફળે છે; મદદ કરે છે.
Strong, *n.* (સ્ટ્રૉંગ) મ્હેનતુ-ઉદ્યોગી માણસો.
Æsop's fa-ble, (ઇસપ્સ-ફેબલ) ઇસપનીતિ; ઇસપની કથા.
Fa'-bu-lists, *n.*(ફૅબ્યુલિસ્ટસ)કલ્પિત વાત રચનારા-જોડનારા.
Cart'-man, *n.* (કાર્ટમૅન) ગાડીવાન.
Prayed, *v.* (પ્રેઇડ) પ્રાર્થના-સ્તુતિ કીધી.
Hercules, *n.* (હર્ક્યુલીસ) બળદેવ.

To help, *inf.* (ટુ-હેલ્પ) ટેકો દેવાને-આપવાને. [તિરસ્કાર્ય.
Cart, *n.* (કાર્ટ) ગાડી. Ditch, *n.* (ડિચ) ખાઈ; (કાદવ).
Was stick'-ing, *v.* (વૉઝ-સ્ટિકિંગ) ચોંટી ગઈહતી.
Re-buked', *v.* (રીબ્યૂક્ડ) ઠપકો દીધો.
Ar'-chi-tect, *n.* (આર્કિટેક્ટ) ઘડનાર.
Il-lus'-tri-ous, *adj.* (ઈલસ્ટ્રિયસ) પ્રખ્યાત; નામાંકિત.
Samuel Johnson, (સૅમ્યુઅલ-જોન્સન) નામ છે.
Toiled, *v.* (ટૉઈલ્ડ) અતિશ્રમ લીધો; ઘણી મહેનત લીધી.
Dic'-tion-a-ry, *n.* (ડિક્શનરિ) શબ્દાર્થ કોશ.
All the while, તે સઘળો વખત.
Pó-ver-ty, *n.* (પૉવર્ટિ) દરિદ્રતા; નિર્ધન અવસ્થા. [ફોકટ.
Sought, *v.* (સૉટ) શોધ્યો; યત્ન કીધું. In vain, વૃથા;
Pro-tec'-tion, *n.* (પ્રોટેક્શન) આશ્રો; આધાર; મદદ.
To be called, કેહેવડાવવાને. [આપનાર; વિદ્યાશ્રિત.
Pá-tron of let'-ters, (પેટ્રન-ઑફ-લેટર્ઝ) વિદ્યાને ટેકો
Ap-peared', *v.* (ઍપીયર્ડ) બહાર પડી; પ્રગટ થઈ.
Pá-tron-age, *n.* (પેટ્રૉનેઈજ)આશ્રય; સ્હાયો.
Could have been, થાત (મ્હોટો માણસ). [નથી.
Dif'-fer, *v.* (ડિફર) જુદા પડેછે; વિચારને મળતા આવતા
Hu-mané, *adj.* (હ્યુમેઈન) દયાવંત; દયાળુ.
Stern, *adj.* (સ્ટર્ન) કરડો, સખત; નિર્દય.
De-vote' (themselves), *v.* (ડિવોટ) મંડેછે; મચેછે.
A'-like, *adj.* (ઍલાઈક) સરખા; સમાન.
Hard-work'-ers, *n.* (હાર્ડ-ઉવર્કર્ઝ) સખત મેહેનત કરનારા.
Re-ly', (રીલાઈ) ભરોસો રાખેછે.
Re-sem'-bles, *v.* (રિઝેમ્બલ્ઝ) મળતો આવેછે.
High in rank, મ્હોટી પદ્દીના.
Left (affairs), *v.* (લેફ્ટ) સોંપતા (કામકાજ).
Mi'-nis-ters, *n.* (મિનિસ્ટર્ઝ) પ્રધાનો; દીવાન.

Must(not)be de-ceived, *n.* (ડિસીવ્ડ) ઠગાવવું નહીં જોઈએ.
Con-tempt′-i-ble, *adj.* (કૉન્ટેમ્પ્ટિબલ) ધિક્કારવા જોગ;
Feed on, *v.* (ફીડ) નિર્વાહ-ગુજરાન ચલાવેછે.
Rot′-ten-ness, *n.* (રૉટનનેસ) સળો; સડો.
Will pass away, નાશ થાયછે.
Idioms:—Stephenson was born a labourer,
 સ્ટીવન્સન એક મજુરનો છોકરો હતો. [મંડયો.
He betook himself to learning, તે વિદ્યાભ્યાસ કરવા
To what did these eminent men owe ther ele-
 vation, શાથી આ નામાંકિત પુરૂષો ચઢતી પદીને પામ્યા.
Fortune favours the strong, મ્હેનતુને નસીબ ફળેછે.

LESSON XLVII.

PATIENCE.

Pá-ti-ence, *n.* (પેશન્સ) ખામોશ; ધીરજ.
Pá ti-ent, *adj.* (પેશન્ટ) સહનશીલ; ધૈર્યવાન.
In′-ju-ries, *n.* (ઇન્જ્યૂરીઝ) દુઃખ; ઇજા. [ખોટ.
Want of coú-rage, (વૉન્ટ-ઑફ્-કરિજ) હિંમતની ખામી-
Form′-er, *adj.* (ફૉર્મેર) આગલા; પેહેલા.
Chap′-ter, *n.* (ચૅપ્ટર) પ્રકરણ; ભાગ.
Pre-sent′-ed, *v.* (પ્રીઝેન્ટેટ) આવતી; માલમ પડતી.
Called it forth, *v.* (કૉલ્ડ-ફૉર્થ) તે (હિંમત) દેખાડવી પડતી.
Un′-der whose arm, જેના બાહુ નીચે, જેના આશ્રય તળે.
Shel′-ter, *n.* (શેલ્ટર) આશ્રય; રક્ષણ.
Did a-risé, *v.* (ડિડ-એરાઇઝ) ઉત્પન્ન થતું. [શુદ્ધિ, ગાફેલી.
In-sens′-i-bil″-i-ty, *n.* (ઇન્સેન્સિબીલિટિ) બેભાનપણું; બે-
Ob-tusé-ness, *n.* (ઑબ્ટ્યુસનેસ) મંદપણું; જડપણું.
In-tel-lect′-u-al, *adj.* (ઇન્ટેલેક્ટ્યૂઅલ) મનની.
Parts, *n.* (પાર્ટ્સ) બુદ્ધિ; શક્તિ.
Feel′-ing-ly, *adv.* (ફીલિંગ્લિ) અસરકારકરીતે, તીખાસથી.
Plá-cid, *adj.* (પ્લૅસિડ) શાંત; સૌમ્ય. [વઢકણા.
Ná ture, *n.* (નેચર) સ્વભાવ. Jar′-ring, *adj.* (જારિંગ) વિરૂદ્ધ,

El′-e-ment, *n.* (એલીમેન્ટ)તત્વ, અંસ.
Was mixed up, *v.* (મિક્સ્ડ) મિશ્ર થયલું હતું.
Scarce (ly), *adv.* (સ્કેર્સલિ) ભાગ્યેજ. [બંગલેવાને.
To re-tá-li-ate, *inf.* (ટુ-રિટેલિયેટ) બદલોવાળવા–લેવાને;
At din′-ner, (ઍટ-ડિનર) ભોજન વખતે; જમતી વેળા.
O-ver-grown′ one, (ઓવરગ્રોન) ઘણી ઘરડી માખી.
Had buzzed, *v.* (હૅડ-બઝડ) ગુણગુણ કીધું હતું. [કીધો હતો.
(had) Tor-ment′-ed, *v.* (ટૉર્મેન્ટેડ) દુ:ખ દીધું હતું; હેરાન
In′-fi-nite, *adj.* (ઇન્ફિનિટ) ઘણાક અતિશય.
Sash, *n.* (સેશ) બારીનુ ચોકઠું.
O′-pen-ing, *pr. p.* (ઓપનિંગ) ખુલ્લી કરીને.
To let es-capé, *inf.* (ટુ-લેટ-એસ્કેઇપ) ઉડીજવાને.
Dé-vil, *n.* (ડેવિલ) ભૂત; પિશાચ; બલા. [વાને.
Get thee gone, તું નિકળ-જા. To hold, *inf.*(ટુ-હોલ્ડ) રાખ-
Wide, *adj.* (ઉવાઇડ) મ્હોટી. [દુર માણસ હતો.
Idioms :—He was a man of courage, તે હિંમતવાન-બહા-
I will not hurt a hair of thy head, તારા માથાનો વાળ પણ
હું વાંકો નહી કરૂં.
Where just occasions presented, યોગ પ્રસંગ આવે ત્યારે.

LESSON XLVIII.

The Pet Lamb.

Hast for-got′, *v.* (હૅસ્ટ-ફૉર્ગૉટ) ભુલી ગયુંછે. [ટોળાં.
Far away, (ફાર-અવે) ઘણે દૂર. Flocks. *n.* (ફ્લૉક્સ) ઘેટાના
Wert own′d, *v.* (ઉવેર્ટ-ઓન્ડ) ધણી કરાયો; (ધણી થયો).
From thy side, તારી પાસેથી.
For ev′-er-more, (એવરમોર) હમેશાને માટે; સદા.
In pi′-ty, (ઇન-પિટી) દયાથી; દયા આવી તેથી.
Bless′-ed, *adj.* (બ્લેસેડ) સુખી; સુખરૂપ.
Whith′-er, *adv.* (હવિધર) ક્યાં; કઇ જગોએ.
Wouldst roam, *v.* (ઉવુડસ્ટ–રોમ) રખડત; ભટકત.
Nurse, *n.* (નર્સ) પાલન કરનાર; ઉછેરનાર (કુમારિકા).
Dam, *n.* (ડૅમ) મા (જનાવરની).
Did yean, *v.* (ડિડ-ઇન) જન્મ આપ્યો.

Kind'-er, *adj.* (કાઇન્ડર) વધારે માયાળુ.
Is work'-ing, *v.* (ઇઝ-ઉવર્કિંગ) અસર કરેછે.
Be-liké, *adv.* (બિલાઇક) કદાચ. Alas, (ઍલાસ) અફસોસ.
Fear'-ful, *adj.* (ફીઅરફુલ) ભયંકર, તોફાની. [રમત.
Brooks, *n.* (બ્રુક્સ) નાળાં. Pas'-time, *n.* (પૅસ્ટાઇમ) ગમત;
Roar, *v.* (રોર) ગર્જના કરેછે. Prey, *n.* (પ્રે) શિકાર.
Need'st (not) dread, (નીડસ્ટ-નૉટ-ડ્રેડ) બ્હિવું નહીં.
Rá-ven, *n.* (રેવન્) જંગલી કાગડો. Hard by, પાસે; નજીક.
Bleat, *v.* (બ્લીટ) બેં બેં કરવું. Pull, *v.* (પુલ) ખેંચે છે.
At break of day, મળસકું; પ્રાતઃકાળ; વાણું [હતો નહીં.
Idioms:—Thou wert owned by none, તારો ધણી કોઇ
A blessed day for thee, તારે માટે તે સુખી દિવસ હતો.
'tis thy mother's heart, તે તારી મા ઉપરનો પ્યાર છે.

Outline Geography of the World.

૧ **ભૂગોળવિદ્યા**-જેથી પૃથ્વીની સપાટી વિશે જ્ઞાન મળે-છે, તેને ભૂગોળ વિદ્યા કહેછે.

૨ **પૃથ્વી**-પૃથ્વી ગોળાકારછે; પણ તેની ખરી આકૃતિ ઉત્તર દક્ષિણ સ્હેજ ચપટી ગોળછે.

૩ **ખંડ**-જમીનના જે મોટા ભાગમાં ઘણા દેશો આવેલા હોય તેને ખંડ કહેછે.

૪ **દ્વીપ**-જે જમીનના ભાગની ચારે બાજુએ પાણી હોય તેને બેટ કે દ્વીપ કહેછે; જેમકે આયર્લંડ, ન્યુગીની.

૫ **દ્વીપકલ્પ**-જે જમીનના ભાગની ત્રણે બાજુએ પાણી હોય તેને દ્વીપકલ્પ કહેછે ; જેમકે હિંદુસ્તાન, ઇટલી.

૬ **સંયોગીભૂમી**-જે જમીનનો સાંકડો ભાગ જમીનના બે મોટા ભાગને જોડેછે તેને સંયોગીભૂમી કહેછે ; જેવીકે સુએઝની અને પનામાની.

૭ **ભૂશીર**-જમીનની જે અણી લાંબી થઇને સમુદ્રમાં ગએલી હોય તેને ભૂશીર કહેછે; જેવોકે ગુડહોપ અને લાંડસએન્ડ.

૮ પર્વત– જમીનના વિશેષ ઉંચા ભાગને પર્વત કહેછે; જેવોકે હિમાલય, આલ્પ્સ.

૯ મહાસાગર– પાણીના વિશેષ મ્હોટા ભાગને મહાસાગર કહેછે; જેવો કે હિંદી, આટ્લાંટિક.

૧૦ સમુદ્ર– મહાસાગર કરતાં પાણીના નાના ભાગને સમુદ્ર કહેછે; જેવો કે રાતો, કાળો.

૧૧ અખાત– જમીન ઉપર પાણીના લાંબા ગયલા ફાંટાને અખાત કહેછે; જેવોકે ઈરાની.

૧૨ ઉપસાગર– પહોળા મ્હેંડાના અખાતને ઉપસાગર કહેછે, જેવોકે બિસ્કનો ઉપસાગર.

૧૩ સામુદ્રધુનિ– પાણીના બે મોટા ભાગને સાંધનારા પાણીના નાનાભાગને સામુદ્રધુનિ કહેછે; જેવીકે જીબ્રાલ્ટરની સા.

૧૪ સરોવર– જમીનથી વીંટલાયલા પાણીના ભાગને સરોવર કહેછે; જેવું કે સુપીરિયર.

૧૫ નદી–મીઠાપાણીનો જે પ્રવાહ પર્વતમાંથી કે સરોવરમાંથી નિકળીને સમુદ્રને મળેછે તેને નદી કહેછે; જેવી કે નાઈલ, આમેઝોન, ટેમ્સ.

૧૬ મુખ– જ્યાંથી નદી નિકળેછે તેને મુખ કહેછે

પૃથ્વીપર ચાર ખંડ છેઃ– યૂરપ, એશિયા, આફ્રિકા (જુની દુનિયા) અને અમેરિકા (નવી દુનિયા); એ શિવાય ઓસ્ટ્રેલેશિયા એ પાંચમો ખંડ ગણાયછે.

૧ એશિયા ખંડ.

સીમાઃ–ઊત્તરે–ઉત્તર મહાસાગર; પૂર્વે પાસીફિક મહાસાગર; દક્ષિણે–હિંદિ મહાસાગર; પશ્ચિમે–યુરપ ખંડ, ભૂમધ્ય સમુદ્ર, અને રાતો સમુદ્ર.

દેશોઃ–ઉત્તરે–૧ રશ્યા અથવા સૈબીરિયા–મુખ્ય શેહેર ટોબોલસ્ક અર્ટિશ નદીને કાંઠે; ઓકોટસ્ક મુખ્ય બંદર અને વેપારનું સ્થળ છે; અને ટિફ્લિસ.

૨ પશ્ચિમેઃ– તુર્કસ્થાન– મુખ્ય શેહેર સ્મર્ના ઈજીઅન સમુદ્રને કાંઠે; અલેપ્પો, ડમાસ્કસ, બગદાદ, અને બસરા એ બંદર અને વેપારનું સ્થળ છે.

૩ **અર્બસ્તાન**- મુખ્ય શેહેર મક્કા (મહમદની જન્મ ભૂમી); મદીના, મોખ્મા, મશ્કત, અને એડન એ મુખ્ય બંદર.

૪ **મધ્યમાં**:- **ઈરાન**-મુખ્ય શેહેર તેહેરાન; ઈસ્ફહાન, શિરાઝ, યેસ્ડ, અને એસ્ટ્રાબાડ.

૫ **આફગાનીસ્તાન**- મુખ્ય શેહેર કાબૂલ કાબૂન નદીને કાંઠે, હેરાટ, કંદહાર, જલાલાબાદ, અને ગઝની.

૬ **બલુચીસ્તાન**- મુખ્ય શેહેર એલાટ.

૭ **સ્વતંત્રતાતાર**- મુ. શેહેર બોખારા; વેપારનું ખીવ, સમરકંદ, અને તાશ્કંદ (સ્થળ).

૮ **ટિબેટ**- મુ. શેહેર લાસા સાંપુ નદીને કાંઠે.

૯ **ચિનાઈતાતાર** મુ. શેહેર યાં ડ યાંકંડ નદી ઉપર; અને કાશગર વેપારનું સ્થળ છે.

૧૦ **પૂર્વે**:- **ચીન**- મુ. શેહેર પેકિન પીહો નદીને કાંઠે; નેનકિન યાંગ્સીક્યાંગ નદીને કાંઠે; કંતાન મુ. બંદર, મકાઉ, અને હોંકાંગ એ અંગ્રેજને તાબે છે.

૧૧ **જાપાન**- મુ. શેહેર જેદ્દો, અને મિયાકો.

૧૨ **દક્ષિણે**:- **સીઆમ**- મુ. શેહેર બાંકોક મીનામ નદીને કાંઠે.

૧૩ **બ્રહ્મદેશ**- મુ. શેહેર મનડેલે ઈરાવતી નદીને કાંઠે; રંગૂન, આવા, પેગુ, અને ચિતાગાંગ

૧૪ **હિંદુસ્તાન**- મુખ્ય શેહેર કલકત્તા હુગલી નદીને કાંઠે; બનારસ, અલ્હાબાદ, લખનો, આગ્રા, દિલ્હી, લાહોર, અને મુંબઈ. (હિંદુસ્તાનનું જૂદું વર્ણન જુવો).

પર્વતો:- **હિમાલય**-હિંદુસ્તાનની ઉત્તરે; **આલ્ટાઈ** સૈબીરિયાની દક્ષિણે; **કોકેસસ** કાળા અને કાસ્પીઅન સમુદ્રની વચ્ચે; **તોરસ** અને **લેબેનન** તુર્કસ્તાનમાં; **યૂરલ** એશિયા અને યુરપની વચ્ચે; **સીનાઈ** અર્બસ્તાનમાં; અને **હિંદુકુશ** હિમાલયની પશ્ચિમે છે.

દ્વીપકલ્પ-**એશિયા** માઈનર, કાળા સમુદ્ર અને લીવાન્ટની

વચ્ચે; અર્બસ્તાન, રાતાસમુદ્ર અને ઈરાની અખાતની વચ્ચે; હિંદુસ્તાન, અરબી સમુદ્ર અને બંગાળાના અખાતની વચ્ચે; કોરીઆ પીલા અને જાપાની સમુદ્રની વચ્ચે; કામસ્ચાટકા સૈબીરિયાની પૂર્વે; ક્રોની સંયોગી ભૂમી મલાખા અને સીઆમને જોડે છે.

ભૂશીરો:-સેવેરો-અથવા ઉત્તર ભૂશીર, સૈબીરિયાની ઉત્તરે; પૂર્વ ભૂશીર, સૈબીરિયાની પૂર્વે; લોપાટકા, કામસ્ચાટકાની દક્ષિણે; કેમ્બોડિયા, આનામની દક્ષિણે; નીગ્રેસ, પેગુની દક્ષિણે; રોમાનિયા, મલાયાની દક્ષિણે; કન્યા કુમારી, હિંદુસ્તાનની દક્ષિણે; બાબા, એશિયા માઈનરની પશ્ચિમે; અને રાસલહદ, અર્બસ્તાનની પૂર્વે છે.

ટાપુઓ:-નોવાઝેમ્બ્લા ઉત્તર મહાસાગરમાં; સાઈપ્રસ અને રોડસ ભૂમધ્યસમુદ્રમાં; સોકોટ્રા અરબીસમુદ્રમાં; લંકા, લક્ષદ્વિપ, અને માલદ્વિપ હિંદી મહાસાગરમાં; આન્ડામાન અને નિકોબાર બંગાળાના અખાતમાં; સીંગાપોર અને પીનાંગ હિંદી અને પાસીફિક મહાસાગરની વચ્ચે; હિંદીઆર્કીપેલેગો એમા સૌથી મોટા સુમાત્રા, બોરનીઓ, જાવા, સીલેબીસ, ફીલીપાઈન અને મસાલાના બેટો; હેનાન, મકાઓ, હોંકોંગ અને ફોરમોઝા ચીનાઈ સમુદ્રમાં; જાપાની બેટો (નીફોન, જેસો, અને ક્યુસ્યુ) પાસીફિક મહાસાગરમાં; સગેલીઅન કોરીઆની પૂર્વે; અને કચુરાઈલ ટાપુઓ કામસ્ચાટકાની દક્ષિણે છે.

સામુદ્રો:- ઓકોટસ્કોનો સમુદ્ર સૈબીરિયાની પૂર્વે: કામસ્ચાટકાનો સમુદ્ર કામસ્ચાટકા અને અમેરિકાની વચ્ચે; જાપાની સમુદ્ર જાપાન અને ચીનાઈ તાતારની વચ્ચે; પીલો સમુદ્ર કોરીઆ અને ચીનની વચ્ચે; ચીનાઈ સમુદ્ર ચીનની દક્ષિણે; અરબી સમુદ્ર અરબસ્તાન અને હિંદુસ્તાનની વચ્ચે; રાતો સમુદ્ર અર્બસ્તાન અને આફ્રિકાની વચ્ચે; અને લીવાન્ટ ભૂમધ્ય સમુદ્રનો પૂર્વ ભાગ છે.

અખાત અને ઉપસાગરો:- ઓબીનો અખાત ઉત્તર મહાસાગરમાં; તાતારનો અખાત સગેલીઅન અને તાતારની વચ્ચે; ટોંકવીનનો અખાત કોચીન-ચીનની વચ્ચે; **સીઆમનો** અખાત સીઆમ અને કોમ્બોડીઆની વચ્ચે; હિંદીમહાસાગરમાં, બ્રહ્મ દેશની દક્ષિણે માર્ટાબાનનો અખાત; બંગાળાનો અખાત હિંદુસ્તાનની પૂર્વે; મનારનો અખાત હિંદુસ્તાન અને લંકાની વચ્ચે; ખંભાત અને કછનુ અખાત હિંદુસ્તાનની પશ્ચિમે; અને ઇરાની અખાત અર્બસ્તાન અને ઇરાનની વચ્ચેછે.

સામુદ્રધુની:- બાબલમાંદેબ, રાતાસમુદ્ર આગળ; **ઓરમજ,** ઇરાની અખાત આગળ; **પાકની** સામુદ્રધુની, લંકા અને હિંદુસ્તાનની વચ્ચે; **મલાકા,** મલાકા અને સુમાત્રાની વચ્ચે; **સાંડા** સુમાત્રા અને જાવાની વચ્ચે; **મકાસાર,** બોરનીઓ અને સીલેબીસની વચ્ચે; **બેહેરીંગ** એશિયા અને અમેરિકાની વચ્ચે; અને ઉવેઈગાટસ નોવાઝેમબ્લા અને સૈબીરિયાની વચ્ચેછે.

સરોવરો:- કાસ્પીઅન સમુદ્ર ઇરાનની ઉત્તરે છે; આરલ, તાતારમાં છે; બેઇકલ સરોવર સૈબીરિયામાંછે; વાનસરોવર તુર્કસ્તાનમાં છે; મૃત્યુ સરોવર જૂડીઆમાંછે, ટોંકીંગ સરોવર ચીનમાં છે; માન સરોવર અને રાવણહ્રદ ટિબેટમાં છે.

નદીઓ:-ઓબી, એનીસી, અને લીના સૈબીરિયામાં; આમુ અને સગેલીઅન ચીનાઇ તાતારમાં; હોઆંગહો અને યાંગસીકયાંગ ચીનમાં; ઇરાવતી બ્રહ્મદેશમાં; બ્રહ્મપુત્રા, ગંગા, સિંધુ, મહાનદી, ગોદાવરી, કૃષ્ણા, અને નર્મદા હિંદુસ્તાનમાં; સીહોન અને આમુ સ્વતંત્રતાતારમાં; યુક્રેટીસ અને ટૈગ્રીસ તુર્કસ્તાનમાં છે.

હિંદુસ્તાન.

સીમા:-ઊત્તરે હિમાલય પર્વત; પૂર્વે બ્રહ્મ દેશ અને બંગાળાનો અખાત; દક્ષિણે હિંદી મહાસાગર; પશ્ચિમે અરબ્બી સમુદ્ર, બલુચીસ્તાન, અને અફગાનીસ્તાન.

પર્વતો:-હિમાલય દુનિયામાં સૌથી ઉંચો હિંદુસ્તાનની ઉત્તરે છે; શિવાલીક સતલજ અને ગંગા નદીની વચ્ચે છે; વિંધ્યા નર્મદા નદીની ઉત્તરે છે; સાત પૂડા નર્મદા નદીની દક્ષિણે છે; પૂર્વ અને પશ્ચિમ ઘાટો;નીલગીરી પર્વત એ પૂર્વ અને પશ્ચિમ ઘાટોને સાંધેછે

ભૂસીશેઃ-કન્યા કુમારિ હિંદુસ્તાનની દક્ષિણે; કાલીમીર ટ્રાનક્વીબારની દક્ષિણે; અને પાલમાયરા ઓરીસામાં છે.

દ્વીપકલ્પોઃ-કછ સિંધની દક્ષિણે; કાઠીઆવાડ અને ગુજરાત એ ખંભાત અને કછના અખાતની વચ્ચે છે.

ટાપુઓઃ-અરબ્બી સમુદ્રમાં દીવ,સાસ્તી, અને મુંબઈ; બંગાળાના અખાતમાં રામેશ્વર; હુગલીના મુખ આગળ સગર બેટ.

સરોવરોઃ-વલનર એ કાશમીરમાં છે; મંચુર એ સિંધમાં છે; શંભર અજમેરની ઉત્તરે છે; અને ચીલ્કા એ ઓરીસામાંછે.

મુખ્ય નદીઓ :- બ્રહ્મપુત્રા હિમાલય પર્વતની ઉત્તરેથી નિકળીને ગંગા નદીના પૂર્વ ફાંટાને મળી, આસામ અને બંગાળામાં થઈ, બંગાળાના અખાતને મળેછે; ગંગાનદી તથા હુગલી હિમાલયની દક્ષિણેથી નિકળી બંગાળાના અખાતને મળેછે; એની મુખ્ય શાખા ગોગ્રા, જમના, ચંબલ, સોન, રામગંગા, ગંડક, ગોમતી વગેરે છે; સિંધુ નદી એ હિમાલયની ઉત્તરેથી નિકળી અરબ્બી સમુદ્રમાં પડેછે; એની મુખ્ય પાંચ શાખા જલમ, બીયા, રાવી, ચીનાબ, અને સતલજ છે; નર્મદા અને તાપી ખંભાતના અખાતને મળેછે; કૃષ્ણ, મ્હાનદી, ગોદાવરી, કાવેરી એ બંગાળાના અખાતને મળેછે.

બ્રિટિશ રાજ્યના મુખ્ય ત્રણ ઈલાકા છેઃ-બંગાળા, મુંબઈ, અને [મદ્રાસ ઈલાકો.

(અ) બંગાળાઈલાકાના મુખ્ય પાંચ ભાગ છે :—

૧ પંજાબ ૨ નોન રેગ્યુલેશન ડિસ્ટ્રીક્ટ ૩ વાવ્ય દિશાના પ્રાંતો ૪ આઉડ ૫ લોઅર પ્રોવીન્સીસ ૬ અને મધ્ય દેશો.

૧ **પંજાબઃ**-મુખ્ય શેહેરો લાહોર, પેશાવર, ગુજરાત, ફીરોશા, મુડકી, મુલતાન, અમૃતસર, દિલ્હી,પાણીપત, લુધીઆના, અલીવાલ, સીમલા, અટક, ચીલીઅનવાલા, અને રાવલપીંડી.

૨ નોનરેગ્યુલેશનડિસ્ટ્રીકટઃ-મુ. શેહેરો કુમાઉ, ઘરવાલ અને અજમેર.

૩ વાવ્ય પ્રાંતોઃ-મુ. શેહેરો, અલાહબાદ અથવા પ્રયાગ, કાનપોર, સીરામપોર, રૂરકી, હરદ્વાર, મીરત, આગ્રા, મથુરા, કનોજ, બનારસ અથવા કાસી, ગાઝીપુર, અને મીરજાપુર.

૪ આઉદઃ-મુ. શેહેરો લખનો, ફૈઝાબાદ, અને અયોધ્યા.

૫ દક્ષિણ પ્રાંતોઃ- એમાં બંગાળા, બાહાર, ઓરીસા, છોટાનાગપોર, અને આસામ.

૧ બંગાળાઃ-એમાં કલકત્તા, અલીપુર, પ્લાસી, ઢાકા, ચીતાગોંગ, મુરશીદાબાદ, બુરાનપુર, બર્ડવાન, હુગલી, ચીનશુરા, સીરામપુર, અને નરશીરાબાદ.

૨ બાહારઃ- પટના, ગયા, મોંગીર, અને ભાગળપુર.

૩ ઓરીસાઃ-બાલાસોર, કટક, અને જગન્નાથપુરી.

૪ છોટાનાગપોરઃ- રામઘઢ.

૫ આસામઃ- ગોહત, તેજપુર, અને ગોલડા. [જેપુર.

૬ મદયદેશોઃ-એમાં નાગપોર, રતનપુર, જબલપુર, અને

(આ) મુબાઈ ઈલાકો- મુ. શેહેર મુંબઈ. [મરકોટ.

૧ સિંધ એમાં હેદ્રાબાદ, શિકારપુર, ખૈરપુર, કરાંચી, અ-

૨ મુંબાઈની ઉત્તરના પ્રાંતો- એમાં અમદાવાદ, ખેડા, ભરૂચ, સુરત, અસાઈ અને થાણા.

૩ મુંબાઈની દક્ષિણના પ્રાંતો- અહમદનગર, ધુલીઆ, પુના, સતારા, માહબળેશ્વર, બીજાપુર, કોલાપુર, રત્નાગીરી, વીજયદુર્ગ, સાવંતવાડી, બેલગામ, ધારવાડ, અને અરબીઆમાં એડન. [માહેંદ્રી, મછુલીપટ્ટણ.

(ઈ) મદ્રાસ ઈલાકો-મુ. શેહેર મદ્રાસ, ગંજામ, બરામપુર, રાજ-

૨ કર્ણાટક, એમાં આરકટ, વેલોર, ચીતુર, કોનજેવરામ, પુલીકટ, કડલોર, પોર્ટોનોવો, તાંજોર, નગાપટામ, ટ્રીચીનાપોલી, રામનાથ, મંગલુર, કાલીકટ, કાનાનોર, કોચીન, કોઈમબેટોર, અને ઉતાકામંડ.

(૩) બ્રિટિશ બ્રહ્મદેશઃ- ૧ આરાકાન-મુ. શહેર આરાકાન.
૨ પેગુ-એમાં પેગુ, રંગુન અને બસીન. [મહર્સ્ટ.
૩ ટીનાસરીમ- ટીનાસરીમ, મુલમીન, માર્ટાબાન, આ-
૪ સ્ટ્રેઈટસંસ્થાનો-પીનાંગ,વેલેસ્લીપ્રાંત,મલાકા,સીંગાપોર.

દેશી રાજ્યો.

(૧) રજપુતાના- જોધપુર, ભરતપુર, જેપુર, અને ઉદેપુર.
(૨) ભાવલપુર- ભાવલપુર. [ભોપાલ.
(૩) સિંધીઆનું- ગ્વાલીઅર, નીમચ, ઉજ્જન, ઈંદોર, મહુ,
(૪) બુદેલખંડ- જાંહાંસી, અને રેવા.
(૫) કાશ્મીર- કાશ્મીર અથવા શ્રીનગર.
(૬) નીઝામનું રાજ્ય- હૈદ્રાબાદ, ગોવલકોંડા, વરંગુળ, શીકંદ-
રાબાદ, બીડર, ઔરંગાબાદ, અને દોલત્તાબાદ.
(૭) મણીપુર અને સીકીમ-એ બંગાળા ઈલાકામાં છે.
(૮) મૈસુર-સીરંગાપટામ, બંગલૂર, બેડનોર, કુર્ગ, અને કોચીન.
(૯) ત્રાવણકોર- ત્રીવાનદ્રમ.
(૧૦) મુંબાઈ ઈલાકામાં-ખેરપુર, કછ, ભૂજ, માંડવી, વડોદરા,
ખંભાત, પાટણ સોમનાથ, પાલનપુર, દીસા, પોરબંદર,
ભાવનગર, અને જામનગર.

સ્વતંત્ર સસ્થાનો.

૧ નીપાલ-ખડમંડુ, ગુરખા, અને મકવાનપોર.
૨ ભુટાન-ટાસીટયુડન.

પરદેશી રાજ્યો.

૧ ફ્રેંચના તાબાના-ચંદ્રનગર,યેનોન,પોંડીચરી,માહી,કારી-
૨ પોર્ટુગીસના તાબાના-ગોવા, દમણ, અને દીવ. [કલ.

મુખ્ય રણ ક્ષેત્રો.

ગુજરાત, ફીરોશા, દિલ્હી, પાણીપત, અલીવાલ, ચીલીઅન-
વાલા, અજમેર, આગ્રા, પ્લાસી, ચીનસુરા, ગંજામ, પોર્ટાનોવો,
થાનેશ્વર, પટણા, અસાઈ, રંગુન, અને મીન્સુરા.

યૂરપખંડ.

સીમાઃ-ઉત્તરે-ઉત્તર મહાસાગર, પૂર્વે કાસ્પિઅન સમુદ્ર, એઝોફનો સમુદ્ર, વોલગા અને ડોન નદી, અને ઉરલ પર્વત; દક્ષિણે ભૂમધ્ય સમુદ્ર અને કાળો સમુદ્ર; પશ્ચિમે આટલાંટિકમહાસાગર.

દેશોઃ-ઉત્તરે, ૧ **રશ્યા** મુ. શેહેર સેન્ટપીટર્સબર્ગ નીવા નદી પર; મોસ્કો અને કોન્સ્ટાડ. [કાર્લસ્ક્રોના.

૨ **સ્વીડન**- મુ. શેહેર સ્ટોકહોમ મીલર સરોવર પર; અને

૩ **નોર્વે**- મુ. શેહેર ક્રીસ્ચીઆના; અને બર્ગન.

૪ **ડેન્માર્ક**- મુ. શેહેર કોપન હેગન; અને એલ્સીનોર.

૫ **વાવ્યદિશાએ**-ઈંગ્લંડ-વેલ્સ મુ. શેહેર લંડન ટેમ્સનદી પર; યોર્ક, લીવરપૂલ અને મેન્ચેસ્ટર રૂઉના સ્થળો, કેમબ્રીજ, સોથામ્પટન, બર્મીંગહામ, શેફીલ્ડ, ન્યૂકાસ્ટલ, પોર્ટસ્મથ, પ્લિમથ, ગ્લોસ્ટર, બ્રીસ્ટલ, વગેરે. [સ્ટર્લીંગ, પર્થ, પેસ્લી.

૬ **સ્કોટલંડ**- મુ. શેહેર એડીનબરો; ગ્લાસગો, આબર્ડીન,

૭ **આયર્લંડ**- મુ. શેહેર ડબ્લીન લિફી નદીને કાંઠે, બેલફાસ્ટ; વોટરફોર્ડ, લંડનડરિ, અને લિમરિક. [અને સ્ટટગાર્ડ.

૮ **મધ્યમાં-જર્મની** મુ. શેહેર ડ્રેસ્ડન, લીપઝીક, મ્યુનીક,

૯ **આસ્ટ્રીયા**- મુ. શેહેર વીએના ડેન્યૂબ નદી પર; પ્રેગ, અને પ્રેસ્બર્ગ. [અને કોનીગ્સબર્ગ.

૧૦ **પ્રશ્યા**- મુ. શેહેર બર્લિન સ્પ્રી નદી પર; ગોટીનજન

૧૧ **પોલંડ**-મુ. શેહેર વોરસો વીસ્ચુલાનદી પર; અને ક્રાકાઉ.

૧૨ **સ્વીટ્ઝર્લાંડ**-મુ. શેહેર બર્ન આરનદીપર; અને જીનીવા.

૧૩ **હોલંડ**- મુ. શેહેર આમસ્ટર્ડામ વાઈ નદીપર.

૧૪ **બેલ્જ્યમ**- મુ. શેહેર બ્રસેલ્સ સેન નદીપર; વોટર્લુ, ઘેન્ટ, અને આન્ટવર્પ.

૧૫ **ફ્રાંન્સ**- મુ. શેહેર પારિસ સેન નદીપર; માર્સેલ્સ, અને ટુલોન (બંદરો), લાયોન્સ, નાન્ટસ, ઓરલીન્સ, કાલે.

દક્ષિણે ૧૬ **સ્પેન** મુ. શેહેર મેડ્રિડ માન્ઝનારીસ નદીપર; બાર્સીલોના, જીબ્રાલ્ટર અને કેડિઝ.

૧૭ **પોર્ટુગલ**-મુ. શેહેર લીસ્બન ટેગસ નદીપર; અને ઓપોર્ટો.

૧૮ ઈટલી- મુ. શેહેર ફ્લોરેન્સ આર્નો નદીપર; રોમ, નેપલ્સ, મીલાન, અને ટયુરીન. [અને રશ્યક.

૧૯ તુર્કસ્તાન- મુ. શેહેર કોન્સ્ટાન્ટીનોપલ, એડ્રીઆનોપલ,

૨૦ ગ્રીસ- મુ. શેહેર આથન્સ, થીબ્સ, કોરીન્થ, અને સ્પાર્ટા.

પર્વતો:- ઊરલ, યૂરપ અને એશિયાની વચ્ચે; ડોફ્રફીલ્ડ, નોર્વે અને સ્વીડનની વચ્ચે; ગ્રામ્પીઅન અને બેનેવીસ સ્કોટલંડમાં; ચીવીયટ, ઈંગ્લંડ અને સ્કોટલંડની વચ્ચે; પીરીનીઝ, સ્પેન અને ફ્રાંસની વચ્ચે; આલ્પસ ઈટલીને ફ્રાંન્સ, સ્વીટ્ઝર્લાંડ, અને જર્મનીથી જૂદા પાડેછે; કાર્પેથીઅન, ઓસ્ટ્રીઆમાં; આપીનાઈન્સ, ઈટલીમાં; પાર્નેસસ અને હેલીકન ગ્રીસમાં; એટના (જ્વાલામુખી) સીસીલીમાં ; વીસુવીઅસ (જ્વાલામુખી) નેપલ્સની પાસે; અને હેકલા (જ્વાલામુખી) આઈસલંડમાં છે.

દ્વીપકલ્પ:- સ્કાન્ડીનેવીઆનો દ્વી. નોર્વે અને સ્વીડનને સમાવેછે; જટલાંડ ડેન્માર્કમાં છે; આઈબીરિયન સ્પેન અને પોર્ટુગાલને સમાવેછે; ઈટલી ભૂમધ્ય સમુદ્ર અને આડ્રિયાટિક સમુદ્ર વચ્ચે; મોરીઆ ગ્રીસમાં છે; અને ક્રીમીઆ કાળા સમુદ્રમાં છે.

સંયોગીભૂમી:-કોરિન્થ એ મોરીઆ અને ગ્રીસને જોડે છે ; પેરીકોપ એ ક્રીમીઆ અને રશ્યાને જોડેછે.

ભૂશીરો-- ઉત્તરકેપ; નોર્વેની ઉત્તરે; નેઈઝ નોર્વેની દક્ષિણે; કલીઅર આયર્લાંડની દક્ષિણે; લાંડસેન્ડ ઈંગ્લંડની દક્ષિણે; લાહોગ ફ્રાંન્સની પશ્ચિમ ; ફિનિસ્ટર અને ઓનિગલ સ્પેનની પશ્ચિમે; રોકો પોર્ટુગલની દક્ષિણે; સ્પાર્ટિવેન્ટો ઈટલીની દક્ષિણે; અને માટાપાન ગ્રીસની દક્ષિણે છે.

બેટો:- ઉત્તરમહાસાગરમાં- નોવાઝેમબ્લ અને સ્પીટસબર્ગન, અને લોફોડન; આટલાંટિક મહાસાગરમાં-એસલાંડ અને ફેરો, ગ્રેટબ્રિટન અને આયર્લાંડ, ઓર્કની અને શેટલાંડ, આઝોર્સ; વાઈટ એ અંગ્રેજી ખાડીમાં છે; આઈલ ઓફ મેન, એંગલસી, અને હોલીહેડ, વેલ્સની ઉત્તરે ; સીલીબેટો લાંડસેન્ડની પાસે ; જર્સી, ગર્નસી, આલ્ડર્ની, અને સાર્ક એ ફ્રાંન્સના કીનાપર; બો-

બ્ટીક સમુદ્રમાં-ઓલાંડ ગોથલાંડ, ઓઇસલ, ઝીલાંડ, ફ્યુનન, અને હેલીગોલાંડ; જૂમધ્ય સમુદ્રમાં-મેજોરકા, માઇનોરકા, આઇવીસા, ફોરમેનટેરા, કારસીકા, સાર્ડીનીઆ, સીસીલી, એલ્બા, લીપેરી, આયોનીઅન બેટો, (માલ્ટા, ગોઝો, કાન્ડીઆ, નેગ્રોપોન્ટ, અને સાઇકલેડીસ.)

સમુદ્રો:- ઉત્તરમહાસાગરમાં સ્વેતસમુદ્ર, એરશ્યાની ઉત્તરે; આટલાંટિકમહાસાગરમાં જર્મનસમુદ્ર એ ગ્રેટબ્રિટન અને ડેન્માર્કની વચ્ચે; બાલ્ટિક એસ્વીડન, પ્રશ્યા, અને રશ્યા વચ્ચે; જૂમધ્ય સમુદ્ર યૂરપ અને આફ્રિકાની વચ્ચે; કાળો, એઝોફ અને માર્મોરાનો સમુદ્ર એ યૂરપ અને એશિયાની વચ્ચેછે.

અખાત અને ઉપસાગરો:- બોથનીઆનો અખાત સ્વીડન અને રશ્યાની વચ્ચે; ફીનલાંડ અને રાઇગાનો અખાત એ રશ્યાની પશ્ચિમે; બિસ્કેનો ઉપસાગર ફ્રાંન્સની પશ્ચિમે; લાયન્સનો અખાત ફ્રાંન્સની દક્ષિણે; જીનોઆનો અખાત ઇટલીની ઉત્તર તરફ; વેનીસ અથવા એડ્રીઆટીકનો અખાત ઇટલી અને તુર્કસ્તાનની વચ્ચે; ટોરેન્ટોનો અખાત ઇટલીની દક્ષિણે; અને કોરિન્થ અથવા લીપાન્ટોનો અખાત એમોર્ગ્રીઆ અને ગ્રીસની વચ્ચે છે.

સામુદ્રધુનીઓ- અને ખાડીઓ:- સાઉન્ડ સ્વીડન અને ઝીલાંડની વચ્ચે; ગ્રેટ બેલ્ટ ઝીલંડ અને ફ્યુનની વચ્ચે; કાટીગાટ ડેનમાર્ક અને સ્વીડનની વચ્ચે; સ્કેગરાક નોર્વે અનેજટલાંડની વચ્ચે; ડોવરની સામુદ્રધુની ડોવર અને કાલેની વચ્ચે; અંગ્રેજીખાડી ઈંગ્લાંડ અને ફ્રાંન્સની વચ્ચે; સેન્ટજીઓરજીસ ખાડી ઈંગ્લંડ અને આયર્લાંડની વચ્ચે; બ્રિસ્ટલ ખાડી ઈંગ્લંડના પશ્ચિમ કીનારાપર; જીબ્રાલ્ટરની સામુદ્રધુની સ્પેન અને આફ્રિકાની વચ્ચે; મસીનાની સામુદ્રધુની ઇટલી અને સીસીલીની વચ્ચે; ડારડેનલ્સ એ મારમોરા અને આર્કીપેલગોને સાંધેછે; અને કોન્સ્ટેન્ટીનોપલની સામુદ્રધુની મારમોરા અને કાળા સમુદ્રને જોડેછે.

સરોવરો:- લાડોગા અને ઓનીગા, રશ્યામાંછે; વેનર,

વાટર, અને મીલાર એ સ્વીડનમાં છે; કોન્સ્ટન્સ અને જીનીવા, સ્વીતઝર્લાંડમાં છે; ડરવંટવાટર અને વીન્ડરમીઅર, ઈંગ્લંડમાં છે.

મુખ્ય નદીઓ:-ટેમ્સ,મર્સી, હમ્બર,અને સેવર્નઈંગ્લંડમાં.

(લીફી અને શાનન) આયર્લાંડમાં.

(સીન, લુઆર, અને ગારોન) ફ્રાંન્સમાં.

(ડુરો, અને ટેગસ) સ્પેન અને પોર્ટુગલમાં છે.

(રહોન) ફ્રાંન્સ અને સ્વીતૂઝર્લાંડમાં.

(રહાઈન) હોલંડ, જર્મની, અને સ્વીતૂઝર્લાંડમાં.

(વીસ્ચુલા) જર્મની, પ્રશ્યા, અને રશ્યામાં.

(માઉસ અને શેલ્ટ) બેલજ્યમ અને હોલંડમાં.

(ડાન્યૂબ) જર્મની,આસ્ટ્રીઆ, સ્વીતઝર્લાંડ,અને તુર્કસ્તાનમાં.

(એલ્બ અને ઓડર) જર્મનીમાં.

(વાલગા યૂરપમાં મ્હોટી નદી, ડોન, અને નીપર) રશ્યામાં.

(પો) સ્વીતઝર્લાંડ અને ઈટલીમાં.

(આર્નો અને ટાઈબર) ઈટલીમાં.

ઓશ્યાનીચા. (ત્રણ ભાગ છે).

૧ મલેશ્યા- મુ. શેહેર બેંકુલેન અને એચીન; જાવા, બોર્નીઓ અને ફીલીપાઈન.

૨ ઓસ્ટ્રલેશ્યા- એના ત્રણ ભાગ છે.

(અ) આસ્ટ્રેલીઆ- મુ. શેહેર સીડની,મેલબોર્ન, અને બ્રીસબેઈન.

(આ) ટાસ્મેનીઆ-મુ. શેહેર- હોબર્ટટાઉન, અને લાન્સટન.

(ઈ) ન્યૂઝીલાંડ- મુ. શેહેર- ઓકલંડ, ન્યુપ્લીમથ, વેલીંગ્ટન,નેપીઅર, અને નેલ્સન.

(૩) પોલીનીશ્યા-એના મુ. ભાગ મારકવીસાસ અને સાંડવીચ છે.

આફ્રિકા.

સીમા:- ઉત્તરે- ભૂમધ્ય સમુદ્ર; પૂર્વે-હિંદીમહાગર, અને રાતો

સમુદ્ર; દક્ષિણે-દક્ષિણ મહાસાગર; અને પશ્ચિમે-આટલાં-
ટિક મહાસાગર.

દેશોઃ- ઉત્તરે- ૧ બાર્બરિ સંસ્થાનો- એમા ચાર મ્હોટા
દેશો છે; ૧ મોરોકો એનું મુખ્ય શેહેર મારોકો; ૨ એ-
લજીરીઆ એમાં મુખ્ય શેહેર એલજીરીઆ; ૩ ટયૂનો-
સ એમાં મુખ્ય શેહેર યુનીસ; ૪ ટ્રિપોલિ એમાં મુખ્ય
શેહેર ટ્રિપોલિ; અને બારકા એમા મુ. શેહેર બારકા છે.

વાવ્યદિશાએ- ૨ ઈજીપ્ત અથવા મિસાર- મુ. શેહેર
કેરો નાઈલ નદીને કાંઠે, અને અલેક્ઝાન્ડ્રીઆ.

૩. ન્યુબિયા- મુ૦ શેહેર ખારટુમ નાઈલ નદી ઉપર છે.

૪. આબિસીનિયા-મુ.શેહેર ગોંડરડેમ્બીઆ સરોવર પર છે.

પૂર્વઃ- ૫. આજાન- મુ. શેહેર આજાન.

૬. જંગબાર- મુ. શેહેર જંગબાર.

૭. મોઝામબિક- મુ. શેહેર સેના ઝામબીઝી નદી ઉપર છે.

૮. સોફાલા- મુ. શેહેર સોફાલા.

મધ્યમાઃ- ૯. સાહારા અને નાઈગ્રીશિયા- મુ. શેહેર
સેગો અને ટિમ્બકટુ જોલીબા નદી પર; સોકાટુ, હાઉસા,
બોરનું, ડારફૂર, અને ફેઝાન.

દક્ષિણેઃ- ૧૦. કેપકોલોની- મુ. શેહેર કેપટાઉન ટેબલ અ-
ખાત પર છે; નેઈટલ અને કાફ્રેરિયા.

પશ્ચિમેઃ- ૧૧. સેનીગાંબીઆ- મુ. શેહેર ફોર્ટ સેન્ટ લૂઈ
સેનીગલ નદી પર છે.

૧૨. અપરગીની- મુ. શેહેર ફ્રીટાઉન; આશાન્ટી અને
કેપકોસ્ટ કાસલ. [આંગો.

૧૩. લોઅરગીની- મુ. શેહેર સેન્ટસેલવેડોર, અને લો-

પર્વતોઃ- આટલસ મારોકોની પુર્વથી મિસર સુધી; કોંગ
ગીનીની ઉત્તરે; કામેરૂન અપરગીની આગળ; અને
લુપાટા મોઝામ્બીકની પશ્ચિમે છે.

ભૂશીરઃ- બોન અને સ્પાર્ટલ ઉત્તરે; બ્લાંકો સાહારાની
પશ્ચિમે; વર્ડ આફ્રિકાની પશ્ચિમે; ગુડહોપ અને આગલાસ
કેપકોલોનીની દક્ષિણે; ગાર્ડાફુઈ આફ્રિકાની પૂર્વે.

ટાપુઓ:- આઝોર્સ, કેપવર્ડ, સેન્ટટોમસ, કનેરીસ, અને ફરનાન્ડોપો આટલાંટિ મહાસાગરમાં; એસેનશન અને સેન્ટહેલીના આટલાંટિક મહાસાગરમાં; માડાગાસ્કર, મોરીશ્યસ, સેચીલિસ, બુરબોન, કોમોરા, ઝાનઝીબાર, અને સોકોટ્રા હિંદી મહાસાગરમાં છે.

અખાત અને ઉપસાગરો:-સીડ્રાનો અખાત ટ્રિપોલીની ઉત્તરે; કેબીઝ અને ટ્યુનિસ ટ્યુનિસની ઉત્તરે; ગીનીનો અખાત પશ્ચિમે; આલગોઆ, ડેલાગોઆ, અને ફોલ્સના અખાતો; સોફાલા અને મોઝામ્બીકની ખાડી.

સામુદ્રધુની:- જીબ્રોલ્ટર અને બાબલમાંડેબ.

સરોવરો:-ડેમ્બીઆ આબિસીનિયામાં; ચાડ બોરનુની પૂર્વે, વિક્ટોરિયાન્યેનઝા અને ટાંગનીકા મધ્યમાં.

નદીઓ:-નાઈલ દુનિયામાં સૌથી મ્હોટી; નાઈજર, સેનીગાલ, ગેમ્બીઆ, કોંગો, કોન્ઝા, ઓરેન્જ; અને ઝામ્બીઝી.

ઉત્તર અમેરીકા.

સીમા:-**ઉત્તરે**-ઉત્તર મહાસાગર; **પૂર્વે**-આટલાંટિક મહાસાગર; **દક્ષિણે**-પનામાની સંયોગી ભૂમી; **પશ્ચિમે**-પાસીફિકમહાસાગર.

દેસો:-**ઉત્તરે** -૧. **બ્રિટિશ અમેરિકા** મુ. શેહેર કવેબેક સેન્ટલારન્સ નદીના ઉપર; ટોરન્ટો, કિંગસટાઉન, અને મોનટ્રીલ.

મધ્યમા- ૨. **યુનાઈટેડ સ્ટેઈટસ**- મુ. શેહર વોશિંગટન પોટોમાક નદી ઉપર; ન્યૂયોર્ક, ફિલાડેલ્ફીયા, બોસ્ટન, ન્યુઓરલીન્સ, ચિકાગો અને સાન ફ્રાન્સિસ્કો.

દક્ષિણે:- ૩ **મેકસીકો**- મુ. શેહેર મેકસીકો. ૪ **ગ્વાટિમાલા** મુ. શેહેર ગ્વાટિમાલા. ૫ **સાલવેડોર** મુ. શેહેર સેનસેલવેડોર. ૬ **નિકારાગુઆ** મુ. શેહેર લીઓન.

અખાતો:- બાફીન ગ્રીનલાંડની પશ્ચિમે; હડસન, સેનસેલવેડોરનો અખાત, મેક્સિકોનો અખાત, કારીબીઅન સમુદ્ર, અને કાલીફોર્નીઆનું અખાત એ મેક્સિકોની પશ્ચિમે છે.

દ્વીપકલ્પ:-પુર્વે-લાબ્રાડોર અને નોવાસ્કોશિયા; દક્ષિણે ફલોરિડા અને યુકાટન; પશ્ચિમે-દક્ષિણ કાલીફોર્નીઆ.

ટાપુઓ:-ગ્રીનલાંડ, કોકબર્ન, અને મેલવીલ ઉત્તરે; ન્યુફાઉન્ડ લાંડ લાબ્રાડોરની પાસે; કેપબ્રિટન અને પ્રિન્સ એડવર્ડ ટાપુઓ સેન્ટ લારન્સના અખાતમાંછે; વેસ્ટઈન્ડીઆ ટાપુઓ ઉત્તર અને દક્ષિણ અમેરિકાની વચ્ચે છે; વાંકુવર અને કવીન ચારલોટસાઉન્ડ બ્રિટિશ અમેરિકાની પશ્ચિમે.

પર્વતો:- રોકી, આલીઆસ, અને આલાઘની.

સરોવરો:-સુપીરીઅર, હ્યૂરન, ઓન્ટોરીઓ, મીચીગાન, વીનીપેગ, આથાબાસ્કા, ગ્રેટસ્લેવ, ગ્રેરબેર, અને નિકારાગુઆ.

નદીઓ:-મિસીસીપિ, મીસોરી, ઓહીઓ, સેન્ટલારન્સ, મકેનઝી, રેડરીવર, આરકાનસાસ અને રાયોગ્રાડીડેલનાર્ટ.

દક્ષિણ અમેરિકા.

સીમા:-ઉત્તરે-કારિબીઅન સમુદ્ર; પૂર્વે-આટલાંટિક સમુદ્ર; દક્ષિણે-દક્ષિણ મહાસાગર; પશ્ચિમે પાસીફિક મહાસાગર.

દેશો:-ઉત્તરે-૧ ન્યુગાએના- મુ. શેહેર જ્યોર્જ ટાઉન; પારામારીબો અને કાએન.

૨ વેનીઝયુલા મુ. શેહેર કારાકાસ અને મારાકેબો.

૩ ન્યુગ્રાનેડા મુ. શેહેર બોગોટા. ૪ ઈક્વેડોર મુ. શેહેર ક્વીટો.

મધ્યમાં:- ૫ પેરૂ મુ. શેહેર લિમા.

૬ બ્રાઝીલ- મુ. શેહેર રાયોજીનેરો અને સેન્ટસબાસ્ટીઅન.

૭ બોલીવીઆ- મુ. શેહેર ચુકવીઝાકા. ૮ પારાગ્વે મુ. શેહેર એસેનશન.

દક્ષિણે:- ૯ લાપ્લાટા-મુ. શેહેર બ્યુનોસએરીઝ. [નશાઆગો.

૧૦ યુરગ્વે-મુ. શેહેર મોન્ટીવાડીઓ. ૧૧ ચિલિ-મુ. શેહેર સા-

૧૨ પાટાગોનીઆ-મુ. શેહેર ટેરાડેલ ફયુગો.

ટાપુઓ:-ફોકલંડ, પાટાગોનીઆની પૂર્વે; ટેરાડેલ ફયુએગો દક્ષિણે; જુઆન ફરનાન્ડીસ અને ગાલાપેગોસ પશ્ચિમે.

પર્વત:-આંડીસ પશ્ચિમ કીનારે ઉત્તરથી દક્ષિણ સુધી.

ભૂશીર:-હોર્ન દક્ષિણે; અને સેન્ટરોક બ્રાઝીલીની પૂર્વે.

સરોવરો:-ટીટીકાકા અને મારા કેબો. [પારા.

નદીઓ:-આમેઝોન, ઓરીનીકો, માગડલીના, લાપ્લાટા, અને

અખાતો વીગરે:-કારીબીઅન સમુંદ્ર; માગેલનની સામુદ્રધુની; કેરીઅન અને મારાકેબોના ઉપસાગર.

અંગ્રેજી સંસ્થાનો તથા તાબાના મુલકો

યુરપમાંઃ-જીબ્રાલ્ટર, હેલીગોલાંડ, માલ્ટા, ગોઝો, સાઈપ્રસ, ચેનલ આઈલ્સ, અને આઈલ ઓફ મેન.

એશિયાઃ-હિંદુસ્તાનનો મોટો ભાગ, આસામ, ચીતાગાંગ, આરાકાન, પેગુ, પીનાંગ, ટીનાસરીમ, લંકા, પ્રીન્સવેઈલ્સ ટાપુ, મલાકા, સીંગાપોર, પ્રાવીન્સવેલસ્લી, હોંગકોંગ, લાબ્રૂઅન, અને એડન.

આફ્રિકાઃ- સીરાલીઓન, ગેમ્બીઆ, ગોલ્ડકોસ્ટ, સેન્ટ હેલીના, એસેન્શન, કેપકોલોની (ગુડ-હોપ), નેટૂલ, મોરીશ્યસ, અને સીચીલીસ.

ઉત્તર અમેરિકાઃ- ક્વેબેક, ઓન્ટોરીયો, ન્યુબ્રન્સવિક, નોવાસ્કોશ્યા, પ્રીન્સ એડવર્ડ ટાપુ, ન્યુફાઉન્ડલાંડ, અને હોન્ડયુરાસ.

દક્ષિણ અમેરિકાઃ- બ્રિટિશ ગાએના, એસીક્વીબો, ડીમેરાસ, અને ફોકલાંડ બેટો.

વેસ્ટઈન્ડીસઃ-જમેકા, બારબેડોસ, ડોમીનીકા, ગ્રનેડા, મોન્ટસેરાટ, સેન્ટવિન્સેન્ટ, ટ્રીનીડાડ, બરમ્યુડાસ અને બ્હામાના ટાપુઓ.

ઓસ્ટ્રલેશ્યાઃ- ન્યુસાઉથ વેલ્સ, દક્ષિણ આસ્ટ્રેલીઆ, ક્વીન્સલાંડ, વીક્ટોરીયા, પશ્ચિમ આસ્ટ્રેલ્યા, ઉત્તર આસ્ટ્રેલીઆ, ટેસમેનીઆ, અને ન્યુઝીલાંડ.

દુનિયામાં સૌથી ઉંચો પર્વત-એવરેસ્ટ હિમાલયની ઉંચીટોચ.

" " મ્હોટીનદી-નાઈલ (આફ્રિકામાં).
" " વસ્તીવાળા દેશો- ૧ ચીન. ૨ હિંદુસ્તાન.
" " વિસ્તીર્ન સરોવર- કાસ્પીઅન.
" " મ્હોટા ટાપુ- આસ્ટ્રેલિયા.

જાહેર ખબર.

આ તથા બીજી ચોપડીઓ સુરત નાણાવટ મધે મી૦ કરસનદાસ નારણદાસ બૂક સેલરની દુકાનેથી મળશે. સામટી ચોપડી ખરીદનારે કમીશન વીગરેનો બંદોબસ્ત પણ મજકૂર માણસને જાતે મળ્યાથી અથવા પોસ્ટપેઈડ કાગળથી કરી લેવા.

Meanings to Howard's Poetry.

Do. do. Second Book P. I.

Do. do. Second Book P. II

A Guide to the Moral Class Book.

A Brief Sketch of the History of England

Outline History of India in Gujarati.

All the English School Series.

All the English and Gujarati meanings.

Native medicines such as Sarsaparilla Fever Powder, &c.